

2010

Programmabegroting

www.goedereede.nl

GEMEENTE GOEDEREDE

Méer dan mooi!

Inhoudsopgave

Algemeen

Overzicht samenstelling gemeenteraad -----	2
Overzicht samenstelling college van burgemeester en wethouders -----	3
Leeswijzer -----	4

Deel 1 Beleidsbegroting

Programmaplan

Programma 0 Algemeen bestuur -----	6
Programma 1 Openbare orde en veiligheid -----	8
Programma 2 Algemene infrastructurele werken -----	12
Programma 3 Betaalde dienstverlening -----	15
Programma 4 Onderwijs -----	18
Programma 5 Verblijfsvoorzieningen -----	21
Programma 6 Zorg en welzijn -----	26
Programma 7 Ruimtelijke aspecten -----	28
Programma 8 Economische en financiële aangelegenheden -----	31
Overzicht algemene dekkingsmiddelen & onvoorziene uitgaven-----	35

Paragrafen

§ 1 Locale heffingen-----	38
§ 2 Weerstandvermogen-----	55
§ 3 Onderhoud kapitaalgoederen-----	66
Bijlage § 3 VCP -----	71
§ 4 Financiering -----	75
§ 5 Bedrijfsvoering -----	80
§ 6 Verbonden partijen -----	86
§ 7 Grondbeleid en -bedrijf-----	96
Bijlage § 7 exploitatieplan Korteweg -----	101
Bijlage § 7 exploitatieplan Project Terrein Goekoop -----	102
§ 8 Klimaatbeleid-----	103

Deel 2 Financiële begroting

Uiteenzetting financiële positie 2010 -----	108
Toelichting bij (meerjarig) overzicht baten en lasten per programma -----	147
Analyse verschillen begroting 2010 en begroting 2009 -----	150
Analyse verschillen begroting 2010 en rekening 2008 -----	156
Overzicht geraamde incidentele baten en lasten -----	163
Berekening EMU-saldo -----	164
Overzicht (deel)producten -----	165
Verklarende woordenlijst-----	170
Colofon-----	172

Gemeenteraad Goedereede, samenstelling per 1 september 2009

Naam	Partij	Functie	Datum ingang
van de Velde-de Wilde, G.J.		burgemeester	15feb2005
van Dam, B.	P.v.d.A.	raadslid	24jan2008
Goemaat, J.	C.U.	raadslid	1nov2007
Grinwis-Driesse, M.N.	C.U.	raadslid	05mrt2009
Grinwis, P.C.	S.G.P.	raadslid	15apr2002
Human, T.	S.G.P.	raadslid	17apr1997
Keijzer-Westhoeve, E.B.	C.D.A.	raadslid	16mrt2006
Klepper, J.	S.G.P.	raadslid	29apr1986
van der Meer, H.	V.V.D.	raadslid	12apr1994
van Oostenbrugge, H.T.	C.D.A.	raadslid	14apr1998
Pijl, D.	C.D.A.	raadslid	15apr2002
Polie, P.K.C.	V.G.B.	raadslid	30mrt2006
Poort-van Dam, T.	P.v.d.A.	raadslid	30sep2004
Rijkerkerk-Andriesen, A.J.	V.V.D.	raadslid	16mrt2006
Soeteman, K.	S.G.P.	raadslid	16mrt2006
Tanis, H.	S.G.P.	raadslid	14mrt2002
Koppenol, D.A.		griffier	9apr2002

**College van burgemeester en wethouders van Goedereede,
samenstelling per 1 september 2009**

Naam	Partij	Functie	Datum ingang
van de Velde-de Wilde, G.J.		burgemeester	15feb2005
Admiraal, A.	S.G.P.	wethouder	24nov2005
Feller, P.	V.G.B.	wethouder	30mrt2006
van der Vlugt, A.J.C.	C.D.A.	wethouder	1nov2007
van Steeg, H.		secretaris	20aug2007

Portefeuille burgemeester G. van de Velde-de Wilde:

Openbare orde en veiligheid (inclusief Ouddorpse Reddings Brigade), Brandweer, Inter-gemeentelijke samenwerking, Communicatie en voorlichting, Personeel en organisatie, Kabinet en bestuursondersteuning, Leefbaarheidprojecten, Landinrichting Ouddorp West en Stedenband Ladek Zdrój.

Portefeuille wethouder A. Admiraal:

Ruimtelijke ordening, Volkshuisvesting, Milieu, Grondbeleid, Handhaving, Bouwzaken, Cultureel erfgoed en Archeologie.

Portefeuille wethouder A.J.C. van der Vlugt:

Economische zaken, Beheer en uitvoering, Verkeer, Kunst en cultuur, Zwembad en Accommodatiebeleid.

Portefeuille wethouder P. Feller:

Sociale zaken, Welzijn, Sport, Onderwijs, Financiën, Belastingen, Publieke dienstverlening, ICT en Facilitaire zaken.

Leeswijzer

Voor u ligt de Programmabegroting 2010 van de gemeente Goedereede. De indeling van deze begroting komt overeen met die van vorig jaar, waarbij ervoor gekozen is doelstellingen en actiepunten duidelijk en herkenbaar neer te zetten. Dit geschiedt aan de hand van de drie – leidende – W-vragen: Wat willen we bereiken?, Wat gaan we doen? en Wat mag het kosten? Voor de goede orde worden deze vragen in elk programma herhaald. Elk programma sluit met een financiële analyse.

Elk programma begint met een korte uiteenzetting van de reikwijdte ervan, waarna het beleidskader is neergezet. Dat beleidskader houdt de bestuurlijke visie met betrekking tot het desbetreffende begrotingsonderdeel en wordt in de meeste gevallen gevormd door een aantal eerder ter zake door de gemeenteraad vastgestelde nota's.

Bij de beantwoording van de drie W-vragen is gebruik gemaakt van een tabelvorm. Doelstellingen en actiepunten zijn daarbij steeds expliciet benoemd, waarbij voornamelijk voor wat betreft de actiepunten getracht is deze zo concreet mogelijk te maken. Ook de financiële consequenties zijn daarbij puntsgewijs vermeld, zowel voor het jaar 2010 als eventueel voor navolgende jaren. De informatiewaarde van de programmabegroting als geheel is hierdoor hoog te noemen.

In de programma's wordt steeds voor de doelstellingen, actiepunten en financiële gevolgen een cijfercombinatie gehanteerd. Deze cijfercombinatie is opgebouwd uit het nummer van het desbetreffende product, gevolgd door een volgnummer. Achter het nummer staat de naam van het desbetreffende (deel-)product en een kort thema vermeld. Een en ander loopt synchroon met de nummering van de managementrapportages voor wat betreft 2010 en vormt op deze manier een belangrijk instrument in het kader van de bedrijfsvoering. De opzet van de rapportage over de in de programmabegroting vermelde actiepunten wordt zodoende meer gestructureerd.

Voor wat betreft de bij de programma's behorende financiële overzichten geldt dat lasten en baten gescheiden worden weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen prioriteiten en bestaand beleid. Het bestaand beleid wordt per product weergegeven. De niet beïnvloedbare baten en lasten vindt u onderaan in het overzicht afzonderlijk genoemd, onderverdeeld in mutaties reserves en voorzieningen, kapitaallasten en overhead. De kolom 'raming 2009' betreft de stand inclusief de 9^e begrotingswijziging naar aanleiding van de vaststelling Voorjaarsnota 2009 en Kadernota 2010.

Deel 1

Beleidsbegroting *Programmaplan*

0

Algemeen Bestuur

Het programma omvat het democratisch functioneren van de gemeente, de bestuurlijke samenwerking en ondersteuning, evenals bestuursondersteuning van de raad (griffie).

De centrale thema's van dit programma zijn verwoord in het collegeprogramma "Dienstbaar" en in het raadsakkoord. Te ver voert het deze thema's hier te herhalen; genoemde documenten zijn te raadplegen op de website van de gemeente.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	001.01 – ISGO
Doelstelling	Voldoen aan financiële verplichtingen volgens de ISGO-begroting 2010 en verder.
Actiepunt	De begroting 2010 van het ISGO is vastgesteld in het AB van 30 juni 2009. Bij de Voorjaarsnota 2009 is reeds structureel rekening gehouden met een verhoging van € 45.600,-. Deze verhoging was gebaseerd op de gegevens uit de maandelijkse financiële barometer, welke als basis dient voor de ISGO begroting 2010. De begroting van het ISGO laat ten opzichte daarvan een positieve bijstelling zien. Structureel wordt de verhoging van de jaarlijkse bijdrage neerwaarts bijgesteld met € 13.000,- naar € 32.600,-.
Financiën	Bijstelling bijdrage ISGO: 13.000 (structureel)
Nr.	001.02 – BIAGO
Doelstelling	Komen tot professionele uitvoering inkoop- en aanbestedingsbeleid.
Actiepunt	In 2009 is het Bureau Inkoop en Aanbesteding Goeree-Overflakkee (BIAGO) officieel van start gegaan. Sprake is hierbij vooralsnog van een beperkte personele bezetting (2 fte), welke op basis van een groeimodel mettertijd eventueel aanpassing kan ondergaan. Het BIAGO wordt aangestuurd door het secretarissenoverleg, dat jaarlijks een inkoopactieplan vaststelt. Alhoewel daarbij getracht wordt zoveel mogelijk gezamenlijke inkooptrajecten te "draaien", is er ook ruimte voor zaken die op slechts een enkele deelnemer betrekking hebben. Bedoeling is dat het BIAGO op korte termijn komt met een voorstel tot actualisering van de – in 2006 vastgestelde – inkoop- en aanbestedingsprocedure (IAP). In de loop van 2010 zal een eerste (tussentijdse) evaluatie van de werkwijze van het BIAGO plaatsvinden.
Financiën	Regionaal inkoopbureau: -51.000 (structureel) <i>conform lopende begroting</i> Dekking door inkoopvoordeel: 50.000 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>

Nr.	002.01 – Verkiezingen
Doelstelling	Zorgdragen voor een goed verloop van verkiezingen.
Actiepoint	Op 3 maart 2010 worden de gemeenteraadverkiezingen gehouden. Zowel in de aanloop naar deze verkiezingen als nadien worden door de organisatie grote inspanningen gepleegd, met name op administratief gebied. Ook op fysiek vlak (inrichting stemlokalen) en op het terrein van communicatie brengen de verkiezingen de nodige werkzaamheden met zich mee.
Financiën	Verkiezingen: -15.000 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>

Financiële analyse

Baten en lasten programma 0 Algemeen Bestuur							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Lasten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Bestuursorganen		783	903	865	876	898	903
Verkiezingen		1	18	15	15	15	15
Totaal bestaand beleid		784	921	880	891	913	918
Totaal lasten		784	921	880	891	913	918
Baten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Bestuursorganen		12	51	52	53	54	54
Verkiezingen							
Totaal bestaand beleid		12	51	52	53	54	54
Totaal baten		12	51	52	53	54	54
Subtotaal programma 0							
		772	870	828	838	859	864
Mutaties reserve/voorz.							
		225	46	56	46	35	35
Kapitaallasten							
		2	2	2	2	0	0
Overhead							
		1.071	1.079	1.075	1.067	1.075	1.083
Saldo programma 0							
		2.070	1.997	1.961	1.953	1.969	1.982

1

Openbare orde en veiligheid

Het programma omvat brandweer en rampenbestrijding, openbare orde en veiligheid, verkeersveiligheid, uitvoering APV, milieu en ongediertebestrijding.

De activiteiten in dit programma zijn voornamelijk een uitvloeisel van wetgeving. Voorbeelden van deze wetgeving zijn Wet op de veiligheidsregio's en de Wet rampen en zware ongevallen. Daarnaast heeft een aantal activiteiten zijn vindplaats in het integraal veiligheidsbeleid en de gemeentelijke rampenplannen.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	011.01 – Eilandelijke crisisorganisatie
Doelstelling	Vormgeven eilandelijke crisisorganisatie.
Actiepunt	Er wordt een eilandelijke crisisorganisatie vormgegeven waarbij de processen waar de gemeenten verantwoordelijk voor zijn gezamenlijk worden uitgevoerd. Hierbij wordt volledig aansluiting gezocht bij de nieuwe wetgeving, de Wet op de veiligheidsregio's en het daarop gebaseerde Regionaal Crisisplan. Deze organisatie wordt in overleg met de gemeentesecretarissen ingevuld. Als afronding zal er medio 2010 een oefening worden georganiseerd.
Financiën	Eilandelijke crisisorganisatie: -7.500 conform lopende begroting
Nr.	011.02 – Brandweerkazernes
Doelstelling	De drie woonkernen blijven voorzien van een brandweerkazerne. Realisatie nieuwe brandweerkazerne te Goedereede.
Actiepunt	<p>1. Realisatie nieuwe brandweerkazerne te Goedereede In eerste aanleg was er een project opgestart waarbij de VRR, GHOR, politie en gemeente zouden participeren voor de nieuwbouw van een veiligheidskazerne. Door om hen motiverende redenen hebben zowel de politie als de GHOR afgehaakt bij dit project. In verband met deze besluitvorming wordt het project nieuw leven ingeblazen waarbij alleen een brandweerkazerne zal worden gerealiseerd.</p> <p>2. Realisatie nieuwe brandweerkazerne te Ouddorp Na het afronden van de besluitvorming over de realisatie van de brandweerkazerne te Goedereede kan de planvorming worden opgestart voor de realisatie van een brandweerkazerne te Ouddorp.</p>
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR

Nr.	011.03 – Brandweerauto's
Doelstelling	Brandweerpersoneel voorzien van adequaat en veilig brandweermaterieel.
Actiepunt	Vervanging van de brandweerauto's Goedereede en Stellendam in 2010.
Financiën	Kapitaallasten via bijdrage VRR
Nr.	012.01 – Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
Doelstelling	Inrichten van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Rotterdam-Rijnmond.
Actiepunt	De Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond zal deelnemen aan een landelijke pilot voor de oprichting van een Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIE). De RIE's vormen onderdeel van het landelijke programma Bestuurlijke Aanpak door de Ministeries van BZK en Justitie en hebben primair de taak om de primaire informatiepositie van het lokale bestuur te versterken ten behoeve van de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde misdaad. De kosten voor de gehele regio Rotterdam-Rijnmond voor de RIE worden voor 2010 geraamd op totaal € 937.980,-. Het Ministerie van BZK betaalt hiervan € 400.000,-; de overige kosten worden omgeslagen over de twintig gemeenten binnen de regio. Voor de gemeente Goedereede bedragen de kosten voor 2010 € 5.100,-. De inrichting van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Rotterdam-Rijnmond heeft een structureel karakter en hiervoor zijn vanaf 2011 structureel middelen in de begroting opgenomen.
Financiën	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum: -5.100 conform Kadernota 2010, -4.500 (vanaf 2011) conform lopende begroting
Nr.	012.02 – Pilot Toezicht Drank- en Horecawet
Doelstelling	Deelnemen in de pilot Toezicht Drank- en Horecawet (DHW)
Actiepunt	<p>Eind 2007 heeft het kabinet zijn plannen met betrekking tot het alcoholbeleid bekend gemaakt. Een van de plannen is om de DHW dusdanig aan te passen dat het toezicht op de naleving van de wet overgaat naar gemeenten. Vooruitlopend op deze wetwijziging zijn vijftien (regio's van) gemeenten alvast gaan proefdraaien met dit toezicht. De pilot biedt gemeenten een uitgelezen kans om een stevige impuls te geven aan het alcoholbeleid, het toezicht te intensiveren en alvast ervaring op te doen met het toezicht op lokaal niveau.</p> <p>Vanaf 1 januari 2008 nemen de gemeenten op Goeree-Overflakkee deel aan deze Pilot Toezicht Drank- en Horecawet. Gedurende twee jaar hebben de vier gemeenten twee toezichthouders - ondergebracht bij het ISGO - gesubsidieerd gekregen á € 75.000,- per toezichthouder per jaar. Deze subsidie loopt tot 1 januari 2010.</p> <p>De toezichthoudende bevoegdheden berusten formeel nog steeds bij de VWA, de gemeentelijke toezichthouders hebben dan ook voor de duur van de pilot een onbezoldigde aanstelling gekregen.</p> <p>In de regio wordt al op diverse terreinen ingezet op het terugdringen van overlast door horecabedrijven en het terugdringen van de alcoholconsumptie onder jongeren. De inzet van lokale toezichthouders biedt de regio de mogelijkheid ook op het terrein van de DHW de regie te voeren en te zorgen voor aansluiting bij de andere projecten.</p> <p>Het kabinet heeft inmiddels een voorstel tot wijziging van de Drank- en Horecawet naar de Raad van State gezonden voor advies. Deze wijziging formaliseert de overdracht van de toezichthoudende bevoegdheden van de VWA naar de gemeenten. Gezien de duur van een gemiddeld wetgevingstraject zal deze wijziging niet per 1 januari 2010 inwerking treden, maar op een later tijdstip.</p> <p>Om er toch voor te kunnen zorgen dat de gemeenten welke deelnemen aan de</p>

	pilot een goede en geruisloze overgang naar de nieuwe situatie te kunnen garanderen is het wenselijk dat de pilot wordt verlengd. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft recent aangegeven dat de pilot verlengd wordt tot 1 januari 2011. Na vaststelling van de rijksbegroting 2010 zal er duidelijkheid zijn omtrent de financiering van deze pilot. Verwacht wordt dat de financiering binnen de rijksbegroting 2010 wordt gevonden.
Financiën	p.m.
Nr.	012.03 – Regionale Veiligheidsrapportage
Doelstelling	Vervolg geven aan Regionale Veiligheidsrapportage.
Actiepunt	In 2006 en in 2008 is de Regionale Veiligheidsrapportage gepresenteerd. Tijdens de evaluatie van de veiligheidsrapportage 2006 is besloten om deze rapportage een tweejaarlijks vervolg te geven. In deze rapportage wordt een overzicht van objectieve (aangiften en meldingen) en subjectieve (bewonersenquête) veiligheidsgegevens weergegeven in onderlinge ranking (benchmark) van gemeenten.
Financiën	Regionale Veiligheidsrapportage: -6.800 (2010 en 2012) conform lopende begroting
Nr.	014.01 – Milieu Uitvoerings Programma
Doelstelling	Het voorzien in een Milieu Uitvoerings Programma 2010.
Actiepunt	De opstelling van een Milieu Uitvoerings Programma 2010 wordt verzorgd door het ISGO.
Financiën	Kosten vallen onder de bijdrage aan het ISGO op dit product.
Nr.	014.02 – Milieu, duurzame ontwikkeling
Doelstelling	Het beheersen en waar mogelijk verminderen van negatieve effecten van de eigen bedrijfsvoering en van derden op het klimaat (zie paragraaf 8 Klimaatbeleid).
Actiepunt	Klimaateisen stellen bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Uitvoering/deelname aan projecten via de Stimuleringsregeling van Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK).
Financiën	Voornamelijk interne uren.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 1 Openbare orde & veiligheid							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Brandweer/Rampenbestrijding		789	807	841	896	907	918
Openbare orde/veiligheid		53	48	57	50	57	50
Verkeersplannen/veiligheid		98	90	76	76	77	74
Milieu		337	403	422	447	452	452
Totaal bestaand beleid		1.277	1.348	1.396	1.469	1.493	1.494
Totaal lasten		1.277	1.348	1.396	1.469	1.493	1.494
Baten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Brandweer/Rampenbestrijding		11					
Openbare orde/veiligheid		18					
Verkeersplannen/veiligheid		28	5	5	5	5	5
Milieu			12				
Totaal bestaand beleid		57	17	5	5	5	5
Totaal baten		57	17	5	5	5	5
Subtotaal programma 1		1.220	1.331	1.391	1.464	1.488	1.489
Mutaties reserve/voorz.		-52	-47	-28	-27	-26	-24
Kapitaallasten		32	35	38	37	37	36
Overhead		374	287	338	342	344	346
Saldo programma 1		1.574	1.606	1.739	1.816	1.843	1.847

* = gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

2

Algemene Infrastructurele Werken

Het programma omvat wegen en fietspaden, openbare verlichting, abri's, parkeervoorzieningen en havens.

De volgende nota's zijn voor dit programma bepalend: het Wegenbeheersplan (2006), Duurzaam Veilig Goeree (1999), het Verkeerscirculatieplan Ouddorp (2003) en de uitwerking daarvan (2004), het Verkeerscirculatieplan Goedereede (2006) en de uitwerking daarvan, het Verkeerscirculatieplan Stellendam (2009), de Strooinota (2005), het Onderhoudsplan Haven Goedereede (2007) en het Beleidsplan Openbare Verlichting (2006).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	021.01 – VCP Stellendam	
Doelstelling	Uitvoeren diverse projecten binnen VCP Stellendam.	
Actiepunt	Het aanbrengen van asfaltverharding op het parkeerterrein sportpark Stellendam en uitvoering diverse maatregelen aan de Voorstraat te Stellendam.	
Financiën	VCP Stellendam: -120.000 (<i>dekking VCP</i>) conform Kadernota 2010	
Nr.	021.02 – Reconstructie Molenkade Stellendam	
Doelstelling	Wegen situeren/integreren in gewijzigde omgevingseisen.	
Actiepunt	Reconstructie Molenkade: de Molenkade dient opnieuw te worden ingericht mede als onderdeel van de uitwerking van het VCP Stellendam. Een en ander is losgekoppeld van de mogelijke bouwlocaties aan de Molenkade, omdat de onderhoudsituatie dusdanig is verslechterd dat het uitstellen van de reconstructie niet langer verantwoord is.	
Financiën	Reconstructie Molenkade: -300.000 (<i>voorziening Asfaltbestek</i>)	
Nr.	021.03 – VCP Goedereede	
Doelstelling	VCP Goedereede; maatregelen Hoofddijk-Doelweg en ontsluiting Hoofddijk.	
Actiepunt	Een van de voorstellen van het VCP Goedereede is de verbetering van de loop-	

	route tussen de Doelweg en de Hoofdpootstraat. De ontsluiting op de Hoofddijk staat op het programma, gebruikmakend van de reeds aangebrachte STIWAS-werken. Gezien het feit dat woningbouw van behoorlijke omvang in de Nieuwe Oostdijk de komende tien jaar niet is te verwachten en om veiligheidsredenen wel de noodzaak voor een volwaardige Tweede Ontsluiting wordt aangegeven, wil het college de mogelijkheid van de ontsluiting Hoofddijk toch benutten.
Financiën	Looproute Doelweg-Hoofdpootstraat: -15.000 (VCP Goedereede) Ontsluiting Hoofddijk: -130.000 (VCP Goedereede)
Nr.	021.04 – Aanleg fietspaden
Doelstelling	Verbeteren (recreatieve) mogelijkheden fietsen.
Actiepunt	In het kader van uitvoering van het Provinciaal Fietspadenplan wordt in de komende jaren een aantal fietspaden aangelegd, te weten aan de noordkant tussen Stellendam en Middelharnis, de Blomweg en een in fasen te realiseren verbinding tussen de Ouddorpse Haven en de ingang van de Slikken van Flakkee. De gemeente spant zich eveneens in voor het realiseren van een fietspad tussen het Flauwe Werk en de Vuurtoren. Verwacht wordt dat er in 2010 kosten zijn verbonden aan het planologisch mogelijk maken van deze ontwikkeling.
Financiën	Planologisch onderzoek: -25.000 conform Voorjaarsnota 2009
Nr.	022.01 – Vervangingsplan openbare verlichting
Doelstelling	Verbeteren van het bestaande verlichtingsniveau.
Actiepunt	Het uitvoeren van het vierde jaar van het vervangingsplan. De uitwerking vindt plaats medio 2010 binnen het bestaande budget. Het programma richt zich met name op antieke verlichting.
Financiën	Vervangingsplan vierde jaar: -86.750 conform lopende begroting
Nr.	025.01 – Leefbaarheidsproject 'Herinrichten Oude Nieuwlandseweg tweede fase'
Doelstelling	Het komen tot herinrichting van de Oude Nieuwlandseweg tussen de Koolweg en de Oosterweg, waardoor de leefomgeving wordt verbeterd en de verkeerssituatie veiliger wordt.
Actiepunt	Het vervangen en herinrichten van het wegdeel gelegen tussen de Koolweg en de parallelweg Oosterweg te Ouddorp.
Financiën	Herinrichting Oude Nieuwlandseweg: -470.000 (dekking Leefbaarheidsmiddelen)
Nr.	025.02 – Leefbaarheidsproject 'Verbetering wandelpaden Oude Nieuwlandseweg'
Doelstelling	Het komen tot verbetering van de wandelmogelijkheden in de omgeving Oude Nieuwlandseweg door aanleg van nieuwe wandelpaden, waardoor het recreatiegebied aantrekkelijker wordt.
Actiepunt	Het vormgeven van wandelpaden in de omgeving van de gehele Oude Nieuwlandseweg te Ouddorp. Het betreft een aantal noord-zuid verbindingen.
Financiën	Aanleg wandelpaden: -50.000 (dekking Leefbaarheidsmiddelen)

Baten en lasten programma 2 Algemene infrastructurele werken							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Lasten							
Prioriteiten							
Leefbaarheidsprojecten:							
Herinr. Oude Nieuwlandseweg			470				
Aanleg wandelpaden			50				
VCP Goedereede			145				
VCP Stellendam			120				
Reconstructie Molenkade			300				
totaal prioriteiten		0	0	1.085	0	0	0
Bestaand beleid							
Wegen en fietspaden	396	704	429	510	581	513	
Openbare verlichting	129	332	238	238	238	238	
Abri's	8	54	14	15	15	15	
Parkeervoorziening/havens	92	319	18	6	16	16	
Leefbaarheidsprojecten	409	1.515	0	0	0	0	
Totaal bestaand beleid	1.034	2.924	699	769	850	782	
Totaal lasten	1.034	2.924	1.784	769	850	782	
Baten							
Prioriteiten							
Leefbaarheidsprojecten:							
Reconstructie Molenkade			300				
totaal prioriteiten		0	0	820	0	0	0
Bestaand beleid							
Wegen en fietspaden	11	4	4	4	4	4	
Openbare verlichting	36	50	50	50	50	50	
Abri's		40					
Parkeervoorziening/havens	1	220					
Leefbaarheidsprojecten	433	1.490					
Totaal bestaand beleid	481	1.804	54	54	54	54	
Totaal baten	481	1.804	874	54	54	54	
Subtotaal programma 2		553	1.120	910	715	796	728
Mutaties reserve/voorz.		55	-226	-260	-78	-70	0
Kapitaallasten							
Overhead	385	377	319	323	325	326	
Saldo programma 2	993	1.271	969	960	1.051	1.054	

3

Betaalde Dienstverlening

Het programma omvat alle producten en diensten waarvoor rechten en leges in rekening worden gebracht. Burgerzaken (publieksbalie), bouwzaken, reiniging en riolering, evenals de begraafplaatsen worden in dit programma genoemd.

De meeste producten binnen dit programma worden verstrekt op basis van wetgeving. Voor de uitvoering van dit programma zijn de volgende nota's bepalend: het Gemeentelijk Rioleringsplan (2006), het Operationeel Plan riolering 2007-2009 (2007) en de Nota Begraafplaatsen (2005).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	032.01 – Startersleningen
Doelstelling	Het voorzien in mogelijkheden om starterswoningen in lopende en toekomstige projecten voor nu en in de toekomst betaalbaar te houden.
Actiepunt	Door de gemeenteraad is de Verordening VROM Startersleningen vastgesteld en met de Stichting Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (Svn) is een overeenkomst afgesloten op basis waarvan de leningen kunnen worden verleend. Verwacht wordt dat bij het bouwproject Goekoop te Goedereede de eerste startersleningen verstrekt worden, gezien het aantal starterswoningen dat daar gebouwd wordt.
Financiën	Rentederving: -20.000 (2010), -25.000 (2011 e.v.) <i>conform lopende begroting</i>
Nr.	034.01 – Gemeentelijk Rioleringsplan
Doelstelling	Investeringsplannen plegen binnen het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) om milieutechnische vooruitgang te boeken en om te investeren in de regionale economie en bedrijvigheid.
Actiepunt	Uitvoering geven aan: <ol style="list-style-type: none">1. Afkoppelen van riolering Hoge Pad en Molentienden. Hierbij worden de dakoppervlakken en de hemelafvoeren van de openbare ruimte aangesloten op de sloot langs de Oosterweg;2. Vervangen riolering en afkoppelen hemelwater Spuipad. Hierbij wordt invulling gegeven aan een van de werkdelen in het Waterplan van de gemeenten op het eiland en het waterschap;3. Vervangen riolering en afkoppelen hemelwater Hofdijksweg-Broekweg.
Financiën	Investeringskrediet: -1.900.000 voor de periode 2010-2011 (<i>dekking egaliseringsreserve GRP - kapitaallasten</i>)

Nr.	034.02 – Vervangingen Gemeentelijk Rioleringsplan
Doelstelling	Uitvoeren van vervangingen Gemeentelijk Rioleringsplan.
Actiepunt	Toepassen van de nieuwe terminologie voor alle rioleringswerken. Het GRP bevat verder een vervangingsprogramma voor de riolering. Er komt een vervangings- of reliningbestek, nadat de nieuwste inspecties zijn uitgevoerd.
Financiën	GRP vervangingen: -578.000 (2010) <i>conform Investeringsparagraaf</i>
Nr.	035.01 – Begraafplaats Ouddorp en Stellendam
Doelstelling	De drie woonkernen blijven voorzien van een begraafplaats.
Actiepunt	Realiseren van een nieuwe begraafplaats te Ouddorp en te Stellendam. Conform bestuurlijke besluitvorming wordt de haalbaarheid van de gekozen voorkeurslocaties uitgezocht. Voor Stellendam is een locatie gekozen; een nadere vormgeving, planvorming, aankoop van de grond en het planologisch mogelijk maken krijgen nu de aandacht. Voor Ouddorp zijn nog meerdere opties open. Afhankelijk van de reactie van de provincie op de diverse locaties zal een verdere selectie moeten worden gemaakt. De werkgroep oriënteert zich ten aanzien van de verordeningen wat hierbij allemaal een rol speelt.
Financiën	Begraafplaats Ouddorp: -1.150.000 (2012) <i>conform Investeringsparagraaf</i> Begraafplaats Stellendam: -1.199.000 (2010) <i>conform Investeringsparagraaf</i>

Financiële analyse

Baten en lasten programma 3 Betaalde dienstverlening							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie 2008	raming 2009	raming 2010	raming 2011	raming 2012	raming 2013
Lasten							
Prioriteiten							
GRP 2010	1.578						
GRP 2011	1.422						
GRP 2012	665						
GRP 2013	600						
GRP totaal 2010-2013*				165	264	323	366
Begraafplaats Stellendam*	1.199			21	51	69	69
Begraafplaats Ouddorp*	1.150					19	68
Startersleningen				20	25	25	25
totaal prioriteiten		0	0	206	340	436	528
Bestaand beleid							
Burgerzaken		90	65	55	63	65	66
Bouw/woning/welstand		66	84	91	96	97	97
Reiniging		776	864	967	980	985	989
Riolering		284	291	281	282	282	283
Begraafplaatsen		53	64	59	60	61	61
Totaal bestaand beleid		1.269	1.368	1.453	1.481	1.490	1.496
Totaal lasten		1.269	1.368	1.659	1.821	1.926	2.024
Baten							
Prioriteiten							
GRP totaal 2009-2012*				165	264	323	366
totaal prioriteiten		0	0	165	264	323	366
Bestaand beleid							
Burgerzaken		222	222	218	219	220	221
Bouw/woning/welstand		916	578	503	503	503	503
Reiniging		1.326	1.320	1.389	1.438	1.487	1.514
Riolering		1.271	1.364	1.379	1.397	1.414	1.432
Begraafplaatsen		195	263	273	279	296	309
Totaal bestaand beleid		3.930	3.747	3.762	3.836	3.920	3.979
Totaal baten		3.930	3.747	3.927	4.100	4.243	4.345
Subtotaal programma 3		-2.661	-2.379	-2.268	-2.279	-2.317	-2.321
Mutaties reserve/voorz.		867	278	493	482	502	550
Kapitaallasten		328	528	321	313	314	296
Overhead		1.662	1.676	1.749	1.768	1.780	1.785
Saldo programma 3		196	103	295	284	279	310

* = gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

4

Onderwijs

Het programma omvat openbaar basisonderwijs (gemeentetaak en bevoegd gezag), bijzonder, speciaal en voortgezet onderwijs, alsook overige onderwijszaken (waar onder onderwijsbegeleiding, volwasseneneducatie en muziekonderwijs).

De meeste activiteiten zijn verplichtingen die zijn opgenomen in wetgeving. Voorbeelden van deze wetgeving zijn de Wet op het primair onderwijs en de Leerplichtwet. Daarnaast heeft de gemeente een meerjaren onderhoudsplan (MOP) vastgesteld om een goede huisvesting van de onderwijsinstellingen te waarborgen. Ook voor het terugdringen van onderwijsachterstanden is beleid vastgesteld.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	043.01 – Basisschool Koningin Beatrix	
Doelstelling	Zorgdragen voor adequate onderwijshuisvesting.	
Actiepunt	De nieuwbouw van de basisschool Koningin Beatrix te Ouddorp staat gepland voor 2011.	
Financiën	Investeringskrediet: -3.483.700 (2011) conform Investeringsparagraaf Sloop en overige kosten: -123.300 (2011) conform Investeringsparagraaf; dekking reserve	
Nr.	043.02 – Lokale / Regionale Educatieve Agenda	
Doelstelling	Lokale onderwijstaken in samenhang met jeugdbeleid beschrijven in een nota, welke fungeert als beleidskader voor het lokale en regionale (lees eilandelijke) onderwijsbeleid.	
Actiepunt	Het opstellen van een nota Lokale / Regionale Educatieve Agenda (LEA, REA).	
Financiën	Budgettair neutraal	

Nr.	045.01 –Regionaal bureau leerplicht (RBL)	
Doelstelling	De uitvoering van de leerplichtfunctie naar kwalitatief hoger niveau brengen.	
Actiepunt	De gemeenten op Goeree-Overflakkee werken samen in een Regionaal bureau leerplicht.	
Financiën	Bijdrage RBL: -42.100 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>	
Nr.	045.02 – Participatiebudget	
Doelstelling	De volwasseneneducatie op laten gaan in het participatiebudget samen de Wet Inburgering (Wi) en het werkdeel van de Wet werk en bijstand (Wwb).	
Actiepunt	In eilandelijk verband wordt gewerkt aan een visie op het participatiebudget, een verordening participatiebudget en lokale beleidsregels.	
Financiën	Participatiebudget: -131.100 (structureel) <i>dekking bijdrage Rijk</i>	

Baten en lasten programma 4 Onderwijs							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten							
Prioriteiten							
Sloop Beatrix	123				123		
Nieuwbouw Beatrix	3.028				101	203	203
Bijdrage RBL				42	43	43	43
totaal prioriteiten		0	0	42	267	246	246
Bestaand beleid							
Openbaar OW gemeente-taak		34	49	43	43	43	43
Openbaar OW bevoegd gezag		85	85	43			
Bijzonder onderwijs		90	75	64	424	65	65
Speciaal onderwijs		361	320	312	312	312	312
Overig onderwijs		80	250	215	216	218	220
Voortgezet onderwijs		0	0	0	0	0	0
Totaal bestaand beleid		650	779	677	995	638	640
Totaal lasten		650	779	719	1.262	884	886
Baten							
Prioriteiten							
Sloop Beatrix					123		
totaal prioriteiten		0	0	0	123	0	0
Bestaand beleid							
Openbaar OW gemeente-taak							
Openbaar OW bevoegd gezag							
Bijzonder onderwijs			1	1	1	1	1
Speciaal onderwijs							
Overig onderwijs		4	140	141	141	141	141
Voortgezet onderwijs							
Totaal bestaand beleid		4	141	142	142	142	142
Totaal baten		4	141	142	265	142	142
Subtotaal programma 4		646	638	577	997	742	744
Mutaties reserve/voorz. Kapitaallasten		-16	-30	282	-122	107	112
Overhead		436	445	431	370	356	337
Saldo programma 4		222	241	220	221	222	222
		1.288	1.294	1.510	1.466	1.427	1.415

* = gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

5

Verblijfsvoorzieningen

Het programma omvat een brede benadering van de omgeving waarin burgers en bezoekers van de gemeente kunnen verblijven en ontspannen. Onderwerpen als cultuur en sport, maar ook het zwembad en de verenigingsgebouwen, vallen onder dit programma. Thema's als openbaar groen, strand en overige openluchtrecreatie, evenals cultureel erfgoed behoren eveneens tot dit programma.

De wijze waarop de gemeente dit programma vormgeeft, is voornamelijk een autonome taak. Om dit programma vorm te geven is er beleid voor het beheren van het openbaar groen en de in de gemeente aanwezige accommodaties. Genoemd kunnen in dit verband worden: het accommodatiebeleid (2005), het Landschapsbeleidsplan (1987), het Groenplan (2005), het Groenkwaliteitsplan (2008), het Meerjarig Onderhoud Plan (MOP)-Zwembad (2006) het MOP-overige gebouwen en het MOP sportvelden. Ook de Monumentenverordening (1996) verdient hier vermelding.

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	051.01 – Eilandelijk cultuurbeleid	
Doelstelling	Invulling geven aan het eind 2009 vastgestelde eilandelijke cultuurbeleid 2010-2012.	
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none"> - Cultuur als onderdeel van de RAS 2009-2012 in regionaal verband uitvoeren; - Jaarlijkse afstemming met uitvoerders van eilandelijk cultuurbeleid; - Invulling geven aan de eilandelijke RAS CULTUUR coördinatiefunctie. 	
Financiën	Als onderdeel van de RAS 2009-2012 wordt cultuur gezamenlijk door de vier gemeenten op Goeree-Overflakkee gefinancierd conform lopende begroting.	
Nr.	051.02 – Bibliotheekwerk	
Doelstelling	Het waarborgen van kwalitatief hoogwaardig bibliotheekwerk in alle kernen binnen de gemeente.	
Actiepunt	Instandhouden van de bibliotheekvestiging in Ouddorp en leespunten in Goedereede, Goedereede-Havenhoofd en Stellendam op basis van de in 2009 in regionaal verband afgesloten prestatieovereenkomst.	
Financiën	Bibliotheekvestiging Ouddorp: -177.400 (structureel) conform lopende begroting Leespunten kleine kernen: -31.300 (structureel) conform lopende begroting	

Nr.	052.01 – Gemeentelijk sportbeleid	
Doelstelling	Zorgdragen voor kwalitatieve sportlocaties en uitvoering geven aan het in september 2009 vastgestelde sportstimuleringsplan Bewegen in de driehoek Buurt, Onderwijs en Sport (BOS-driehoek).	
Actiepunt		<ol style="list-style-type: none"> 1. Aan de hand van het MOP sportvelden worden de sportterreinen onderhouden en waar nodig gerenoveerd; 2. Vanuit het sportstimuleringsplan verzorgt de sportcombinatiefunctionaris lessen lichamelijke opvoeding binnen het primair onderwijs, worden sportverenigingen ondersteund bij het invullen van het sportaanbod en wordt invulling gegeven aan buurtsport; 3. Met verschillende betrokken instellingen uit de BOS-driehoek regelmatig overleg voeren omtrent de inzet van de sportcombinatiefunctionaris. Op basis van deze evaluatie wordt structurele inbedding overwogen.
Financiën	Vooralsnog budgettair neutraal	
Nr.	053.01 – Behoud zwemaccommodatie	
Doelstelling	Behoud van een goede en mooie zwemaccommodatie.	
Actiepunt	In 2010 dienen de glijbanen van zowel het binnen- als het buitenbad vervangen te worden.	
Financiën	Vervanging glijbanen: -75.000 conform <i>Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	054.01 – Renovatie verenigingsgebouw Oostdam	
Doelstelling	Behoud van een goed en functioneel verenigingsgebouw.	
Actiepunt	De renovatie van het verenigingsgebouw Oostdam staat voor 2010 op de planning.	
Financiën	Renovatie Oostdam: -200.000 conform <i>Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	055.01 – Cultureel erfgoed	
Doelstelling	Een goede zorg voor ons erfgoed, zodat het optimaal bijdraagt aan de kwaliteit van de ruimte en daarmee aan de kwaliteit van de gebouwde en ongebouwde omgeving. Inspelen op de modernisering van de Monumentenwet, die gemeenten ertoe aanzet om op dit terrein expliciete keuzen te maken.	
Actiepunt	Afhankelijk van het te kiezen ambitieniveau: <ol style="list-style-type: none"> 1. Opstellen van een gemeentelijk erfgoedbeleid en erfgoedverordening; 2. Inventariseren van gebouwde en archeologische monumenten, deze beschrijven en digitaal op kaart vastleggen; 3. Inbreng burgers vergroten bij de zorg voor het cultureel erfgoed; 4. Onderzoek naar historische waarden van de dorpskern Ouddorp; 5. Opschonen lijst gemeentelijke monumenten; 6. Handhaven en controleren op uitvoering monumentenvergunning; 7. Stimuleren onderhoud monumenten, monumentenwacht uitbreiden; 8. Klachten openbare ruimten structureren (Beschermd Stadsgezicht en Dorpsgezicht); 	

	9. Structureren taken en werkzaamheden van de Commissie Cultureel Erfgoed.	
Financiën		
Nr.	056.01 – Groenkwaliteitsplan	
Doelstelling	Uitvoeren geven aan Groenkwaliteitsplan; instandhouding en verbeteren kwaliteit van het groen binnen de openbare ruimte.	
Actiepunt	1. Versterking van de groenstructuur; 2. Het jaarlijks reserveren van € 15.000,- voor vervangingsinvesteringen.	
Financiën	Dotatie renovatiefonds: -15.000 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>	
Nr.	056.02 – Vervanging tractor	
Doelstelling	In stand houden van de kwaliteit van openbaar groen.	
Actiepunt	De vervanging van de huidige tractor staat voor 2010 in de planning.	
Financiën	Vervanging tractor: -49.000 <i>conform Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	057.01 – Vervanging Unimog en vlet	
Doelstelling	Personeel van de Ouddorpse Reddingsbrigade voorzien van adequaat en veilig reddingsmateriaal.	
Actiepunt	De Unimog en vlet dienen in 2010 vervangen te worden.	
Financiën	Vervanging Unimog en vlet: -40.000 <i>conform Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	058.01 – Speelplaatsenbeleid en onderhoud	
Doelstelling	Veilige en kwalitatieve speelplaatsen creëren in de gehele gemeente.	
Actiepunt	1. Uitvoering geven aan het eind 2009 vastgestelde speelplaatsenbeleid waarmee enerzijds de visie op buitenspelen wordt ingevuld en anderzijds veilige en kwalitatieve speelplaatsen worden onderhouden en gecreëerd; 2. Op basis van de jaarlijkse keuringen van de speeltoestellen een jaarlijks interventieplan opstellen om veilig spelen te waarborgen.	
Financiën	Speelplaatsen: -28.200 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>	
Nr.	058.02 – Wielerevenementen	
Doelstelling	Zorgdragen voor goede passages van de Giro d'Italia op 8 of 10 mei 2010 en de Tour de France op 4 juli 2010.	
Actiepunt		1. Faciliteren van de organisatie rondom de passages; 2. Invulling geven aan communicatie ten aanzien van activiteiten en promotie; 3. Vormgeving van activiteiten samen met diverse stakeholders om Goedereede te profileren als 'place-to-be' waarbij getracht wordt bij de passage van de Tour de France de zondagsrust te waarborgen.

Financiën	Tour de France: -25.000 conform Kadernota 2010 Giro d'Italia: -30.000 (dekking reserve toekomstige investeringen)	
Nr.	058.03 – Bevordering toerisme	
Doelstelling	Bevorderen van de openluchtrecreatie.	
Actiepunt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Participeren in uitvoering projecten Zicht op de Grevelingen; 2. Participeren in uitvoering projecten Zicht op Haringvliet; 3. Faciliteren van particuliere initiatieven; 4. Prestatieafspraken maken met VVV en Stichting Kop van Goeree. 	
Financiën	Uitvoeringsorganisatie Zicht op Grevelingen: -7.500 (structureel) conform lopende begroting	

Baten en lasten programma 5 Verblijfsvoorzieningen							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten							
Prioriteiten							
Glijbaan zwembad*	75			2	11	11	11
Traktor*	49			1	10	9	9
ORB - Unimog en vlet*	40			1	6	6	6
Renovatie Oostdam*	200			5	20	20	19
Passage Tour de France				25			
Passage Giro d' Italia				30			
totaal prioriteiten		0	0	64	47	46	45
Bestaand beleid							
Cultuur		232	229	232	235	239	243
Sport		71	137	152	161	82	83
Zwembad		581	632	632	609	614	622
Verenigingsgebouwen		20	6	21	22	22	22
Cultureel erfgoed		145	233	180	180	180	180
Openbaar groen		101	139	100	111	101	102
Strandrecreatie		282	321	241	242	243	245
Overige openluchtrecreatie		145	165	161	164	166	167
Totaal bestaand beleid		1.577	1.862	1.719	1.724	1.647	1.664
Totaal lasten		1.577	1.862	1.783	1.771	1.693	1.709
Baten							
Prioriteiten							
Passage Giro d' Italia				30			
totaal prioriteiten		0	0	30	0	0	0
Bestaand beleid							
Cultuur							
Sport		51	64	72	80	47	47
Zwembad		363	393	409	429	429	429
Verenigingsgebouwen		42	39	40	40	41	41
Cultureel erfgoed							
Openbaar groen		3	19				
Strandrecreatie		15	10	10	10	10	10
Overige openluchtrecreatie		2	2	2	2	2	2
Totaal bestaand beleid		476	527	533	561	529	529
Totaal baten		476	527	563	561	529	529
Subtotaal programma 5		1.101	1.335	1.220	1.210	1.164	1.180
Mutaties reserve/voorz.		162	101	192	195	197	201
Kapitaallasten		197	185	172	165	144	134
Overhead		982	1.194	1.041	1.067	1.066	1.053
Saldo programma 5		2.442	2.815	2.625	2.637	2.571	2.568

* = gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

6

Zorg en Welzijn

Het programma omvat de sociale voorzieningen, werkgelegenheid, sociaal beleid, voorzieningen gehandicapten, vreemdelingen, sociaal cultureel werk en kinderdagopvang.

Voor dit programma bestaat veel landelijke wetgeving. Voorbeelden hiervan zijn de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet werk en bijstand (WWB). Daarnaast heeft de gemeenteraad de Visie maatschappelijke ondersteuning / Subsidiebeleidsplan Goedereede 2008-2011 (Duurzaam investeren; verantwoord delen – 2007) vastgesteld waarin ondermeer wordt ingegaan op de prestatievelden uit de Wmo in relatie tot het subsidiebeleid. Gewezen kan daarnaast worden op de Algemene subsidieverordening gemeente Goedereede (2006).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	064.01 – Hulp bij het huishouden	
Doelstelling	Uitvoering blijven geven aan hulp bij het huishouden in het kader van de Wmo.	
Actiepunt	Voor de hulp bij het huishouden zijn raamovereenkomsten afgesloten met de zorgaanbieders. Deze raamovereenkomsten lopen tot 1 januari 2010; de aanbestedingsprocedure zal naar verwachting begin november 2009 afgerond zijn.	
Financiën	Hulp bij het huishouden: -951.700 (structureel) <i>conform lopende begroting</i>	
Nr.	067.01 – Maatschappelijke ontwikkeling	
Doelstelling	Uitvoering geven aan de doelstellingen uit de Visie maatschappelijke ondersteuning en het subsidiebeleidsplan 'Duurzaam investeren, verantwoord delen'.	
Actiepunt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het verder inbedden van het verenigingsloket als ondersteuningspunt voor vrijwilligersorganisaties; 2. Zorgdragen voor sterke vrijwilligersorganisaties door besturen en vrijwilligers in de gelegenheid te stellen om hun deskundigheid te vergroten; 3. Tijdens Make a Difference Day (MADD) in maart 2010 de vrijwilligers uit de gemeente in het zonnetje zetten en uit hun midden de vrijwilliger van het jaar kiezen; 4. In het kader van maatschappelijke ontwikkeling en ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld diverse projecten in de gemeente middels subsidie ondersteunen. 	
Financiën	Make a Difference Day: -12.500 Deskundigheidsbevordering vrijwilligersorganisaties: -10.000 Stimuleringsregeling kleine projecten: -12.500 Tenderregeling grote projecten: -15.000 Interventie structurele subsidiëring: -5.000 <i>Bovenstaande uitsplitsing geldt voor 2010 en 2011 conform lopende begroting, vanaf 2012 wordt het budget voor bovenstaande punten teruggebracht naar totaal € 22.500,-.</i>	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 6 Zorg / Welzijn							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Sociale voorzieningen		857	886	840	805	821	822
Werkgelegenheid		1.404	1.427	1.435	1.443	1.446	1.450
Sociaal beleid		139	105	107	109	112	114
Wmo-verstrekkingen		1.485	1.458	1.426	1.439	1.444	1.447
Zorg		535	619	630	638	645	651
Vreemdelingen		29	16	17	17	17	18
Sociaal cultureel werk		200	252	216	217	177	178
Kinderdagopvang		115	152	164	165	165	166
Totaal bestaand beleid		4.764	4.915	4.835	4.833	4.827	4.846
Totaal lasten		4.764	4.915	4.835	4.833	4.827	4.846
Baten							
Prioriteiten		0	0	0	0	0	0
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Sociale voorzieningen		811	736	734	750	750	752
Werkgelegenheid		1.282	1.240	1.242	1.242	1.242	1.242
Sociaal beleid		3	7	7	7	7	7
Wmo-verstrekkingen		124	93	91	91	91	91
Zorg		155	182	186	189	189	189
Vreemdelingen		23	12	12	13	13	13
Sociaal cultureel werk		31					
Kinderdagopvang		25	19	25	25	25	25
Totaal bestaand beleid		2.454	2.289	2.297	2.317	2.317	2.319
Totaal baten		2.454	2.289	2.297	2.317	2.317	2.319
Subtotaal programma 6		2.310	2.626	2.538	2.516	2.510	2.527
Mutaties reserve/voorz.		-110	-51	-6	-4	-6	-6
Kapitaallasten		4	4	4	4	4	4
Overhead		795	787	841	849	856	859
Saldo programma 6		2.999	3.366	3.377	3.365	3.364	3.384

Ruimtelijke Aspecten

Het programma omvat alle aspecten – van planvoorbereiding en realisatie – die de kaders aanreiken waarbinnen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is. Onderwerpen zijn, naast de bekende structuur en bestemmingsplannen, ook zaken als de gebiedsgerichte aanpak, de voorbereidingsplannen, de grondexploitatieplannen en het grondbedrijf in algemene termen.

Als – belangrijkste – visiedocumenten kunnen voor dit programma worden genoemd: de Toekomstvisie Gemeente, de in voorbereiding zijnde regionale structuurvisie Goeree-Overflakkee, het plan van aanpak actualisering bestemmingsplannen gemeente Goedereede, de verschillende bestemmingsplannen, de Welstandsnota (2004), het Beeldkwaliteitsplan Dorpskern Ouddorp (2000), het Beeldkwaliteitsplan Stad Goedereede (2003) en de Nota Grondbeleid (2006).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	071.01 – Actualisatie bestemmingsplannen	
Doelstelling	Voldoen aan de eisen die met betrekking tot bestemmingsplannen worden gesteld in de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening. Het gaat hierbij met name om het actualiseren, standaardiseren en digitaliseren ervan.	
Actiepunt	Op basis van het Handboek Ruimtelijke Beleid zal ter uitvoering van het plan van aanpak actualisering bestemmingsplan de actualisering en de verplichte digitalisering van de bestemmingsplannen ter hand worden genomen. Het ligt in de bedoeling om in 2010 een pilot ter zake te starten en vervolgens in drie tranches van elk ongeveer een jaar alle bestemmingsplannen volgens de nieuwe normen te digitaliseren. Aangaande het digitaal publiceren van de ruimtelijke plannen wordt overigens overleg gevoerd met het SVHW.	
Financiën	Actualisering bestemmingsplannen: -110.000 (structureel 2010-2013); <i>dekking bestaande budgetten conform lopende begroting</i>	
Nr.	072.01 – Gebiedsgerichte aanpak	
Doelstelling	Behouden en versterken van de attractiviteit en regionale identiteit van het gebied. Behouden en versterken van de natuurlijke woonomgeving. Realiseren van een duurzaam integraal waterbeheer. Versterken van de toeristisch recreatieve sector. Duurzame invulling van de landbouw. Behouden en ontwikkelen van werkgelegenheid.	
Actiepunt	Uitvoering projecten als wandelpadennetwerk, speelbossen, cultuurhistorische	

	elementen, etc.
Financiën	De bekostiging van deze projecten verloopt via de ISGO begroting.
Nr.	073.01 – Nota Grondbeleid
Doelstelling	Aanpassen Nota Grondbeleid.
Actiepunt	In verband met de invoering van de Grex-wet is het noodzakelijk dat de Nota Grondbeleid hieraan wordt aangepast, met name voor wat betreft het hoofdstuk 'kostenverhaal' en de hierbij behorende bijlagen.
Financiën	Nota Grondbeleid: -10.000 conform lopende begroting 2009
Nr.	074.01 – Uitwerking diverse projecten
Doelstelling	Voldoende op maat gesneden huisvesting bieden aan eigen inwoners en economisch gebonden aan de gemeente Goedereede.
Actiepunt	In 2010 zal in ieder geval aan de volgende projecten worden gewerkt: <ul style="list-style-type: none"> - Ouddorp: Gronden van Breen, bouw Oosterpark, plantontwikkeling De Vliedberg; - Goedereede: woningbouw terrein Goekoop en verdere planvorming en realisering van entree Goedereede; - Stellendam: planvorming en realisering Molenkade (herinvulling locatie viswinkel en oude garage), afronding voormalig MAVO-terrein, gebiedsontwikkeling Stellendam; Daarnaast zal gewerkt worden aan verschillende kleinere, kortlopende woningbouwprojecten.
Financiën	Budgettair neutraal; de projecten voorzien in principe in de eigen exploitatie.
Nr.	075.01 – Realisatie infrastructuur
Doelstelling	Het realiseren van infrastructuur rondom woningbouw en bedrijfsvestigingen binnen het huidige of toekomstige openbare gebied.
Actiepunt	Naar verwachting zullen in 2010 werkzaamheden plaatsvinden in het kader van de projecten voormalig MAVO-terrein, Terrein Goekoop, Gronden van Breen en Korteweg.
Financiën	Dekking voor de kosten van de exploitatieplannen zal plaatsvinden binnen de exploitatie van de betreffende projecten.

Financiële analyse

Baten en lasten programma 7 Ruimtelijke aspecten							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Lasten							
Prioriteiten							
Actualisering bestemmingsplannen				110	110	110	110
totaal prioriteiten	0	0	110	110	110	110	
Bestaand beleid							
Structuur-/Bestemmingsplannen	199	161	113	99	100	100	
Gebiedsgerichte aanpak	75	114	115	116	117	117	
Grondbedrijf algemeen	8	36	26	26	26	26	
Vorbereidingsplannen	203	0	0	0	0	0	
Grondexploitatieplannen	67	128	67	193	70	70	
Totaal bestaand beleid	552	439	321	434	313	313	
Totaal lasten	552	439	431	544	423	423	
Baten							
Prioriteiten							
totaal prioriteiten	0	0	0	0	0	0	
Bestaand beleid							
Structuur-/Bestemmingsplannen	20						
Gebiedsgerichte aanpak		3					
Grondbedrijf algemeen	1.406						
Grondexploitatieplannen	1.494	1.102	1.121	1.151	1.151	1.151	
Totaal bestaand beleid	2.920	1.105	1.121	1.151	1.151	1.151	
Totaal baten	2.920	1.105	1.121	1.151	1.151	1.151	
Subtotaal programma 7	-2.368	-666	-690	-607	-728	-728	
Mutaties reserve/voorz.	-293	-78	-147	-197	-242	-276	
Kapitaallasten	300	215	182	181	197	196	
Boekwaardemutaties	1.239	896	919	872	1.023	1.058	
Overhead	455	517	565	575	581	583	
Saldo programma 7	-667	884	829	824	831	833	

8

Economische en Financiële Aangelegenheden

Het programma omvat de economische activiteiten, evenals de financieringen en beleggingen. Het programma omvat tevens belastingen alsook de WOZ-administratie. De saldi van de kostenplaatsen worden eveneens in dit programma verwerkt. De investeringen en ontwikkelingen die de kostenplaatsensfeer worden gemaakt worden dan ook hier beleidsmatig verwoord.

De – voornaamste – kaderstellende documenten voor dit programma zijn: de Huisvestingsverordening (1994), de Marktverordening (2003), de Nota economisch beleid Goedereede 2005-2010 "Ondernemen? Dat doen we samen!" (2005), de Visie Verblifrecreatie (2008) en de Visie Brouwersdam (2008).

In onderstaande tabel wordt antwoord gegeven op de zogenaamde 'drie W-vragen'. De vraag "Wat willen we bereiken?" wordt beantwoord bij de doelstelling. Het actiepunt is het antwoord op de vraag "Wat gaan we doen?" en als laatste wordt de vraag "Wat mag het kosten?" onder financiën beantwoord.

Nr.	081.01 – Woonvisie/woningbehoeftenonderzoek
Doelstelling	Het verkrijgen van inzicht in de woningbehoeften, mede noodzakelijk in het kader van de opstelling van de gemeentelijke structuurvisie, waarin onder andere een woonvisie zal worden begrepen. Voorts betreft het een herijking van het gemeentelijk woningprogramma.
Actiepunt	Bureau Companen gaat een woonwensenonderzoek uitvoeren, mede omdat dit bureau ook bij twee andere gemeenten op Goeree-Overflakkee een dergelijk onderzoek heeft uitgevoerd. De resultaten zullen in de loop van 2010 bekend zijn.
Financiën	Woonwensenonderzoek: -32.000 (dekking reserve grondexploitatie) <i>conform lopende begroting 2009</i>
Nr.	085.01 – Belastingen; heffing en invordering
Doelstelling	Het laten beheren en uitvoeren van de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.
Actiepunt	<ul style="list-style-type: none">- De aanslaglegging van de gemeentelijke belastingen en de verzending van de nieuwe WOZ-beschikkingen vinden plaats in februari 2010;- Rechtmatigheidsverklaring.
Financiën	Bijdrage SVHW: -134.000 (2010), -142.000 (2011 en verder)

Nr.	086.01 – Bevordering economisch klimaat	
Doelstelling	Het bevorderen van een goed economisch klimaat.	
Actiepunt		<ol style="list-style-type: none"> 1. Actief relatiebeheer naar ondernemers; 2. Faciliteren van particuliere initiatieven; 3. Invulling geven aan economische projecten voortvloeiend uit de economische nota; 4. Versterking visserijcluster door middel van uitvoering projecten voortvloeiend uit de Lokale Actiegroep.
Financiën	Mentorproject: -3.000 (2010) Economisch stimuleringsbeleid: -20.400 (2010), -20.800 (2011)	
Nr.	086.02 – Regionale Structuurvisie	
Doelstelling	Het in samenwerking met de andere gemeenten op Goeree-Overflakkee en mede op verzoek van de provincie Zuid-Holland opstellen van een regionale structuurvisie.	
Actiepunt	Genoemde Structuurvisie dient in het eerste kwartaal van 2010 vastgesteld te worden.	
Financiën	De kosten verlopen via de ISGO-begroting.	
Nr.	086.03 – Recreatie & toerisme	
Doelstelling	Het geven van een kwaliteitsimpuls aan toerisme en recreatie.	
Actiepunt	Bestedingsbudget extra verhoging recreatiebelastingen wordt in overleg met de sector (VEERO) besteed. Een eventueel overschot wordt gereserveerd. Het gaat om structurele duurzame projecten, bij voorkeur gekoppeld aan grootschalige projecten.	
Financiën	Bestedingsbudget: -22.100 (structureel) conform lopende begroting Dotatie reservering toeristenbelasting: -247.500 (structureel) conform lopende begroting	
Nr.	086.04 – Gebiedsontwikkeling Stellendam	
Doelstelling	Een strategie bepalen inzake de gebiedsontwikkeling Stellendam, mede in het licht van de besluitvorming op provinciaal niveau over onder andere het omzetten van de Zuiderdieppolder in natuur en van de structuurvisie.	
Actiepunt	Bovengenoemde besluitvorming dient te resulteren in een projectmatige aanpak van dit project, waarover de raad geconsulteerd zal worden.	
Financiën	p.m.	

Nr.	087.01 – Vervanging meubilair 't Haegse Huus	
Doelstelling	In stand houden van een goede kwaliteit van de gemeentelijke verenigingsgebouwen.	
Actiepunt	Vervanging van de aluminium kozijnen van 't Haegse Huus te Stellendam in 2010.	
Financiën	Kozijnen 't Haegse Huus: -33.000 conform <i>Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	087.02 – Renovatie dak multifunctioneel gebouw Dorpstienden	
Doelstelling	In stand houden van een goede kwaliteit van de gemeentelijke verenigingsgebouwen.	
Actiepunt	Renovatie van het dak van mfg Dorpstienden te Ouddorp in 2010.	
Financiën	Dak mfg Dorpstienden: -185.000 conform <i>Investeringsparagraaf</i>	
Nr.	087.03 – ICT-beleid	
Doelstelling	Optimaliseren ICT-omgeving en verdere afstemming daarvan in eilandelijk verband.	
Actiepunt	<p>De ontwikkelingen op ICT-gebied zullen in 2010 in het teken staan van de (verdere) afstemming van de bij de gemeenten op Goeree-Overflakkee in gebruik zijnde systemen. Een extern bureau doet onderzoek naar de mogelijkheid van de integratie van de vier (vijf) omgevingen. Belangrijke criteria zijn de soft- en hardwareplatformkeuzes.</p> <p>Daarnaast worden verschillende ICT-projecten afgerond, waaronder het afronden van doorontwikkeling van de migratie van Novell naar Microsoft als leverancier van de Groupware-oplossing en fileserver.</p> <p>Verder zal de gemeente verplicht inspanning moeten verrichten ten dienste van het Nationaal Uitvoeringsprogramma betere dienstverlening en e-overheid (NUP). De vervanging van de pc's zal met ondersteuning van Biago in 2010 plaatsvinden. Het leasecontract (48 maanden) is met ingang van 1 juli 2009 afgelopen.</p>	
Financiën	Met ingang van het begrotingsjaar 2009 is een bestemmingsreserve ICT ingesteld, waarvan het plafond € 150.000,- bedraagt en waaraan de in enig jaar niet gebruikte budgetten voor ICT gedoteerd worden.	

Financiële analyse

Baten en lasten programma 8 Economische & financiële aangelegenheden							
Bedragen x € 1.000	investering	realisatie	raming	raming	raming	raming	raming
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten							
Prioriteiten							
Kozijnen Haegse Huus	33			1	4	4	4
Buitenzonwering gem.huis	56					1	7
Renovatie dak MFG	185			5	19	18	18
totaal prioriteiten		0	0	6	23	23	29
Bestaand beleid							
Woonaccommodatie		73	86	44	44	44	45
Financiering en belegging							
Algemene uitkering		562	588	608	632	657	682
WOZ		1					
Belastingen		39	122	134	142	142	141
Economische activiteiten		47	300	167	161	61	61
Saldi kostenplaatsen							
Totaal bestaand beleid		722	1.096	953	979	904	929
Totaal lasten		722	1.096	959	1.002	927	958
Baten							
Prioriteiten							
totaal prioriteiten		0	0	0	0	0	0
Bestaand beleid							
Woonaccommodatie		243	37	37	38	38	38
Financiering en belegging							
Algemene uitkering							
WOZ							
Belastingen							
Economische activiteiten		25	48	20	20	21	21
Saldi kostenplaatsen							
Totaal bestaand beleid		268	85	57	58	59	59
Totaal baten		268	85	57	58	59	59
Subtotaal programma 8		454	1.011	902	944	868	899
Mutaties reserve/voorz.		-77	-183	52	56	138	147
Kapitaallasten		32	30	27	27	26	21
Overhead		249	468	303	289	291	286
Saldo programma 8		658	1.326	1.284	1.316	1.323	1.353

* = gevolgen exploitatie betreft kapitaallasten

Overzicht algemene dekkingsmiddelen & onvoorziene uitgaven

Dekkingsmiddelen en onvoorziene uitgaven		alle bedragen x € 1.000,- - = last en + = baat				
Omschrijving	Rekening	Begroting				
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
a. Saldo financieringsfunctie	348	333	461	514	517	517
b. Saldo aandelen	1.078	774	784	784	784	734
c. Algemene uitkering gemeentefonds	9.237	9.952	9.608	9.470	9.357	9.342
d. OZB-baten zakelijk recht	1.657	1.516	1.822	1.885	1.981	2.080
e. OZB-baten gebruik	154	148	221	227	239	251
f. Toeristenbelasting	834	1.072	1.054	1.080	1.108	1.135
g. Watertoeristenbelasting	31	27	36	37	38	39
h. Woonforensenbelasting	362	518	582	597	612	627
i. Hondenbelasting	54	57	62	66	66	66
j. Saldo BCF						
k. Reservering saldo rekening / begroting	-62	262				
Saldo dekkingsmiddelen	13.693	14.659	14.630	14.660	14.702	14.791
l. Onvoorzien	23	4	-42	-39	-44	-45
Totaal dekkingsmiddelen/onvoorziene uitgaven	13.716	14.663	14.588	14.621	14.658	14.746

➤ Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de opbrengst aan rente van financieringen, korter en langer dan een jaar. Voornamelijk betreft het hier de bespaarde rente met betrekking tot de voorzieningen en het resultaat van de omslagrente. De toename van het saldo is ontstaan door de beëindigde toerekening van rente aan de reserves (de zogenaamde inflatiecorrectie). Voor de hoogte van de bespaarde rente wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

➤ Saldo aandelen

Dividend is geraamd van de navolgende instellingen:

- Bank Nederlandse Gemeenten;
- Eneco;
- Delta Nutsbedrijven.

➤ Algemene uitkering Gemeentefonds/OZB

De berekening van de Algemene uitkering is gebaseerd op de uitgangspunten van de meicirculaire 2009. Voor de bepaling van de gemeentelijke belastingcapaciteit is aangehouden de opgave van het SVHW voor het jaar 2010 zijnde: € 2.211.000.000,-.

Voor de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt verwezen naar de toelichting op de mutaties ten opzichte van de Kadernota behorende bij het financieel perspectief welke is opgenomen in de Financiële begroting.

➤ Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven is een bedrag beschikbaar van € 4,75 per inwoner. Daarnaast wordt geraamd dat er jaarlijks enkele groenstrookjes verkocht worden.

Deel 1

Beleidsbegroting *Paragrafen*

§ 1

Locale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen biedt inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en is als volgt opgebouwd:

- Algemeen;
- Beleid;
- Wettelijke ontwikkelingen;
- Toelichting belastingen;
- Toelichting rechten/heffingen;
- Overzicht inkomsten;
- Overzicht tarieven;
- Woonlastendruk;
- Vergelijk tarieven 2009 op Goeree-Overflakkee;
- Kwijtscheldingsbeleid.

Algemeen

Onder het begrip locale heffingen vallen de belastingen, heffingen en de rechten (retributies). Het heffen van belastingen vindt plaats zonder een direct aanwijsbare tegenprestatie en de daaruit vloeiende opbrengsten behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de onroerendezaakbelasting en hondenbelasting.

De opbrengsten uit rechten en bestemmingsheffingen zijn bestemd voor een bepaald doel. Voorbeelden hiervan zijn de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen door een gemeente mogen worden geheven. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen; een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing welke haar wettelijke grondslag vindt in de Wet milieubeheer.

De heffing en invordering van de meeste gemeentelijke belastingen is sinds 1 januari 2007 ondergebracht bij Samenwerking Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal. Voor verder informatie hierover zie paragraaf 6 Verbonden partijen.

Beleid

In het raadsakkoord 2006 - 2010 is aangegeven dat het streven erop gericht dient te zijn om tegenover structurele uitgaven ook structurele inkomsten te zetten. Regelmatig dienen alle belastingen tegen het licht te worden gehouden en eventueel te worden heroverwogen. Mede om de inflatie te compenseren is het noodzakelijk om de tarieven jaarlijks trendmatig te verhogen. Uitgegaan wordt van zoveel mogelijk kostendekkende tarieven voor verleende diensten. Verder wordt rekening gehouden met de mogelijkheid

om compensabele btw te verhalen via het tarief. Zodoende is het mogelijk dat de opbrengsten de uitgaven overstijgen.

Voor de lokale belastingen en heffingen zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- de tarieven OZB worden verhoogd met 3,5%;
- de recreatiebelastingen worden verhoogd met 3,5%;
- voor de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid;
- voor de rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid.

In de berekening van de kostendekkendheid wordt meegenomen de inkomstenderving ingevolge de invoering van het btw-compensatiefonds. Artikel 229b Gemeentewet staat toe deze kosten mee te nemen in de berekening. Voor de bepaling van de kostendekkendheid wordt gekeken naar de totale kosten en baten per verordening. Daarbij wordt de zogenaamde kruissubsidiëring toegepast, dat wil zeggen dat de dekking per product binnen de verordening verschillend kan zijn.

Wettelijke ontwikkelingen

➤ Basisregistratie WOZ

Op 1 januari 2009 is de Basisregistratie waarde onroerende zaken inwerking getreden. De wijzigingen van de Wet WOZ en daarmee de wijzigingen voor de praktijk zijn beperkt. Veel uitgangspunten van de basisregistratie gelden al voor de WOZ-waarde. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van de WOZ-waarden en het leveren van gegevens aan de Belastingdienst en waterschappen. De wet voorziet in een verplichting voor de afnemers om "bij gerede twijfel" over de juistheid van de gegevens in de basisregistratie, dit aan de gemeente "terug te melden". De gemeenten hebben dan de plicht dit te onderzoeken. Ook verandert de gegevensuitwisseling tussen de gemeente, waterschappen en Belastingdienst. Voor deze gegevensuitwisseling is een landelijke voorziening WOZ in het leven geroepen. De gemeenten gaan leveren aan deze ene landelijke voorziening en hoeven niet langer afzonderlijk gegevens te leveren aan de Belastingdienst, aan het waterschap en aan het CBS. De afnemers krijgen hun gegevens van deze landelijke voorziening. Naar verwachting zullen in de loop van 2010 de eerste gemeenten aangesloten worden op deze landelijke voorziening WOZ. Het SVHW, dat onze WOZ-administratie bijhoudt, is bezig met de implementatie van de basisregistratie WOZ.

➤ Rioolheffing

Met ingang van 2008 bevat de Gemeentewet in artikel 228a een verbrede rioolheffing. Artikel 228a bepaalt dat onder de naam rioolheffing een belasting kan worden geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijke afvalwater, en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstrand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

In feite kunnen er op grond van artikel 228a Gemeentewet twee rioolheffingen worden geheven; een waterketenheffing (letter a) en een watersysteemheffing (letter b).

Het rioolrecht (retributie) wordt een rioolheffing (belasting) met een breder bekostigingspotentieel, de "brede rioolheffing". De nieuwe rioolheffing is een bestemmingsbelasting. De wet maakt het mogelijk om de extra kosten die samenhangen met de nieuwe zorgplicht, te verhalen via de brede rioolheffing. De gemeente moet deze extra kosten, indien nog geen nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voorhanden is, wel inzichtelijk maken. Uitgangspunt blijft echter een maximale kostendekkendheid van 100%.

➤ Maximering rijbewijsleges

De leges voor rijbewijzen worden gemaximeerd. De reden is dat de rijbewijstarieven per gemeente op dit moment ver uit elkaar liggen en het voor de burger onduidelijk is waardoor die verschillen ontstaan (hetgeen tot de nodige irritatie leidt). Naar de gewenste hoogte van het maximumtarief wordt door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De invoering van het maximumtarief wordt verwacht medio 2010.

➤ Europese Dienstenrichtlijn, leges en kruissubsidiëring

Eind 2006 is de Europese Dienstenrichtlijn in werking getreden. Op 28 december 2009 moet deze in alle EU-lidstaten zijn ingevoerd. Een vergunningstelsel valt alleen onder de Dienstenrichtlijn als het vergunningstelsel specifiek is gericht op dienstverrichters/dienstverleners. Een algemeen vergunningstelsel (bijvoorbeeld de bouwvergunning) valt niet onder de Dienstenrichtlijn omdat dat zich niet uitsluitend richt op dienstverrichters/dienstverleners, maar ook op particuliere burgers. De legesverordening wordt volgens de huidige wetgeving/jurisprudentie in haar geheel op kostendekkendheid beoordeeld. Sprake is dan van kruissubsidiëring. De VNG heeft op 13 juli 2009 de Modellegesverordening aangepast op de aanstaande invoering van de Wabo en de Europese Dienstenrichtlijn. Mede naar aanleiding hiervan zal de gemeentelijke legesverordening tijdig aangepast dienen te worden aan de nieuwe wetgeving. Als er sprake is van ongeoorloofde kruissubsidiëring in de zin van de Dienstenrichtlijn, zal de legesheffing voor eind 2009 dienen te worden aangepast.

➤ Ontwikkeling kwijtscheldingsbeleid

De gemeenteraad krijgt meer ruimte bij het kwijtschelden van lokale belastingen. De ministerraad heeft ingestemd met een daartoe strekkende wijziging van de Gemeentewet. Burgers die leven op bijstandsniveau kunnen kwijtschelding krijgen voor lokale belastingen. Het wetsvoorstel stelt overheden in de gelegenheid ook kleine – soms startende – ondernemers die op bijstandsniveau leven hiervoor in aanmerking te laten komen. Tevens krijgen de lokale overheden de bevoegdheid uit te gaan, bij de beoordeling van de kwijtscheldingsaanvraag, van de ruimere vermogensnormen uit de Wet werk en bijstand. Het wetsvoorstel tot verruiming van de normen ligt op dit moment bij de Raad van State.

Toelichting belastingen

➤ Onroerendezaakbelastingen

Waardeontwikkeling gemeente Goedereede

SVHW heeft prognoses over de waardeontwikkeling opgesteld. Voor 2010 worden de WOZ-waarden bepaald naar de peildatum 1 januari 2009. Uit het door het SVHW uitgevoerde marktanalyse komt naar voren dat in onze gemeente de waarde voor woningen ten opzichte van vorig jaar (1 januari 2008) is gestegen met 2%. De waarde van niet-woningen is over dezelfde periode gedaald met gemiddeld 1%.

Macronorm OZB 2010

Ter voorkoming van een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk is met ingang van 2008 een macronorm ingesteld. Dit betekent dat gekeken wordt naar de opbrengststijging van alle gemeenten. De macronorm van de OZB-tarieven is voor 2010 op 4,30% vastgesteld (in 2009 was dit 6,11%). Afwijkingen tussen gemeenten onderling zijn dus toegestaan.

OZB als percentage van de waarde

Met ingang van 1 januari 2009 wordt de OZB berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Opbrengst OZB 2010	percentage	WOZ-waarde	factor	opbrengst
Eigenaren woningen	0,0824%	1.847.000.000	100%	1.521.928
Eigenaren niet-woning	0,0824%	364.000.000	100%	299.936
Gebruikers niet-woning	0,0662%	334.000.000	100%	221.108
Totale opbrengst OZB				2.042.972

Korting OZB op de Algemene Uitkering - rekkentarieven

De opbrengst OZB wordt door het Rijk volgens en bepaalde rekenformule gekort op de Algemene Uitkering.

De korting wordt als volgt berekend:

Categorie	Rijk	WOZ-waarde	Factor	Korting A.U.
Eigenaren woningen	0,0901%	1.847.000.000	80%	1.331.318
Eigenaren niet-woning	0,1226%	364.000.000	70%	312.385
Gebruikers niet-woning	0,0988%	364.000.000	70%	251.742
Totale korting A.U.				1.895.445

De gemeente generaliseert aan opbrengst OZB	€	2.042.972
Het Rijk kort op de algemene uitkering	€	1.895.445
Overschot	€	147.527

Tarieven in procenten	2009	2010	2011	2012	2013
Eigenarenbelasting woning	0,0796	0,0824	0,0853	0,0883	0,0914
Eigenarenbelasting niet-woning	0,0796	0,0824	0,0853	0,0883	0,0914
Gebruikersbelasting niet-woning	0,0640	0,0662	0,0685	0,0709	0,0734

➤ Hondenbelasting

Opbrengst 2010	aantal	tarief	opbrengst
Houders van één hond	545	€ 80,00	43.600,00
Houders van twee honden	65	€ 265,00	17.225,00
Houders van drie honden	1	€ 530,00	530,00
Houders van een kennel	1	€ 480,00	480,00
Totaal			61.835,00

Het aantal honden in de gemeente bedraagt 678.

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Houders van één hond	75,00	80,00	80,00	80,00	80,00
Houders van twee honden	248,00	265,00	265,00	265,00	265,00
Kennel	450,00	480,00	480,00	480,00	480,00

➤ Recreatiebelastingen

De recreatiebelastingen, bestaande uit toeristenbelasting, watertoeristenbelasting en forensenbelasting, worden jaarlijks trendmatig verhoogd met circa 3,5%. In 2009 zijn de recreatiebelastingen met € 0,10 per overnachting extra verhoogd. De meeropbrengst

van deze extra verhoging komen weer ten goede aan de recreatiesector. Over de besteding van deze extra opbrengst vindt nog overleg plaats.

Toeristenbelasting

Opbrengst 2010	aantal overnachtingen	tarief (€)	opbrengst
Recreatiepark	800.000	0,77	616.000,00
Campings	545.454	0,77	420.000,00
Individuele recreatiewoningen	23.400	0,77	18.000,00
Totaal	1.368.854		1.054.000,00

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Per overnachting	0,75	0,77	0,79	0,81	0,83

Watertoeristenbelasting

Opbrengst 2010	gemiddeld ligplaatsen	personen	etmalen	tarief (€)	opbrengst (€)
Marina Stellendam	303	2,5	18	0,77	10.498,95
Marina Port Zélande	668	2,5	18	0,77	23.146,20
Haven Ouddorp	61	2,5	18	0,77	2.113,65
Totaal					35.758,80

Met de exploitanten van de jachthavens is een convenant voor drie jaar ondertekend over de wijze van de heffing van de watertoeristenbelasting. Dit convenant geldt voor de periode 2008 – 2010. Het doel van deze overeenkomst is om de heffing zo eenvoudig en geruisloos mogelijk te effectueren, de perceptiekosten zo laag mogelijk te houden en tussenkomst van de rechter te voorkomen.

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Per etmaal	0,75	0,77	0,79	0,81	0,83

Forensenbelasting

De forensenbelasting wordt geheven naar de WOZ-waarde van de woningen. Deze WOZ-waarden zijn in klassen ingedeeld.

Opbrengst 2010	aantal	tarief (€)	opbrengst
minder dan € 60.000	84	184,80	15.523,20
€ 60.000 of meer, doch minder dan € 120.000	489	246,40	120.489,60
€ 120.000 of meer, doch minder dan € 180.000	615	308,00	189.420,00
€ 180.000 of meer, doch minder dan € 240.000	361	369,60	133.425,60
€ 240.000 of meer, doch minder dan € 300.000	98	431,20	42.257,60
€ 300.000 of meer	615	492,80	80.819,20
Totaal	1.811		581.935,20

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
< 60.000	180,00	184,80	189,60	194,40	199,20
60.000 - 120.000	240,00	246,40	252,80	259,20	265,60
120.000 - 180.000	300,00	308,00	316,00	324,00	332,00
180.000 - 240.000	360,00	369,60	379,20	388,80	398,40
240.000 - 300.000	420,00	431,20	442,40	453,60	464,80
> 300.000	480,00	492,80	505,60	518,40	531,20

Toelichting rechten/heffingen

➤ Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten bedrijfsafval

De afvalstoffenheffing wordt kostendekkend geheven. De totale kosten worden omgeslagen over het aantal een- en meerpersoonhuishoudens en het aantal extra containers. Vanaf 2010 worden kunststoffen apart ingezameld, wat extra kosten met zich meebrengt.

Kostendekkendheid reinigingsrechten	Begroting 2009 (€)	Begroting 2010 (€)
Lasten:		
Verwijderen huishoudelijk en grof afval	1.009.240	1.039.720
Verwijderen milieustraat	166.900	185.400
Strandreiniging	0	111.600
Totaal lasten:	1.176.140	1.336.720
Baten:		
Verwijderen huishoudelijk en grof afval	11.500	7.000
Verwijderen milieustraat	46.600	46.900
Strandreiniging	0	0
Totaal baten:	58.100	53.900
Saldo:	1.118.040	1.282.820
Inkomstenderiving btw-compensatiefonds	160.797	163.210
Totaal te dekken kosten	1.278.837	1.446.030
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.238.000	1.286.145
Meeropbrengst i.v.m. strandreiniging		25.000
Opbrengst reinigingsrechten bedrijfspvuil	22.000	23.000
Totale opbrengst	1.260.000	1.334.145
Dekkingspercentage	99%	92%

Afvalstoffenheffing

Opbrengst 2010	aantal	tarief (€)	opbrengst (€)
eenpersoonshuishouden	1.040	219,00	227.760
meerpersoonshuishouden	3.580	294,00	1.052.520
extra container een persoon	20	110,00	2.200
extra container meer personen	195	147,00	28.665
Totaal	4.835		1.311.145

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Afvalstoffenheffing éénpersoons	209,00	219,00	223,00	228,00	230,00
Afvalstoffenheffing meerpersoons	279,00	294,00	298,00	303,00	308,00

Reinigingsrechten bedrijfsafval

Opbrengst 2010	Aantal	Tarief	opbrengst
1 grijze en 1 bruine container	70	294,00	20.580
extra containers	16	147,00	2.352
Totaal	86		22.933

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
eerste grijze en bruine container	279,00	294,00	298,00	303,00	308,00
extra container	139,50	147,00	149,00	151,50	154,00

Overige reinigingsrechten (stort milieustraat):

Storttarieven in euro's	2009	2010
Voorrijtarief grof vuil	25,00	25,00
	per ton:	per ton:
Schoon puin	49,00	49,00
Vuil puin	88,00	88,00
Groen afval	78,00	78,00
Grof brandbaar afval	155,00	155,00
Oude metalen	gratis	gratis
Wit- en bruingoed	gratis	gratis
Vlakglas	gratis	gratis

De storttarieven worden conform de tarieven van de regionale milieustraat vastgesteld. Hierin zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van 2009.

➤ Rioolheffing

De gemeente Goedereede moet een nieuwe verordening rioolheffing vaststellen, die in werking treedt op 1 januari 2010. De grondslag voor de bekostiging wordt vastgelegd in het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP geeft invulling van de zorgplicht en is een beleidsmatig en strategisch document waarin voor een aantal jaren de hoofdlijnen van het rioleringsbeleid zijn vastgelegd. Het huidige GRP 2005 – 2009 loopt 31 december 2009 af. Voor 2010 – 2014 wordt er een vernieuwd GRP vastgesteld.

Zoals bij de wettelijke ontwikkelingen is aangegeven kunnen de kosten voor de oude en nieuwe zorgplicht verhaald worden met één rioolheffing of met twee afzonderlijke rioolheffingen. De kosten voor de nieuwe zorgplichten zijn (zeker de eerstkomende jaren) marginaal in vergelijking met de kosten voor de oude zorgplicht. In de nieuwe verordening is er niet alleen een relatie met de kosten voor de gemeentelijke riolering, maar ook een relatie met de kosten voor de zorg van hemel- en grondwater. Bij het voorkomen van een onredelijke en willekeurige belastingheffing is ook de keus van de heffingsmaatstaf van belang. Op dit moment wordt er een rioolrecht geheven van de eigenaar en de gebruiker. De heffingsmaatstaf voor de eigenaar is een vast bedrag per perceel en voor de gebruiker is de maatstaf gebaseerd op een forfait van het aantal m³ ingenomen water.

Bij het opstellen van de nieuwe verordening zullen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- zo goed mogelijk aansluiten op het bestaande beleid van de gemeente Goedereede;
- de heffingen zo goed mogelijk laten aansluiten op de voorschriften, uitgangspunten en bedoelingen van de nieuwe regelgeving;
- het voorkomen van een onredelijke en willekeurige belastingheffing;
- voor de uitvoering streven naar een verantwoord evenwicht tussen enerzijds doelmatigheid/doeltreffendheid en anderzijds de individuele belastingdruk.

Op dit moment wordt gekeken naar de mogelijkheden met betrekking tot de grondslagen, de heffingsmaatstaven, belastingplichtige en tarieven.

Voorstellen over de nieuwe verordening zullen eind 2009 gepresenteerd worden.

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2009 (€)	Begroting 2010 (€)
Lasten:		
Bijdrage exploitatie gemalen ZHEW	102.600	103.500
Energiekosten	57.000	57.000
Overige directe lasten	31.400	120.500
Interne uren	193.860	65.480
Investeringslasten	1.136.100	1.170.500
Totaal lasten:	1.620.960	1.716.980
Baten:		
Aanwending egalisatiereserve GRP	347.900	353.900
Totaal baten:	347.900	353.900
Saldo:		
inkomstenderving b.t.w. - compensatiefonds	1.273.060	1.363.080
Totaal te dekken kosten	1.442.103	1.532.579
Opbrengst rioolheffing	1.364.300	1.378.900
Dekkingspercentage	95%	90%

Leges

➤ Bouwleges

Het tarief voor de bouwleges wordt ten opzichte van 2009 niet bijgesteld. Inzicht wordt gegeven in de prognose van het aantal te verwachten aanvragen bouwvergunningen. Met ingang van 2008 is een egalisatiereserve ingesteld. Deze reserve wordt achteraf, via de jaarrekening en/of eindejaarsnota, gevoed met het positieve resultaat op de bouwleges. Deze reserve kan bij het achterblijven van de opbrengst aan bouwleges aangewend worden om een dreigend tekort in de jaarrekening op te vangen. Daarnaast wordt deze reserve ingezet als dekkingsmiddel om het exploitatietekort in de meerjarenbegroting op de bouwleges terug te dringen.

Kostendekkendheid bouwleges	Begroting 2009	Begroting 2010
Lasten:		
Directe lasten	74.000	71.000
Interne uren	532.600	500.000
Totaal lasten:	606.600	571.000
Baten:		
Aanwending egaliseringsreserve bouwleges	78.000	75.000
Totaal baten:	78.000	75.000
Saldo:	528.600	496.000
Inkomstenderving b.t.w. – compensatiefonds	14.060	13.490
Totaal te dekken kosten	542.660	509.490
Opbrengst bouwleges	578.000	503.000
Dekkingspercentage	107%	99%

Opbrengst	lichte bouwvergunning		reg. < € 1 milj.		reg. > € 1 milj.		totaal	
	jaar	aantal	leges	aantal	leges	aantal	leges	aantal
2005	179	29.013	98	396.504	6	435.091	283	860.608
2006	132	23.016	106	377.502	1	360.000	239	760.518
2007	157	21.398	115	399.477	4	309.930	276	730.805
2008	115	15.490	157	566.204	2	155.880	274	737.574
2009	115	14.025	143	405.119	2	159.210	260	578.354
2010	115	14.025	109	323.390	2	165.600	226	503.015

Tarieven in procenten	2009	2010	2011	2012	2013
Lichte bouwvergunning	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Reguliere bouwvergunning	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60

Een eventuele overschrijding van de baten ten opzichte van de lasten hoeft in beginsel niet tot onverbindendheid van de bouwleges te leiden. De bouwleges en de leges burgerzaken zijn in één verordening geregeld. De wetgever en jurisprudentie hebben aangegeven dat de raming van zowel de baten als de lasten op het niveau van de gehele legesverordening geschiedt. De overschrijding kan gecompenseerd worden met een tekort bij de andere dienst waarvoor leges wordt geheven, de zogenaamde kruissubsidiëring. Het gaat dus niet om het kostendekkendheidspercentage per dienst, zoals de verlening van één enkele vergunning, noch om de kostendekkendheidspercentage per groep van diensten, zoals de verlening van alle bouwvergunningen in één jaar.

➤ Leges Burgerzaken:

Kostendekkendheid leges burgerzaken	Begroting 2009	Begroting 2010
Lasten:		
Directe lasten	65.000	55.000
Interne uren	399.300	395.700
Totaal lasten:	464.300	450.700
Baten:		
Directe baten	9.100	4.100
Totaal baten:	9.100	4.100
Saldo:		
Inkomstenderving btw-compensatiefonds	455.200	446.600
	6.859	4.959
Totaal te dekken kosten	462.059	451.559
Opbrengst leges burgerzaken	213.800	213.900
Dekkingspercentage	46%	47%

Opbrengst	Huwelijk		Rijbewijs		Paspoort		ID-kaart		Overige	Totaal
Jaar	Aantal	Leges	Aantal	Leges	Aantal	Leges	Aantal	Leges	Leges	
2007	57	19.827	1.490	56.620	1.029	48.856	888	27.750	67.533	220.586
2008	52	18.759	1.485	58.635	1.095	52.582	659	26.360	55.839	212.175
2009	51	18.921	1.400	58.100	1.100	54.450	700	29.050	53.279	213.800
2010	50	18.550	1.400	58.100	1.100	54.450	700	29.050	53.750	213.900

➤ Begrafenisrechten

Kostendekkendheid begrafenisrechten	Begroting 2009	Begroting 2010
Lasten:		
Directe lasten	64.000	59.100
Interne uren	145.000	138.100
Investeringslasten	78.900	73.300
Totaal lasten:	287.900	270.500
Baten:		
Aanwending reserve	5.000	0
Totaal baten:	5.000	0
Saldo:		
	282.900	270.500
Totaal te dekken kosten	282.900	270.500
Opbrengst begrafenisrechten	260.000	265.500
Opbrengst plaatsen grafstenen	3.000	5.000
Totale opbrengst	263.000	270.500
Dekkingspercentage	93%	100%

Opbrengst	begrafenisrechten			koopgraven/urnen			totaal
	Jaar	Aantal	Tarief	Leges	Aantal	Tarief	
2007	90	1.450	130.082	65	850	54.730	184.812
2008	82	1.700	138.810	52	950	49.400	188.710
2009	100	2.000	200.000	60	1.000	60.000	260.000
2010	100	2.025	202.500	60	1.050	63.000	265.500

Tarieven in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Begrafenisrechten > 12 jaar	2.000,00	2.025,00	2.080,00	2.205,00	2.235,00
Bijzeten asbus	2.000,00	2.025,00	2.080,00	2.205,00	2.235,00
Koopgraven	1.000,00	1.050,00	1.100,00	1.066,00	1.200,00
Urnen	1.000,00	1.050,00	1.100,00	1.066,00	1.200,00
Gedenkteken of grafsteen	110,00	110,00	110,00	110,00	110,00

Overzicht inkomsten

In navolgende tabellen zijn de geraamde inkomsten meerjarig vergeleken.

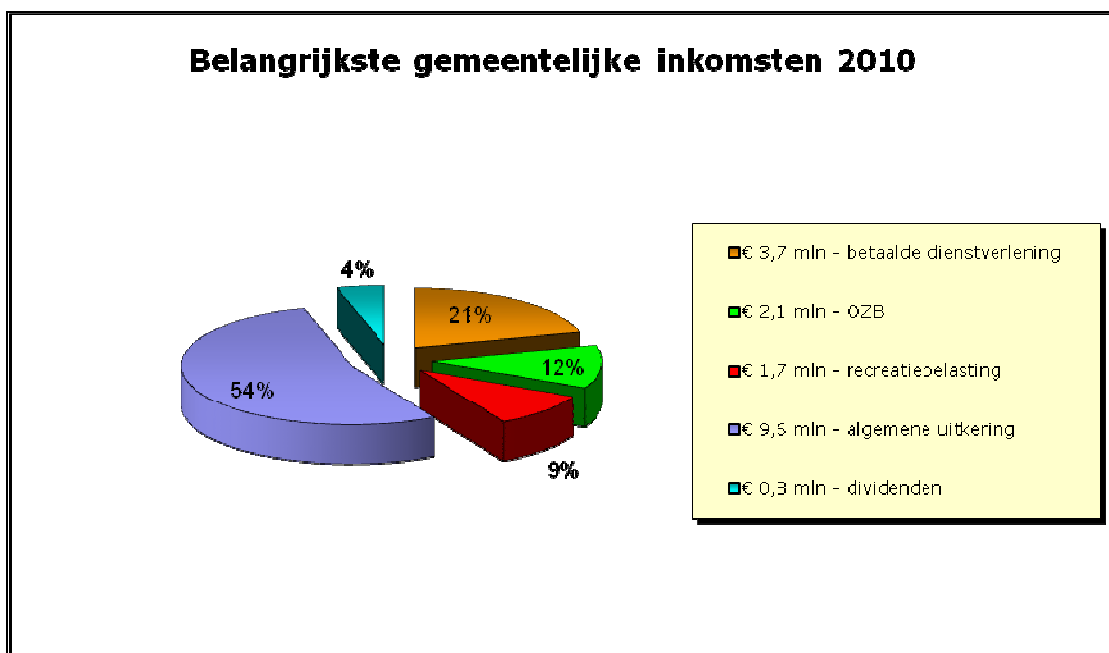
Deze tabel betreft de geraamde heffingen op programma 3.

Heffing in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
Leges burgerzaken	213.800	213.900	214.900	215.900	216.900
Bouwleges	578.000	503.000	503.000	503.000	503.000
Afvalstoffenheffing	1.244.000	1.312.000	1.361.300	1.409.600	1.436.600
Reiniging (bedrijfsafval)	22.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Rioolheffing	1.364.300	1.378.900	1.396.700	1.414.100	1.432.100
Verkoop eigen graven	60.000	63.000	66.000	70.000	73.500
Begrafenisrechten	200.000	205.000	208.000	220.500	230.000
Totaal betaalde dienstverlening	3.682.100	3.698.800	3.772.900	3.856.100	3.915.100

De onderstaande tabel vermeldt de geraamde belastingen als algemeen dekkingsmiddel.

Heffing in euro's	2009	2010	2011	2012	2013
OZB	1.689.000	2.043.000	2.112.000	2.220.000	2.331.000
Toeristenbelasting	1.062.000	1.054.000	1.080.000	1.108.000	1.135.000
Watertoeristenbelasting	37.000	36.000	37.000	38.000	39.000
Woonforensenbelasting	518.000	582.000	597.000	612.000	627.000
Hondenbelasting	57.000	62.000	66.000	66.000	66.000
Totaal belastingen	3.363.000	3.777.000	3.892.000	4.044.000	4.198.000

Voor een totaalbeeld van het effect op de begroting van de eigen inkomsten is in de volgende grafiek meegenomen de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst aan dividenden.

Overzicht tarieven

Vergelijk tarieven Meerjarenbegroting 2009 & Meerjarenbegroting 2010						
Jaar Belastingsoort	2009	2010	2011	2012	2013	Stijging %
Onroerende zaakbelastingen:						
<i>Alle jaren gebaseerd op WOZ-waarde 2010</i>						
<i>zakelijk recht in % van de WOZ-waarde:</i>						
MJB 2009 dekkingsplan > 3,5%	0,0796%	0,0824%	0,0853%	0,0883%		3,5
MJB 2010		0,0824%	0,0853%	0,0883%	0,0914%	3,5
<i>feitelijk gebruik in % van de WOZ-waarde</i>						
MJB 2009 dekkingsplan > 3,5%	0,0640%	0,0662%	0,0685%	0,0709%		3,5
MJB 2010		0,0662%	0,0685%	0,0709%	0,0734%	3,5
Hondenbelasting: (1e hond)						
MJB 2009	75	80	80	80		vast
MJB 2010		80	80	80	80	vast
Forensenbelasting: (WOZ-waarde)						
MJB 2009 incl. 10 ct ontwikkeling toerisme	<60.000 180,00	184,80	189,60	194,40		10 ct.
MJB 2010		184,80	189,60	194,40	199,20	3,5
Toeristenbelasting: (per overnachting)						
MJB 2009 incl. 10 ct ontwikkeling toerisme	0,75	0,77	0,79	0,81		10 ct.
MJB 2010		0,77	0,79	0,81	0,83	3,5
Watertoeristenbelasting: (per etmaal)						
MJB 2009 incl. 10 ct ontwikkeling toerisme	0,75	0,77	0,79	0,81		10 ct.
MJB 2010		0,77	0,79	0,81	0,83	3,5
Afvalstoffenheffing:						
<i>eenpersoonshuishouden</i>						
MJB 2009	209	210	211	212		kstd*)
MJB 2010 exclusief strandreiniging		214	214	214	214	kstd
MJB 2010 inclusief strandreiniging		219	223	228	230	kstd
<i>meerpersoonshuishouden</i>						
MJB 2009	279	281	282	283		kstd
MJB 2010 exclusief strandreiniging		288	288	288	288	kstd
MJB 2010 inclusief strandreiniging		294	298	303	308	kstd
Reinigingsrecht 1e container:						
MJB 2009	279	281	282	283		kstd
MJB 2010		294	298	303	308	kstd

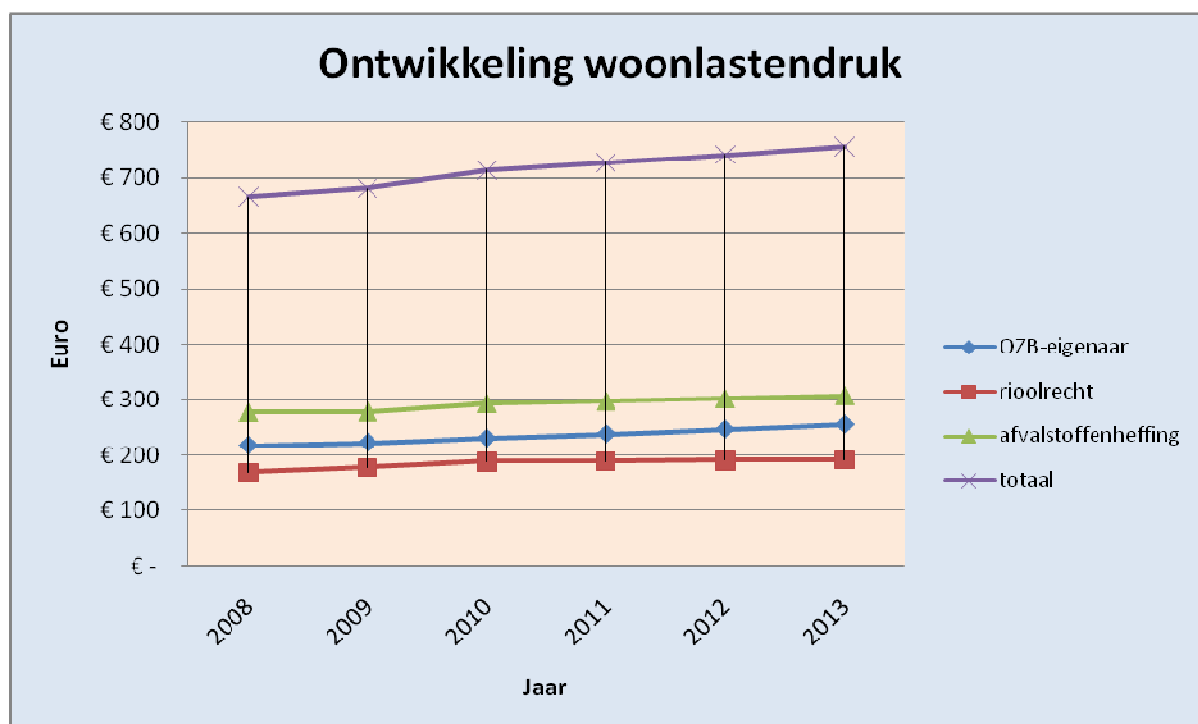
Jaar Belastingsoort	2009	2010	2011	2012	2013	Stijging %
Rioolheffing:						
<i>per aansluiting woning</i>						
MJB 2009	106	107	108	108		kstd
MJB 2010		107	108	108	108	kstd
<i>Waterverbruik 100 m³ – 299 m³</i>						
MJB 2009	73	74	74	74		kstd
MJB 2010		74	74	74	74	kstd
Begrafnisrechten:						
<i>Aankoop eigen graf</i>						
MJB 2009	1.000	1.050	1.100	1.166		
MJB 2010		1.050	1.100	1.166	1.200	
<i>Begrafnisrechten</i>						
MJB 2009	2.000	2.050	2.080	2.205		
MJB 2010		2.025	2.080	2.205	2.235	

*) kstd = kostendekkendheid

Woonlastendruk

Meergezinshuishouden	2009	2010	2011	2012	2013
Eigenaar woning € 281.000,-					
OZB-eigenaar	223,68	231,54	239,69	248,12	256,83
Rioolheffing eigenaar	106,00	115,00	116,00	117,00	118,00
Rioolheffing gebruiker	73,00	74,00	74,00	74,00	74,00
Afvalstoffenheffing	279,00	294,00	298,00	303,00	308,00
Totaalbedrag aanslag	681,68	714,54	727,69	742,12	756,83
Idem, MJB 2009	681,68	692,42	701,16	711,28	
Toename (mjb 2010 t.o.v. 2009)		22,12	26,53	30,84	
Toename in %		3,19%	3,78%	4,34%	
Geen eigenaar woning	352,00	368,00	372,00	377,00	382,00
Idem, MJB 2009	352,00	355,00	356,00	357,00	
Vershil (mjb 2010 t.o.v. 2009)		13,00	16,00	20,00	
Toename in %		3,66%	4,49%	5,60%	

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van de woonlastendruk voor een eigenaar van een woning met een WOZ-waarde van € 281.000,- grafisch weergegeven.

Meergezinshuishouden	2009	2010	2011	2012	2013
Eigenaar recreatiewoning € 131.000,-					
OZB-eigenaar	104,28	107,94	111,74	115,67	119,73
Rioolheffing (voorheen aansluit)	106,00	115,00	116,00	117,00	118,00
Forensenbelasting	300,00	308,00	316,00	324,00	332,00
Totaalbedrag aanslag	510,28	530,94	543,74	556,67	569,73
Idem, MJB 2009	510,28	522,94	535,74	547,67	
Toename (mjb 2010 t.o.v. 2009)		8,00	8,00	9,00	
Toename in %		1,53%	1,49%	1,64%	

Vergelijking tarieven 2009 op Goeree-Overflakkee:

Soort belasting	Goedereede	Dirksland	Middelharnis	Oostflakkee
OZB eigenaar woning	0,0796%	0,0882%	0,0740%	0,1129%
OZB eigenaar niet-woning	0,0796%	0,1386%	0,0740%	0,1262%
OZB gebruiker	0,0640%	0,1113%	0,0592%	0,1010%
Rioolaansluitrecht	€ 106,00	€ 273,70	€ 167,81	€ 279,00
Rioolgebruiksrecht	€ 73,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing alleen	€ 209,00	€ 193,00	€ 170,00	€ 160,20
Afvalstoffenheffing gezin	€ 279,00	€ 242,00	€ 233,00	€ 240,00
Reinigingsrecht bedrijf	€ 279,00	€ 314,00	€	€ 390,00
Hondenbelasting 1 ^e hond	€ 75,00	€ 51,00	€ 54,00	€ 67,80
Forensenbelasting	€ 180,00	€ 156,30	€	€ 159,00
Toeristenbelasting	€ 0,75	€ 0,61	€ 0,58	omzet
Watertoeristenbelasting	€ 0,75	€ 0,61	€ 0,69	omzet

Lijkbezorgingrechten	Goedereede	Dirksland	Middelharnis	Oostflakkee
Aankoop eigen graf	€ 1.000,00	€ 645,60	€ 1.123,10	€ 1.120,00
Begrafenisrechten *)	€ 2.000,00	€ 1.026,00	€ 456,30	€ 600,00

* Gemeente goedereede hanteert hiervoor een zgn. all-in tarief, waardoor vergelijking met andere gemeenten feitelijk niet goed mogelijk is.

Legesverordening	Goedereede	Dirksland	Middelharnis	Oostflakkee
Leges burgerzaken:				
Huwelijk/partnerschap	€ 222,50	€ 149,50	€ 215,00	€ 300,00
Uittreksel GBA	€ 7,80	€ 8,40	€ 6,50	€ 5,00
Paspoort	€ 49,50	€ 49,60	€ 49,00	€ 49,50
Identiteitskaart	€ 41,50	€ 41,75	€ 40,00	€ 41,50
Rijbewijs	€ 32,75	€ 32,15	€ 42,00	€ 32,50
Bouwleges:				
lichte bouwvergunning	1,20%	3,30% - 3,00%	4,2% - 2,6%	1,50%
reguliere bouwvergunning	3,60%	3,96% - 3,60%	4,2% - 2,6%	1,50%

Vergelijking woonlastendruk 2009 op Goeree-Overflakkee (bron Coelo 2009):

Woonlasten voor	Goedereede	Dirksland	Middelharnis	Oostflakkee
Eenpersoonhuishoudens	€ 572,00	€ 673,00	€ 523,00	€ 666,00
Meerpersoonhuishoudens	€ 715,00	€ 722,00	€ 586,00	€ 745,00

Kwijtscheldingsbeleid gemeente

De gemeente geeft toepassing aan de maximale mogelijkheden, zijnde 100%. Het toetsen van de verzoeken tot kwijtschelding is ondergebracht bij het SVHW te Klaaswaal. Vanaf 2009 heeft het dagelijks bestuur van SVHW besloten te kiezen voor een methode van geautomatiseerde verlenen van kwijtschelding aan inwoners die in het vorige jaar ook kwijtschelding hebben gekregen en die voldoen aan de wettelijke normen voor kwijtschelding. Dit blijkt via de gecreëerde mogelijkheid van bestandsvergelijking, via het daarvoor in leven geroepen Inlichtingenbureau, van de gegevens uit de bestanden van de Rijksbelastingdienst, het Uitvoeringinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV), de Rijksdienst voor het wegverkeer (RDW) enerzijds en de gegevens van SVHW anderzijds.

Uiteraard kunnen belastingplichtigen nog steeds zelf een verzoek om kwijtschelding indienen bij SVHW.

De geautomatiseerde toetsing van het recht op kwijtschelding beoogt:

- de administratieve lasten voor de burgers te verlagen;
- de afhandeltermijnen van kwijtscheldingsverzoeken te verkorten;
- het gebruik van inkomensondersteunende regelingen te bevorderen.

Op dit moment geen aanleiding is er geen aanleiding het huidige kwijtscheldingsbeleid aan te passen.

§ 2

Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen is te definiëren als "het vermogen van de gemeente om niet-structurele risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor géén voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is niet alleen van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

De paragraaf weerstandsvermogen omvat:

- Rentebeleid
- Reservebeleid
- Verzekeringsbeleid
- Inventarisatie weerstandscapaciteit
- Inventarisatie risico's
- Relatie weerstandscapaciteit en risico's

Rentebekleid

Voor het toerekenen van rente (langlopende financiering) aan de producten wordt gebruik gemaakt van een omslagrentepercentage. Sinds 2004 wordt gerekend met 5%. Er wordt naar gestreefd dit percentage niet te laten fluctueren in verband met het kunnen vergelijken c.q. analyseren van de ontwikkeling van de kapitaallasten.

Gelet op de financiële situatie van de gemeente wordt met ingang van 2010 geen rente meer toegerekend aan de reserves. Uitzondering hierop vormen de geblokkeerde reserves, hiervoor geldt een percentage van 5. De toegerekende rente geblokkeerde reserves is nodig voor het afdekken van de jaarlijkse kapitaallasten (rente en afschrijving) van bepaalde investeringen met een economisch nut.

Op grond van artikel 45 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is het niet toegestaan rente toe te voegen aan de voorzieningen.

Reservebeleid

In dit onderdeel wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de reserves. In de Financiële begroting is een uitgebreid overzicht opgenomen van de stand en het verloop per reserve. Tevens is elke mutatie toegelicht en ook is beschreven de reden c.q. het doel van het bestaan van de reserve.

Voor het verantwoord kunnen inzetten van reserves als dekkingsmiddel is het noodzakelijk dat een integrale afweging gemaakt kan worden. Het beste is dit te doen bij de vaststelling van de financiële beleidsdocumenten, te weten de begroting, voorjaarsnota, eindejaarsnota en de jaarrekening. Deze lijn vasthoudend betekent dit dat een tussentijds (ad hoc) besluit over een aanwending van een reserve niet wordt voorgestaan.

Blijvende voeding van de reserves is gewenst. Tot op heden vindt dit naast de rentedotatie grofweg plaats op twee manieren. Enerzijds bij het afsluiten van grondexploitatieplannen, zijnde het batig saldo, en anderzijds bij de (gedeeltelijke) bestemming van re-

keningresultaten. Als beleidslijn wordt - sinds 2007 - uitgegaan van onverkorte toevoeging van 50% van het rekeningoverschot aan de reserve toekomstige investeringen.

Ontwikkeling reserves	2009	2010	2011	2012	2013
Saldo per 1 januari	13.336.873	14.511.973	14.707.373	14.571.973	14.715.373
1. rentebijbeschrijving	477.400	306.900	327.900	349.100	369.500
2. dotaties	3.004.900	1.409.900	1.234.300	1.013.500	1.011.600
3. aanwendungen	1.813.600	957.700	1.060.000	533.300	400.200
4. Afschrijving op activa	493.600	563.700	637.600	686.000	719.500
Saldo 31 december	14.511.973	14.707.373	14.571.973	14.715.373	14.976.273
per inwoner op 1 januari '09 (11.506)					
a. Goedereede totaal	1.261	1.278	1.266	1.279	1.302
b. GDR excl. geblokkeerde reserves	728	708	660	637	625
c. Reserve toekomstige investeringen	135	132	131	130	130

Toelichting van de belangrijkste mutaties in het tijdvak 2010 tot en met 2013:

- Ad 2 dotaties -

De dotaties bestaan voornamelijk uit dotaties aan de Egalisatiereserve Gemeentelijk Rioleringplan. Over het algemeen laat de ontwikkeling van de dotaties geen bijzondere afwijkingen zien. Voor verdere specificatie wordt verwezen naar de opgenomen overzichten en toelichting van de reserves bij de Financiële begroting.

- Ad 3 aanwendungen -

Voor een specificatie van de begrote aanwendungen wordt verwezen naar de opgenomen overzichten en toelichting van de reserves bij de Financiële begroting.

De reserves zijn met ingang van 2004 ingedeeld in vijf categorieën, te weten:

- a Algemene reserves, te weten:
 - Algemene reserve;
 - Risicoreserve;
 - Algemene reserve grondexploitatie;
 - Reserve toekomstige investeringen.
- b Egalisatiereserves;
- c Geblokkeerde bestemmingsreserves;
- d Overige bestemmingsreserves;
- e Stille reserves.

Ad a

De *algemene reserve* is de meest statische reserve en is uitsluitend bedoeld voor het kunnen opvangen van rekeningstekorten. Voor deze reserve wordt een minimale ondergrens in acht genomen. Dit heeft te maken met de visie op de relatie met de risico's c.q. het weerstandsvermogen. Deze ondergrens is voor 2004 bepaald op € 45,- per inwoner. Dit bedrag wordt jaarlijks, uit een oogpunt van inflatie, verhoogd met € 1,-. Voor 2010 geldt dus een ondergrens van € 51,-.

De *risicoreserve* is bedoeld voor het kunnen opvangen van substantiële en latente risico's zoals de geraamde aanspraken op de zogenaamde openeinde regelingen. Als ondergrens wordt aangehouden een bedrag van € 15,- per inwoner per jaar gedurende de meerjarenbegroting.

De *algemene reserve grondexploitatie* is enerzijds noodzakelijk voor het kunnen opvangen van negatieve uitkomsten van afgesloten exploitatieplannen en anderzijds voor het kunnen dekken van het afboeken van plannen tegen boekwaarde welke niet in exploitatie worden genomen. Deze reserve wordt tevens gebruikt voor mogelijke planschadeuitkeringen en het afdekken van rente met betrekking tot voorbereidingsplannen. De ondergrens van deze reserve wordt op dezelfde wijze bepaald als die voor de algemene reserve en bedraagt voor 2010 eveneens € 51,- per inwoner.

De *reserve toekomstige investeringen* wordt voornamelijk gevoed uit positieve rekeningenresultaten. Zodra een investering in beeld komt waarvan het voornemen bestaat om deze af te dekken door een reserve, wordt per omgaande overgegaan tot het afzonderen van het benodigde bedrag tot een bestemmings- c.q. geblokkeerde reserve.

Ad b

De *egalisereserves* zijn bedoeld om ongewenste schommelingen in bepaalde exploitatieactiviteiten op te kunnen vangen.

Ad c

De *geblokkeerde bestemmingsreserves* zijn reserves die ingezet worden om de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut af te dekken.

Ad d

De *overige bestemmingsreserves* zijn door de raad afgezonderd van de algemene reserves. De mogelijkheid om die alsnog een andere bestemming te geven blijft aanwezig.

Ad e

Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of geheel niet zijn gewaardeerd, doch direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen.

Het pand Molenstraat 14 wordt verhuurd. Bij verkoop in bewoonde staat kan men uitgaan van een opbrengst van ongeveer 60% van de vrije verkoopwaarde. Gelet hierop en gelet op de geactiveerde waarde, is er sprake van een stille reserve van ongeveer € 175.000,-.

Als stille reserve wordt voorts aangemerkt het geprognosticeerde exploitatieresultaten van de aanleg van het industrieterrein Korteweg te Stellendam en het project terrein Goekoop te Goedereede. Dit resultaat is begroot op € 1.428.500,- en € 205.600,-. Deze vloeien na realisatie te zijner tijd toe aan de algemene reserve grondexploitatie. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt volstaan met een toerekening van 50%.

Verzekeringsbeleid

In de navolgende gevallen zijn verzekeringen afgesloten:

Omschrijving	Verzekering
Wettelijke Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid voor gemeenten Werkgeversaansprakelijkheid
Gemeentelijke Eigendommen	Brand-/Storm-/Vliegtuig Motorrijtuigen BWP Werkmaterieel Pleziervaartuigen Kunstvoorwerpenverzekering
Personeel	Bedrijfsrechtsbijstand Collegebescherming Overlijdensrisicoverzekering wethouders
Overig	Fraude en beroving Vrijwilligersverzekering

Een verdere toelichting op de hiervoor genoemde verzekeringen en het te hanteren beleid wordt nog vastgelegd in een verzekeringsnota.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit worden de volgende elementen betrokken: de algemene reserves, de egaliseringsreserves, de overige bestemmingsreserves, de stille reserves, de post onvoorziene uitgaven en de onbenutte belastingcapaciteit.

De reserves, met uitzondering van een gedeelte van de risicoreserve, behoren alle tot de incidentele weerstandscapaciteit. De ondergrens van de risicoreserve is bedoeld voor het kunnen opvangen van de expansie van de opneemde regelingen.

Onvoorziën

Voor het kunnen opvangen van incidentele niet voorziene uitgaven is een bedrag van € 55.000,- opgenomen. Deze ruimte behoort tot de structurele weerstandscapaciteit.

Belastingcapaciteit

De gemeente gaat voor de berekening van de structurele weerstandscapaciteit uit van een maximaal psychologisch tarief van € 2,50 voor een eigenaar en € 2,00 voor een gebruiker.

Toeristenbelasting

De gemeente gaat voor de berekening van de structurele weerstandscapaciteit uit van een maximaal psychologisch tarief van € 1,00.

Resumerend wordt uitgegaan van de situatie dat de gemeente in eigen kracht (excl. art. 12-norm) weerstandsmiddelen kan inzetten en dit geeft het volgende overzicht.

Weerstandscapaciteit		
Aantal inwoners per 1 januari 2009: 11.506	Gebaseerd op jaarschijf 2013	
Incidentele Weerstandscapaciteit (MJB)	€	€ Per inwoner
1.1 Algemene reserve	611.000	53,10
1.2 Risicoreserve (excl. opneemde deel)	341.000	29,64
1.3 Algemene reserve grondexploitatie	694.000	60,32
1.4 Reserve toekomstige investeringen	1.494.000	129,85
2. Egaliseringsreserves	1.402.000	121,85
3. Overige bestemmingsreserves	1.956.000	170,00
4. Stille reserves	992.000	86,22
Totale incidentele capaciteit	7.490.000	650,96
Structurele Weerstandscapaciteit (MJB)		
1. Onbenutte belastingcapaciteit OZB (max. tarief)	208.000	18,08
2. Onbenutte belastingcapaciteit toeristenbelasting	344.000	29,90
3. Onvoorziene uitgaven	55.000	4,78
4. Risicoreserve (opneemde deel)	691.000	60,06
Totale structurele capaciteit	1.298.000	112,81
TOTAAL	8.788.000	763,78

Inventarisatie risico's

➤ Algemeen

Sinds begin 2007 wordt, in het kader van risicomanagement, in de gemeentelijke informatievoorziening aandacht besteed aan het begrip risico. In elke rapportage aan het college wordt het onderdeel "Middelen/risico's" opgenomen. Daarnaast wordt een zogenaamd controlblok aan de rapportage toegevoegd. Hierin wordt ingegaan op de mogelijke risico's, de kansbepaling en de beheersingsmaatregelen. De gesignaleerde risico's worden vanaf een bedrag van € 50.000,- centraal vastgelegd.

Daarnaast wordt in de managementrapportages in het kader van de planning en controlcyclus meegenomen een expliciete verklaring van een overschrijding c.q. dreiging van

een overschrijding op de directe kosten. Deze worden meegenomen in de Voorjaarsnota en de Eindejaarsnota.

Oude mogelijke schadeclaims worden niet specifiek genoemd indien de claims ouder zijn dan tien jaar en wanneer er tevens minimaal vijf jaar geen enkele correspondentie of onderhandeling enz. is gevoerd.

Voor wat betreft de indeling van de risico's is overgegaan tot een tweedeling. Enerzijds het benoemen van de meer algemene risico's en anderzijds de specifieke. De specifieke risico's worden geclassificeerd, waarbij een inschatting wordt gemaakt van zowel de hoogte van het risicobedrag als de kans dat het risico zich voordoet. Door het nemen van een aantal aannames kan een relatie gelegd worden met het weerstandskapitaal.

Voor het bepalen van de hoogte van het in te schatten risico wordt gebruik gemaakt van vier categorieën, te weten:

- 1 = een bedrag kleiner dan € 50.000,-;
- 2 = een bedrag tussen de € 50.000,- en € 100.000,-;
- 3 = een bedrag groter dan € 100.000,-;
- 4 = geen inschatting te maken van de hoogte.

De inschatting van de kans dat het risico zich voordoet is als volgt uitgedrukt:

- 1 = laag, overeenkomend met 0 – 10% geeft een gemiddelde van 5%;
- 2 = gemiddeld, overeenkomend met 10 – 50% geeft een gemiddelde van 30%;
- 3 = hoog, overeenkomend met 50 – 100% geeft een gemiddelde van 75%.

Voor de berekening van de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit voor het kunnen opvangen van de risico's wordt in de eerste plaats voor de omvang van de risico's de juiste bedragen aangehouden. Is dit niet bekend dan worden de risico's ingedeeld met een 1 of een 2 gefixeerd op de grensbedragen. Voor de risico's met een 3 of een 4 zal een uniform fictief bedrag worden aangehouden van € 200.000,-. Tevens wordt een inschatting gemaakt van de vraag of het een incidenteel of een structureel risico betreft. Bij een structureel risico wordt de omvang beperkt tot maximaal vier jaar.

➤ **Algemene risico's**

Financiering

De investeringsparagraaf houdt rekening met een rentedruk van 5%. Indien de kapitaalrente boven dit percentage uitkomt, is het mogelijk dat de budgettaire inpassing van de rentemiddelen niet voldoende zal zijn. In de berekening van de renteomslag is rekening gehouden met een percentage van 5,5 voor de financiering van het geprognosticeerde tekort aan vaste financieringsmiddelen.

Bodemsanering

Op 20 januari 1998 is er door de Provincie Zuid-Holland een beschikking afgegeven voor een deelsaneringsplan voor het woonwagencentrum te Stellendam. De sanering dient uiterlijk in 2015 gerealiseerd te zijn. Dekking vindt (gedeeltelijk) plaats door aanwending van de voormalige algemene reserve woningbedrijf.

Garanties

Terughoudendheid moet worden betracht voor wat betreft het afgeven van garanties. In het Treasurystatuut gemeente Goedereede, vastgesteld op 2 maart 2006, is het garantiëbeleid opgenomen. In het kader van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) mogen garanties overigens alleen nog maar worden afgegeven uit hoofde van de publieke taak.

Openeinde regelingen

Geïventariseerd zijn de regelingen die een open karakter hebben en daardoor niet financieel zijn begrensd. Het betreft de WWB / IOAW / IOAZ / minimabeleid / vreemdelingen / kinderopvang / Wmo en leerlingenvervoer. De risicoreserve kan als dekkingsmid-

del worden ingezet bij budgetoverschrijdingen. Voor de Wmo is een afzonderlijke egalitatie-reserve aanwezig.

Gemeenschappelijke regelingen

Over het algemeen worden de bijdragen aan deze regelingen een op een overgenomen in de begroting.

Bouwleges

Het kunnen realiseren van de geraamde opbrengst aan leges is afhankelijk van de aanwezigheid van bouwvolume. De in 2008 gevormde reserve wordt als buffer ingezet om het inkomstenniveau te stabiliseren.

Claims

De gemeente wordt regelmatig geconfronteerd met verzoeken tot schadevergoeding. De meeste verzoeken worden gedaan vanwege de aansprakelijkheid van de gemeente als wegbeheerder. Doorgaans wordt in overleg met de verzekeringsmaatschappij in dat soort gevallen nagegaan of de geclaimde schade voor vergoeding in aanmerking komt. Over het algemeen betreft het hier schade ten gevolge van valpartijen, schade aan woningen of auto's in verband met werkzaamheden en ten gevolge van aanleg van verkeersdrempels enz. Kleine bedragen worden niet aangemeld bij de verzekeringsmaatschappij, dit in verband met de premiedruk en het eigen risico.

Vandalisme

Voornamelijk het straatmeubilair is regelmatig het doelwit voor vernielingen. De herstelkosten hiervan worden op de verschillende budgetten verantwoord. Sinds 2006 worden deze kosten gemeentebreed bijgehouden. Het ligt in de bedoeling hieraan richting inwoners meer bekendheid te geven.

Boekwaardeplannen

Kosten met betrekking tot een (toekomstig) exploitatieplan, zoals verwerving, worden geactiveerd. Indien blijkt dat deze boekwaarden niet afgedekt kunnen worden door (toekomstige) opbrengsten worden deze, met uitzondering van de actuele waarde van grond, per omgaande afgeboekt door aanwending van de algemene reserve grondexploitatie. Indien de reserve niet toereikend is voor het kunnen afboeken zullen voornamelijk de rentelasten ten laste komen van de gemeentebegroting. Voor een overzicht van de voorbereidingsplannen wordt verwezen naar paragraaf 7 Grondbedrijf en -beleid.

Bestuurlijke krachtenbundeling Openbaar Onderwijs

Met ingang van 1 januari 2005 functioneert een eilandelijke samenwerkingsvorm ten aanzien van het primair openbaar onderwijs. Hiertoe is een stichting opgericht. Voor implementatie en dergelijke is een bruidsschat meegegeven. Als risico blijft aanwezig dat deze stichting te zijner tijd de gemeenten confronteert met een exploitatietekort.

Europese regelgeving

De gemeenten krijgen steeds meer te maken met regelgeving uit Brussel, zoals verboden staatssteun, de Dienstenrichtlijn en Europese aanbestedingen.

Dividend nutsbedrijven

De hoogte van de raming voor dividendopbrengsten is gebaseerd op de gerealiseerde resultaten in 2006.

Bedrijfsvoering

Voor de risico's kan gedacht worden aan:

- Uitval capaciteit door ziekteverzuim;
- Uitval capaciteit door personeelsverloop;
- Informatievoorziening, waaronder de bestuurlijke verantwoordelijkheid;
- Tijdige en juiste wijze van uitvoering van regelgeving (rechtmatigheid).

➤ **Specifieke risico's**

Pr	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
0	Vitale Regio	De nota Vitale Regio is in 2008 vastgesteld en de uitgangspunten van deze nota zijn in de toekomstvisie Goedereede opgenomen.	4	2
1	Pilot Toezicht Drank- en Horecawet	Wanneer de pilot Toezicht Drank- en Horecawet wordt verlengd en de rijksoverheid deze verlenging niet meer subsidieert, bedragen de kosten ongeveer € 40.000,-. Hierbij is geen rekening gehouden met een eventuele stijging van de in 2007 berekende kosten.	1	1
3	Begraafplaats Ouddorp	In de huidige meerjarenbegroting is voor de realisering van een nieuwe begraafplaats te Ouddorp een investeringsbedrag opgenomen van € 1.150.000,-. Deze raming is zuiver een aanneme en gelet op de bijstelling van het investeringsbedrag voor een nieuwe begraafplaats te Stellendam in de Voorjaarsnota 2009 wordt niet uitgesloten dat het voornoemde bedrag ontoereikend zal zijn. Zodra een concrete raming mogelijk is zal het investeringsbedrag worden bijgesteld.	4	2
4	Leerlingenvervoer	Het vervoersplan 2009-2010 is vrijwel gelijk aan dat van 2008-2009. De meerjarenbegroting is op dit vervoersplan gebaseerd. Indien de vervoersbehoefte zodanig toeneemt dat een extra vervoersmiddel moet worden ingezet, zullen deze kosten noodzakelijkerwijs moeten worden bijgeraamd.	1	2
5	Schelpenoverlast en slib op het strand	In 2007, 2008 en 2009 werd het Ouddorpse strand over een grote lengte bedekt met een laag messchelpen. Dergelijke overlast valt zeer moeilijk te voorspellen en daarin zitten dus voor de gemeente risico's. Naast schelpenoverlast komt het ook voor dat slib op de stranden aanspoelt en dat dit materiaal verwijderd moet worden of via extra gemaakte spoelgaten naar diepere gedeeltes van de zee moet afvloeien. De kosten van een en ander zijn onvermijdelijk omdat de veiligheid en de bruikbaarheid van het strand in het geding zijn.	4	3
5	ORB	De strandwachten van de Ouddorpse Reddingsbrigade ontvangen tot op heden een minimale vergoeding voor hun inzet. Thans wordt onderzocht of het in het kader van recreatie en toerisme (Blauwe Vlag en Quality Coast Award) de vergoeding moet worden omgezet in een vorm van salaris. Mocht dit tot beleid worden omgezet, is bijstelling van de gemeentelijke bijdrage noodzakelijk.	2	2

Pr	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
5	Speel- & Ontmoetingsplaatsenbeleid	In het derde en vierde kwartaal 2009 wordt een nieuw Speel- & Ontmoetingsplaatsenbeleid opgesteld. Dit beleid zal ongetwijfeld leiden tot hogere ramingen. Het huidige beleid voorziet immers slechts in een minimum raming onderhoud en vervanging van speeltoestellen. Daarnaast is in het huidige beleid eveneens geen externe controle voorzien. In 2009 is hier – als gevolg van een incident – wel opdracht voor gegeven. Ook is niet elke speelvoorziening voorzien van een veiligheidsvloer. Het is dan ook alleszins redelijk te veronderstellen dat het nieuwe Speel- en Ontmoetingsplaatsenbeleid vanaf 2010 zal leiden tot hogere ramingen.	3	3
5	Zwembad	Voor het zwembad 't Zuiderdiep zijn er in de loop van 2009 en 2010 nog de nodige investeringen te verwachten. Niet alleen op het gebied van de bouwkundige aanpassingen, maar ook op het terrein van het management. Op basis van het benchmarkonderzoek door Drijver en Partners zijn aanbevelingen gedaan die op dit moment worden uitgewerkt. Tevens vindt onderzoek plaats naar de (on)mogelijkheden van al deze aanbevelingen. Wat dit in financiële zin gaat betekenen is op dit moment niet helder. Feit is echter wel dat er de nodige investeringen te verwachten zijn. Bij de Eindejaarsnota zal de raad hierover nader worden geïnformeerd.	3	3
		Ten aanzien van het management wordt op dit moment op basis van interim-management dagelijks leiding gegeven in het zwembad. Onderzoek loopt naar de wijze waarop afscheid genomen kan worden van de huidige bedrijfsleider en de mogelijkheden van herplaatsing binnen onze organisatie dan wel elders.	2	3
6	Binnenhof	Het betreft hier de gevolgen van de strategische visie uitvoering modernisering Wet sociale werkvoorziening op Goeree-Overflakkee. Rekening wordt gehouden met een sanering. Momenteel zijn de risico's van de modernisering nog niet te concretiseren.	4	3
6	WWB/IOAW/IOAZ/Bbz	Deze wetten betreffen een opheffing van de wetten. Bijstelling van de hoogte van de rijksbijdrage is eveneens een risico.	2	3
6	Inkomensdeel WWB	Het inkomensdeel van de WWB is gebaseerd op het huidige aantal cliënten. Er is geen rekening gehouden met mogelijke groei van het aantal cliënten als gevolg van de recessie. Afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt kan dit tot noodzakelijke bijstelling van het budget leiden.	2	3

Pr	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
6	CVV	De bekostiging van de Regiotaxi Goeree-Overflakke is financieel als apart programma in de ISGO-begroting voor de gemeente op een budgettair beheersbare wijze opgenomen. Risicofactoren hierbij zijn: werkelijke versus geraamde ritten en declarabele zones, de hoogte van de jaarlijkse inflatie en de voorziene aanbesteding in 2010.	1	1
6	Wmo – Hulp bij het Huishouden	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning is een opneinde-regeling. De nieuwe aanbesteding HbH per 1 januari 2010 zal naar verwachting leiden tot hogere tariefstelling.	2	3
6	Wmo – Dure woningaanpassingen	Voor het kunnen bekostigen c.q. dekken van dure woningaanpassingen is de egalisereserve beschikbaar. Deze reserve is echter eindig.	2	2
6	GGD	Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Hollandse Eilanden heeft besloten dat de organisatie wordt opgesplitst en opgeheven. De financiële consequenties van de transitie van de GGD is nog niet geheel duidelijk. De transitiebegroting is vastgesteld met de liquidatiebegroting als uitgangspunt. De inverdieneffecten zijn op moment van opstellen van de begroting nog niet bekend. De bestuurlijke verwachtingen zijn momenteel positief. Het maximale risico dat de gemeente loopt bedraagt € 3,22 per inwoner. Eind 2009 wordt hierover duidelijkheid verwacht.	1	3
6	ESF-subsidie ZORGzaam	Het risico van terugbetaling bestaat tot 2014.	3	1
7	Project Gronden van Breen	Vooralsnog kan en mag nog steeds verwacht worden, dat de exploitatieontwikkeling niet zal leiden tot een negatief eindresultaat. De marges in dit verband zijn echter zeer klein. Mochten zich in de aankomende tijd (extra) belemmeringen voordoen dan is niet uit te sluiten dat er toch een negatief saldo ontstaat. Dit zal moeten worden opgevangen vanuit de algemene middelen.	4	2
7	Project Terrein Goekoop	Vooralsnog kan en mag nog steeds verwacht worden, dat de exploitatieontwikkeling niet zal leiden tot een negatief eindresultaat. De marges in dit verband zijn echter zeer klein. Mochten zich in de aankomende tijd (extra) belemmeringen voordoen dan is niet uit te sluiten dat er toch een negatief saldo ontstaat. Dit zal moeten worden opgevangen vanuit de algemene middelen.	4	2

Pr	Onderwerp	Tekst	Classificatie	
			€	Kans
7	Herziening bestemmingsplannen	Begin 2008 is het volledig herziene bestemmingsplan Oudeland en Oude Nieuwland onherroepelijk geworden. In dit bestemmingsplan is ten opzichte van het oude plan een aantal nieuwe regelingen opgenomen. Als voorbeelden kunnen worden genoemd een regeling waardoor via sanering van opstallen uitgebreidere bouw mogelijkheden ontstaan en een strenger beleid met betrekking tot archeologie. Hoewel het niet de verwachting is dat dergelijke wijzigingen tot succesvolle schadeclaims zullen leiden, is dit ook niet uit te sluiten en dient dit dan ook als mogelijk risico benoemd te worden.	4	2
7	Implementatie Wkpb	Voor de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen heeft de gemeente zich aangesloten bij het SVHW. Door bestanden te koppelen, is het voor het SVHW mogelijk om nieuwe taken op het gebied van registratie van registergoederen (Wkpb en BAG) adequaat en zonder grote financiële gevolgen uit te voeren.	4	1

Relatie weerstandscapaciteit en risico's

Vertaling van bovenstaande risico's in benodigd weerstandvermogen gedurende de periode 2010 tot en met 2013.

Pro	Onderwerp	Class	€	Kans	Factor jaren	Uitkomst	
						Incidenteel	Structureel
0	Vitale Regio	4.2	200.000	0,30	4		240.000
1	Pilot Toezicht Drank- en Horecawet	1.1	40.000	0,05	1	2.000	
3	Begraafplaats Ouddorp	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
4	Leerlingenvervoer	1.2	50.000	0,30	4		60.000
5	Schelpenoverlast en slib	4.3	100.000	0,75	4		300.000
5	ORB	2.2	100.000	0,30	4		120.000
5	Speel- & ontmoetings- plaatsenbeleid	3.3	200.000	0,75	4		600.000
5	Zwembad – investeringen	3.3	200.000	0,75	1	150.000	
	Zwembad – formatie	2.3	100.000	0,75	4	300.000	
6	Binnenhof	4.3	200.000	0,75	4	600.000	
6	WWB/IOAW/IOAZ/Bbz	2.3	100.000	0,75	4		300.000
6	Inkomensdeel WWB	2.3	100.000	0,75	4		300.000
6	CVV	1.1	50.000	0,05	4		10.000
6	Wmo – HbH	2.3	100.000	0,75	4		300.000
6	Wmo - woningaanpassing	2.2	100.000	0,30	4	120.000	
6	GGD	1.3	50.000	0,75	1	37.500	
6	ESF-subsidie ZORGzaam	3.1	500.000	0,05	1	25.000	
7	Project Gronden van Breen	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
7	Project Terrein Goekoop	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
7	Herziening bestemmings- plannen	4.2	200.000	0,30	1	60.000	
7	Implementatie Wkpb	4.1	200.000	0,05	1	10.000	
	Totaal					1.484.500	2.230.000

Uit de voorgaande overzichten blijkt duidelijk dat de gemeente Goedereede in staat is de geïnterpreteerde risico's – zowel incidenteel als structureel – te voldoen uit de bestaande weerstandscapaciteit.

§ 3

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Goedereede beheert circa 135 hectare openbare ruimte (wegen circa 51 ha. en groen circa 84 ha.). De wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting en gebouwen staan ten dienste van de bewoners van de gemeente en daarnaast ook van haar gasten. Deze kapitaalgoederen zijn gelegen in en aan eigendommen van de gemeente. De gemeentelijke gebouwen zijn alle in eigendom. Het komt veelvuldig voor dat gemeentelijke kapitaalgoederen gelegen zijn in en aan wegen, die in beheer en onderhoud bij andere overheden zijn. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn van zeer grote invloed op het voorzieningenniveau. De jaarlijkse lasten, die verbonden zijn aan het in stand houden van deze voorzieningen, vormen een fors deel van het totaal van de beheerbegroting.

Statusoverzicht

Het beleid van de gemeente Goedereede voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is of wordt opgenomen in de volgende nota's:

- Groenvoorzieningen: Landschapsbeleidsplan (1987)
Groenplan (2005)
Groenkwaliteitsplan (2008)
- Begraafplaatsen: Nota Begraafplaatsen (2005)
- Riolering: Gemeentelijk Rioleringsplan (2006)
Operationeel Plan Riolering 2007-2009 (2007)
- Wegen: Wegenbeheersplan (2006)
Duurzaam Veilig Goeree (1999)
Verkeerscirculatieplan Ouddorp (2003) en de uitwerking daarvan.
Verkeerscirculatieplan Goedereede (2006) en de niet vastgestelde uitwerking daarvan.
Verkeerscirculatieplan Stellendam (2009) en de in voorbereiding zijnde uitwerking daarvan;
Strooinota (2005)
- Openbare Verlichting: Beleidsplan Openbare Verlichting (2006)
- Gebouwen: MOP-schoolgebouwen (2005)
MOP-zwembad (2006)
MOP-overige gebouwen (2006)
- Sportvelden: MOP-sportvelden (2007)

Openbaar Groen

Het beleidskader

Het groenkwaliteitplan is opgebouwd uit structuur van het groen, het beheren van het groen en verbeterings- en uitbreidingsvoorstellen op dit gebied. Het huidige groenstructuurplan bepaalt de contouren voor de herinrichting van en het onderhoudsniveau voor het groen. Het beheerplan beschrijft de richtlijnen voor het onderhoud. Het groenbeheerplan gaat uit van het doelmatig beheren van de voorziening met daarbij het creëren van mogelijkheden voor het accentueren van bepaalde delen van deze voorzieningen.

Het onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau van de groenvoorzieningen is normaal te noemen, conform de landelijke normering (bureau Oranjewoud). Gestreefd wordt naar een versterking van de structuur en het verbeteren van het onderhoudsniveau.

Prioriteiten planperiode 2010 tot en met 2013

- Vervangen zieke kastanjabomen;
- Project Alexander- en Geleedststraat;
- Planmatig grootschalig onderhoud grote groenvakken;
- Toevoegen van bomen in de structuren met name in en om de woonkern Stellendam.

Begraafplaatsen

Het beleidskader

Er is een Nota Begraafplaatsen vastgesteld door de gemeenteraad. Het huidige beleid van het hebben van een begraafplaats per kern wordt voortgezet. Zo is in het investeringsplan rekening gehouden met de aanleg van een nieuwe begraafplaats te Ouddorp en een nieuwe begraafplaats te Stellendam. Het genoemde bedrag voor Stellendam is aangepast naar de situatie zoals die nu ingeschat moet worden. Voor Ouddorp is het genoemde bedrag niet gebaseerd op een concreet plan. Een aanpassing van dit bedrag is zeker niet geheel onwaarschijnlijk.

Het onderhoudsniveau

Intensief beheer vindt plaats op de begraafplaatsen, conform de landelijke normering (bureau Oranjewoud). De financiële consequenties van de nota zijn (structureel) verwerkt in de begroting.

Prioriteiten planperiode 2010 tot en met 2013

- Nieuw financieel beleidskader opzetten en toepassen ten aanzien van nieuwe begraafplaatsen.
- Uitvoering geven aan de besluitvorming de toekomstige begraafplaatsen van Ouddorp en Stellendam.

Riolering en Water

Het beleidskader

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is de weerslag van de wettelijke verplichting te beschikken over een rioleringsnota. Deze nota bepaalt de normen voor de kwaliteit van het milieu en het onderhoud. Verder brengt het GRP in beeld op welke wijze hoofdriolering bij alle panden, waarbij de noodzaak aanwezig is, gebracht zou kunnen worden. In het jaar 2009 wordt een Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan opgesteld voor de periode 2010-2014.

Het onderhoudsniveau

Het Operationeel Plan Riolering geeft aan welke grootschalige rioleringswerken zullen worden uitgevoerd in de periode 2007-2009 om het rioolstelsel met de bijbehorende voorzieningen te onderhouden en in stand te houden. Actualisatie van de beschikbare gegevens en inspecties blijven noodzakelijk om adequaat op ontwikkelingen in te kunnen spelen. Deze inspecties worden vanaf 2007 jaarlijks uitgevoerd.

Prioriteiten planperiode 2010 tot en met 2013

Voor de komende vier jaar bedraagt het investeringsvolume voor het kunnen uitvoeren van (onderhouds)werken aan riolering circa € 4 miljoen. De STIWAS-maatregelen worden uitgevoerd.

Wegen

Het beleidskader

In 2003 is een Beheerrapportage en Beheerstrategie wegens opgesteld. Dit plan is tot stand gekomen na afweging van de onderhoudstoestand van de verharding, de reeds gekozen strategie op korte termijn en andere factoren, die het gebruik van de voorziening beïnvloeden, zoals afwatering en wegprofiel. Actualisatie van het plan heeft plaatsgevonden in 2006. In de Kadernota 2010 zijn correcties op eerder ingeboekte bezuinigingen doorgevoerd.

Het onderhoudsniveau

In de loop der jaren heeft de gemeenteraad ervoor gekozen een behoorlijk onderhoudsniveau voor het wegennet te willen blijven halen. Dit niveau komt overeen met de normen voor rationeel wegbeheer, die door de Stichting Studiecentrum Wegenbouw als kwaliteitsniveau "R+" worden aangeduid. Dit niveau ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Na het achteruit gaan in kwaliteitsniveau vereist het grote offers om het verloren niveau weer terug te winnen, zo is in de praktijk bij andere gemeenten gebleken.

Uitvoering van verschillende werken vindt plaats in relatie met de verkeerscirculatieplannen Ouddorp, Goedereede en Stellendam. Deze plannen hebben een tijdsduur van zes tot tien jaar. Het financiële beleidskader van dit plan is geactualiseerd. Per project is de concrete dekking aangegeven, enerzijds door de VCP-reserve en anderzijds door de gelden voortvloeiende uit de aanleg van de Tweede Maasvlakte.

Prioriteiten planperiode 2010 tot en met 2013

- In deze periode is een uitvoering voorzien van projecten welke gedekt worden door de VCP-reserve. Daarnaast zijn er projecten aangewezen welke voor dekking in aanmerking komen door de Tweede Maasvlaktegelden.
- Met ingang van 2008 is er een jaarlijks budget beschikbaar voor het uitvoeren van een reconstructie. Voor 2010 staat de reconstructie van de Molenkade op de planning. De Oude Nieuwlandseweg oostelijk gedeelte wordt ook gereconstrueerd in 2010.

Openbare Verlichting

Het beleidskader en het onderhoudsniveau

Het Beleidsplan Openbare verlichting is in 2006 door de gemeenteraad vastgesteld. Ter uitvoering van dit plan is het budget voor vervanging lichtmasten structureel verhoogd.

Gebouwen

Het beleidskader – overige gebouwen

In 2009 zijn de gemeentelijke gebouwen op het onderhoud geïnventariseerd. De gehanteerde methodiek is conform NEN 2767-1 en NEN 2767-2, zijnde de normen voor conditiemeting van bouw- en installatiedelen. Deze norm is officieel gestandaardiseerd en wordt door veel bedrijven in het land gezien als een goede methodiek om objectiviteit te waarborgen. Uitgegaan is van de conditie "Redelijk". Actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan zal in 2011 plaatsvinden.

Het beleidskader - onderwijsgebouwen

De gemeente is verantwoordelijk voor het zogenaamde buitenkantmodel, dit is groot onderhoud, uitgezonderd buitenschilderwerk of reparaties, aan de buitenkant van het gebouw. In 2008 zijn de onderwijsgebouwen op het onderhoud geïnventariseerd.

Voor de drie scholen die bij de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee (SOPOGO) te Oude-Tonge zijn ondergebracht en de vier scholen op Christelijke grondslag is door de Onderwijs Service groep Sint-Oedenrode het meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Het meerjaren onderhoudsplan is gebaseerd op een periode van 25 jaar. Rekening is gehouden met een jaarlijks inflatiepercentage van 2% en de post onvoorzien van 10%. Met de schoolbesturen is een convenant gesloten dat het meerjaren onder-

houdsplan als aanvraag wordt gezien, zodat zij geen aanvragen hoeven te doen en de gemeente inzicht heeft in de lange termijn kosten.

De meerjaren onderhoudsplanning houdt verband met het in 2004 vastgestelde integraal huisvestingsplan (IHP). De uit het IHP voortvloeiende investeringen zijn vermeld in de investeringsparagraaf. Actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan zal opnieuw in 2010 plaatsvinden.

Het onderhoudsniveau is te classificeren als voldoende tot goed.

Het beleidskader – zwembad

Er is in 2008 een nieuw meerjaren onderhoudsplan opgesteld voor het zwembad. Geïntegreerd is zowel het bouwkundig als het technisch onderhoud. Het plan is gebaseerd op een periode van 25 jaar.

Actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan wordt nog uitgevoerd in 2009. Voor- noemde integratie is losgelaten en er is gekozen voor afzonderlijke onderhoudsplannen voor zowel het bouwkundig als het technisch onderhoud. De actualisatie van het bouwkundig onderhoud heeft reeds plaatsgevonden.

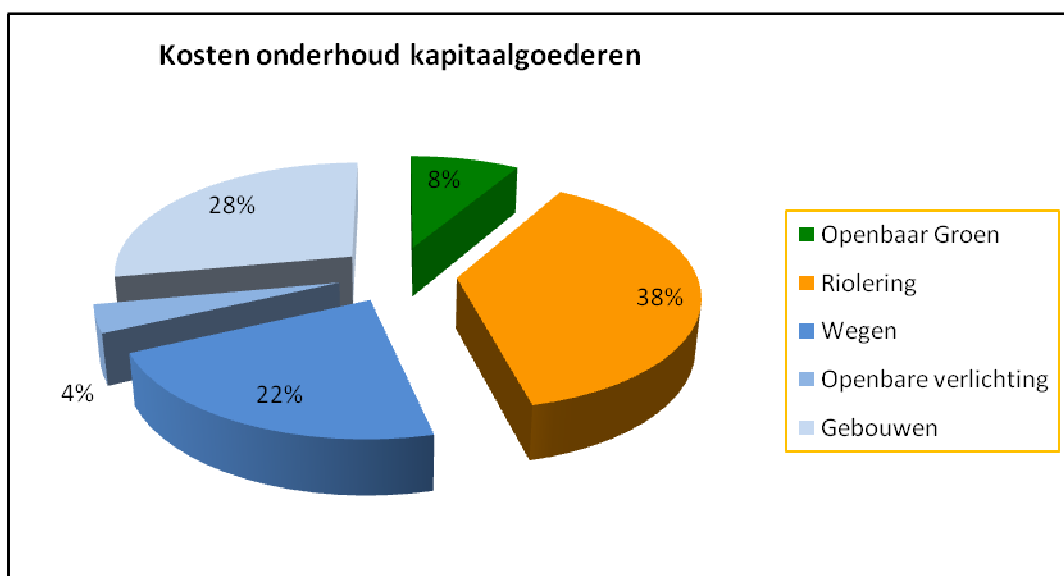
Sportvelden

Het beleidskader

De gemeente beschikt over drie sportcomplexen. Twee voor de voetbalsport en een voor de tennissport. In 2005 heeft een renovatie van het tenniscomplex te Stellendam plaatsgevonden – er wordt vanuit gegaan dat deze voor de komende twintig jaar afdoende is.

In 2007 heeft de gemeenteraad, naar aanleiding van rapportages ISA-sport en de KNVB, de notitie staat van de velden vastgesteld. Op basis van dit besluit is het onderhoud op de sportcomplexen geïntensiveerd en is een aantal voetbalvelden volledig gerenoveerd. In 2010 zal het hoofdveld van VV Stellendam nog een volledig renovatie ondergaan. In 2011 en 2012 krijgen van VV WFB twee velden een onderhoudsbeurt, namelijk: veld 3 een topaagrenovatie en het trainingsveld een volledige renovatie. Hierna zijn alle voetbalvelden op orde en zal op basis van een onderhouds- en renovatiecyclus het meerjarig onderhoud worden uitgevoerd.

In onderstaande grafiek worden de kosten van het onderhoud kapitaalgoederen voor het begrotingsjaar 2010 weergegeven. In het overzicht daaropvolgend zijn de werkelijke cijfers over 2008 en de begrote cijfers tot en met 2013 weergegeven.

Overzicht kosten onderhoud kapitaalgoederen							
Budget directe lasten exclusief overhead		Bedragen x € 1000,--					
		Werkelijk 2008	Raming				
			2009	2010	2011	2012	2013
Openbaar groen	035-1	26	28	29	29	29	29
	052-1	3	2	2	2	2	2
	052-3	57	94	74	75	75	76
	056-1	97	128	86	97	87	88
	056-2	4	11	12	12	12	13
	056-3	1	1	1	1	1	1
	058-3	21	27	28	29	30	30
Openbaar groen totaal		209	291	232	245	236	239
Riolering (GRP)	034-2	13	30	18	18	18	18
Investeringsparagraaf		424	1.768	1000	1422	665	600
Riolering totaal		437	1.798	1018	1440	683	618
Wegen (onderhoud)	021-1	192	277	303	280	281	282
Wegen (reconstructies)	021-1	0	0	0	0	130	130
Mr. Snijderweg	021-1	0	140	0	0	0	0
VCP-Ouddorp	021-1	8	6	25	0	5	0
VCP-Goedereede	021-1	56	141	145	130	65	0
VCP-Stellendam	021-1	0	40	120	0	0	0
Wegen totaal		256	604	593	410	481	412
Openbare verlichting	022-1	15	103	106	106	106	106
Gebouwen (dotaties)	vz	239	243	198	147	203	213
Investeringsparagraaf		0	56	218	0	56	0
Zwembad	053-3	115	119	122	124	124	129
Investeringsparagraaf		0	0	75	0	0	0
Gebouwen onderwijs	041-3	50	50	0	0	0	0
Investeringsparagraaf (IHP)	043-1	106	92	144	147	150	154
Gebouwen totaal		793	560	757	418	533	496
Totaal		1.710	3.356	2.706	2.619	2.039	1.871

* raming na wijziging

Bijlage Verkeerscirculatieplan (VCP)

Op de volgende pagina's wordt een overzicht gegeven van de uitvoering van verschillende werken in het kader van het VCP, zoals al eerder vermeld staat in paragraaf 3 onder het thema 'wegen'. Eerst volgt een overzicht van de werken, welke vallen onder VCP Ouddorp en daarna wordt een tabel weergegeven voor wat betreft VCP Goedereede.

Project	VCP - Ouddorp		10-jaren-	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
W1	Kruising Bredeweg - Kerkhoek	12.100	2010							12.100			
W6	Kr. Spaansw.-Hazersw. 3 (reeds in GRP)	0	2007				0						
W7	Kr. Hazersw.-Dorpsw.-Weststr. + zuid.ingang (in GRP-schema)(p.m.: aank. opstal en grond)	0	2008/2013					0					0
W12	Kruising Dirkdoensweg - Duinkerkerweg		<i>afgewerkt</i>		0								
W13	Duinkerkerweg	14.300	<i>afgewerkt</i>			14.300							
W14	Noordelijke ingang park.terrein Dorpstienen		<i>afgewerkt</i>		0								
W15	Kruising Duinkerkerweg - Molenblok	1.100	<i>afgewerkt</i>			1.100							
W16	Molenblok (Duinkerkerweg - Molenweg)	6.600	<i>afgewerkt</i>			6.600							
W17	Kruising Molenblok - Molenweg		<i>afgewerkt</i>		0								
W18	O.V. Molenweg-Molenblok-Dirkdoensweg	32.000	<i>afgewerkt</i>			32.000							
W18	Molenweg (Molenblok - rotonde)	15.000	<i>afgewerkt</i>			15.000							
W19	Rotonde Hofdijksweg - Molenweg - Hogepad	5.500	<i>afgewerkt</i>			5.500							
W20	Hofdijksweg (tussen de rotondes)	9.900	<i>afgewerkt</i>			9.900							
W21	Kruising Hofdijksweg - Diependorst	9.350	<i>afgewerkt</i>			9.350							
W25	Verbeteringen Stationsweg en bushaltes	0											
W26	Kruising Broekweg - Stationsweg (excl. Reconstructie)		<i>afgewerkt</i>		0								
P1	verbetering parkeerter. P1 Dorpstienen Noord		<i>afgewerkt</i>		0								
P4	Laad- en losruimte aangeven na aanleg P3 **)	5.000	<i>2010</i>							5.000			
P5	Parkeervoorziening RABO bestendigen	0											
P7	Parkeerzone centrumverdeelring	10.000	<i>vervallen</i>										
D1	Bewegwijzering		<i>afgewerkt</i>										
D2	ANWB-bewegwijzering stranden aanpassen		<i>afgewerkt</i>										
D3	ANWB-bewegwijz. vrachtverkeer aanpassen **)	10.000	<i>2010</i>							5.000			
D5	Aanpas. De Ring i.v.m. verkeersbeïnvloeding	15.000	2008					14.000					
D6	Stallingen tweewielers		<i>afgewerkt</i>										
D7	Slopjes centrum (vervallen ivm revitalisering Ring)	5.500	<i>vervallen</i>										
D8	Leeftijdsroutes	10.000	2010							10.000			
D9	Bevoorrading door vrachtverkeer **)	10.000	<i>2010</i>							5.000			
D10	Eenrichtingsverkeer instellen Hazersweg	0	2007				0						
D11	Onderbreken Bokweg	7.700	2008					0					
	uitwerking benw besluit bij gunning bestek bijdrage in onderhoud Marijkeweg		2005		26.000								
	subtotaal	179.050		0	26.000	93.750	0	14.000	0	37.100	0	0	0

**) Deze posten zijn uit een eerder jaar doorgeschoven naar 2010.

VCP Oudorp - reserve			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
startbedrag				490.600	190.900	226.700	153.400	80.700	137.200	142.300	142.300	135.600
Toevoeging dmv dotatie gewone dienst (2008 is t.b.v. VCP GDR)						10.000	12.500	60.000	30.000			
Toevoeging subsidies				175.000	124.800	70.000						
uitgaven incl. prijsstijging			0	-494.300	-93.800	-159.000	-89.000	-5.500	-24.900		-6.700	
rentevoordeel/nadeel 2,5%				12.265	4.800	5.700	3.800	2.000				
Totaal investeringsvolume				378.900								
			0	183.565	226.700	153.400	80.700	137.200	142.300	142.300	135.600	135.600

VCP Oudorp 2e Maasvlakte			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
W3	Smalle Einde (gedeelte Broekw. - Spaansew.)	43.500				43.500						
W4	Kruising Smalle Einde - Spaanseweg	22.950				22.950						
W5	Spaanseweg (Smalle Einde - kerk)	128.050				128.050						
w29	Hazerweg *)	61.000				61.000						
w30	Smalle Einde (Spaanseweg - Hazersweg) *)	51.000				51.000						
	Subsidie IDV II voor w3 -w4-w5-w6 *)	-300.000				-192.800	-107.200					
	Strandopgang Westerduinpad *)	65.000			50.000	15.000						
W9	Dorpsweg (Hazersweg - Dirkdoensweg)	5.500			5.500							
W10	Kruising Dorpsweg - Dirkdoensweg	19.800			19.800							
W11	Dirkdoensweg (Dorpsweg - Duinkerkerweg)	11.000			11.000							
P3	Park.vz. Spaanseweg (buiten centrumverd.ring) **)	330.000							330.000			
W2	Kruising Smalle Einde-Broekweg	88.000							88.000			
W22	Hofdijksweg (rotonde - Broekweg) *)	44.550								44.550		
W23	Kruising Hofdijksweg - Broekweg *)	5.500								5.500		
W24	Broekweg (Hofdijksweg - Stationsweg) *)	33.550								33.550		
W27	Broekweg (Stationsweg - Bredeweg) *)	6.600								6.600		
W28	Hogepad *)	63.800									63.800	
P2	Reconstructie parkeerter. P2 Dorpstienen Zuid	88.000									88.000	
W8	Herinr. west. ingang park.terrein Dorpstienen ***)	55.000										55.000
Totaal		779.300			86.300	128.700	-107.200	0	418.000	90.200	151.800	55.000
Investerings incl. Prijsstijging 2%					86.300	136.600	-107.200	0	470.700	103.600	164.300	65.700
Totaal 2e Maasvlakte												920.000

*) In het dekkingsplan voor de begroting 2009 wordt voorgesteld deze posten aan te merken als Leefbaarheidsproject.

***) Deze post is uit een eerder jaar doorgeschoven naar 2010.

****) Voorgesteld wordt deze werkzaamheden te koppelen aan de "doorsteek Nelisse"

Project	VCP Goedereede		10-jaren-	GRP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
gW3	Maatregelen Hoofddijk – Doelweg e.o.	15.000	2010					15.000				
gW8	ontsluiting Hoofddijk	310.000	2010					130.000	130.000			
	spaarpot tweede ontsluiting NO	193.000	2012	50.000						143.000		
gP1	parkeren Goereeseweg –“In 't Hof” UITGEBREID	110.000	2008		3.000	55.000	75.000					
gP2a	parkeren Catharinastraat –Hoofddijk (bij plan Goekoop)	26.000	2009				26.000					
gP2b	parkeren Catharinastraat –Hoofddijk (bij Hoofdpoortstraat)	65.000	2012							65.000		
gP2c	parkeren Kortewenden (onderhoudsbegroting)	8.000										
gD1	eenrichtingsverkeer Noordzijde Haven - Catharinastraat	8.000	2008									
gD2	Kort parkeren diverse plaatsen (onderhoudsbegroting)	2.000										
gD3	parkeren minder validen diverse plaatsen (idem)	1.500										
gD4	Laad- en losplaatsen diverse straten (idem)	1.000										
gD5	parkeren voor vergunninghouders	25.000	2009						25.000			
gD6	parkeerverbod Nieuwstraat en Het Klooster (idem)	3.000										
gD7	verbeteren bewegwijzering	15.000	2009				15.000					
gD8	fietsenstallingen	8.000	2008									
gD9	verlichting voetpad Geuzenpad – Hoofddijk	p.m.										
gD10	zebra De Tuinen	p.m.										
		790.500			50.000	3.000	55.000	116.000	145.000	155.000	208.000	0

Project	VCP Goedereede - reserve			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	startbedrag			304.000	381.600	428.700	140.700	63.100	0	0
	Toevoeging dmv dotatie gewone dienst			125.000	178.600		52.400	1.900		0
	Toevoeging (uit Algemene Reserve)/ onttrekking t.b.v. 2e ontsluiting					-143.000				
	uitgaven incl. prijsstijging			-55.000	-141.000	-145.000	-130.000	-65.000		0
	rentevoordeel/nadeel 2,5%	0,025		7.600	9.500					0
	Totaal investeringsvolume									536.000
				381.600	428.700	140.700	63.100	0	0	0

Project	VCP Goedereede - reserve 2e ontsluiting			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	startbedrag				200.644	205.644	210.744	216.044	364.444	373.544
	Toevoeging dmv dotatie gewone dienst (saldo rekening 2007)			200.644						
	Toevoeging (uit Reserve vcp Goedereede)							143.000		
	uitgaven incl. prijsstijging				0	0	0	0	0	
	rentevoordeel/nadeel 2,5%	0,025		0	5.000	5.100	5.300	5.400	9.100	9.300
	Totaal investeringsvolume									0
				200.644	205.644	210.744	216.044	364.444	373.544	382.844

§ 4

Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf, ook wel treasuryparagraaf genoemd, is één van de instrumenten die de gemeente ten dienste heeft bij de uitvoering van de treasuryfunctie. De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) bepaalt dat de gemeente haar treasurybeleid dient vast te leggen in een Treasurystatuut. De gemeente Goedereede heeft in de raadsvergadering van 2 maart 2006 is een geactualiseerde versie van het statuut vastgesteld voor de jaren 2006 en volgend. Volgens planning wordt deze in het najaar van 2009 geactualiseerd. Dit statuut geeft de infrastructuur voor de treasuryfunctie weer, met als uitgangspunten daarin verwerkt vier kernelementen: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht. De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in de treasuryparagrafen van de begroting en het jaarverslag. In de begroting wordt het beleid voor het komende jaar weergegeven en in het jaarverslag wordt hierover verantwoording afgelegd.

Algemeen

Het belangrijkste uitgangspunt van de treasuryfunctie is het beheersen van de risico's. Het treasurybeleid richt zich dan ook op het aangaan en verstrekken van leningen, alsmede het verstrekken van garanties. In de wet fido is vastgelegd dat het verlenen van garanties alleen is toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voorts is het beleid gericht op het verstandig omgaan met het uitzetten van (overtollige) gelden. Het genereren van inkomsten, waarbij overmatige risico's genomen worden, is niet toegestaan. Het beheersen van de risico's uit zich verder concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan financiering door middel van respectievelijk korte en lange schuld.

Treasuryfunctie

In het treasurystatuut zijn o.a. de volgende uitgangspunten opgenomen:

- ✓ Gelden worden alleen uitgezet bij financiële instellingen met minimaal een zogenoemde A-rating en Nederlandse overheden of andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
- ✓ Het gebruik van derivaten is niet toegestaan;
- ✓ Financieringen worden alleen aangetrokken te behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
- ✓ Het aantrekken van leningen geschiedt door een offerte aan te vragen bij minimaal twee financiële instellingen;
- ✓ Het college is gemachtigd tot het aantrekken van financieringen tot een bedrag van € 3 miljoen.

De treasuryfunctie wordt uitgevoerd door het stafafdeling Bestuur- en Management Ondersteuning (BMO), taakveld financiën.

Liquiditeitsbeheer

Voor het beheren van de liquide middelen gelden de volgende uitgangspunten:

- Gemeente Goedereede houdt in principe geen kasmiddelen aan;
Wel is er bij de publieksbalie en het zwembad een inkomende kasstroom als gevolg

van contante betalingen door cliënten. Uiteraard wordt de mogelijkheid van betaling via pin & chip aangeboden. Uitgaande kasstromen zijn er niet.

- Het aantal bankrelaties bedraagt op dit moment twee. Hierbij is op te merken dat de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) als (hoofd)huisbank fungeert, waarop de reguliere transacties plaatsvinden. Daarnaast is er een relatie met de Rabobank. Alleen deze twee Nederlandse banken zijn opgenomen in het overzicht 2009 van vakblad "Global Finance", dat de 50 veiligste banken ter wereld opsomt (respectievelijk als derde en tiende op de lijst).
- Het betalingsverkeer is geautomatiseerd, zodat elke betaling geschiedt via telebankierprogramma's. In hoofdzaak vindt betaling wekelijks plaats.
- Gestreefd wordt de vorderingen c.q. debiteuren zoveel mogelijk via incassoactiviteiten af te wikkelen.

Risicobeheer

Betreffende de diverse risico's die binnen de treasuryfunctie bestaan wordt gewerkt met inachtneming van de navolgende kaders:

- Een actief invorderingsbeleid wordt gevoerd met betrekking tot de openstaande belastingvorderingen door middel van het verzenden van aanmaningen. Bij het uitblijven van betaling wordt in de regel overgegaan tot gerechtelijke invordering via een deurwaarder. De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen is uitbesteed aan het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal.
- Risico's ten aanzien van derving van inkomsten worden opgevangen door de lopende begroting of, bij evidente bedragen, door middel van het aanwenden van de algemene reserves.
- Liquiditeitsrisico is in beginsel niet aanwezig doordat de meeste inkomsten in het jaar wekelijks en maandelijks worden ontvangen. Gewezen wordt op de (wekelijks te ontvangen) algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de tien incassotermijnen van de gemeentelijke belastingen, die maandelijks via het SVHW ontvangen worden. Ten aanzien van de uitgaven wordt ervan uitgegaan dat dit eveneens evenwichtig in het jaar plaatsvindt met enige concentratie in de tweede helft van het jaar. Voornamelijk geldt dit voor de aflossing- en renteverplichtingen van onderhandse geldleningen.
- Kredietrisico's zijn afgedekt door het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij twee bankinstellingen, tot totaal ruim € 2 miljoen. De huisbank heeft sinds september 2009 nieuwe kredietovereenkomsten in gebruik genomen. Hiermee wordt standaardisatie, consistentie en overzicht gebracht in de procedures en documenten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriele regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een bij ministeriele regeling vastgesteld minimumbedrag. Met ingang van 1 januari 2003 is dit percentage voor gemeenten vastgesteld op 8,5% en het minimumbedrag op € 300.000,-. De werkelijke gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden.

In de onderstaande tabel wordt het verloop van de ruimte ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven.

Overzicht ruimte t.o.v. kasgeldlimiet Gemeente Goedereede							
Alle bedragen in € x 1.000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Het begrotingstotaal - 1 januari	17.236	17.648	19.836	17.500	21.300	22.100	24.100
Percentage kasgeldlimiet	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Kasgeldlimiet - 1 januari	1.465	1.500	1.686	1.488	1.811	1.879	2.048
Gemiddelde overschot vlottende middelen							
- 1e kwartaal	2.701	947	517	1.913	1.445	- 790	2.482
- 2e kwartaal	3.189	531	1.596	1.200	83	- 17	1.535
- 3e kwartaal	3.354	2.136	2.308	2.778	956	985	2.000
- 4e kwartaal	2.939	2.663	2.726	2.939	220	2.980	2.000
Gemiddelde ruimte kasgeldlimiet							
- 1e kwartaal	4.166	2.447	2.203	3.401	3.256	1.089	4.530
- 2e kwartaal	4.654	2.031	3.282	2.688	1.894	1.862	3.413
- 3e kwartaal	4.819	3.636	3.994	4.266	2.767	2.863	4.048
- 4e kwartaal	4.404	4.163	4.412	4.427	2.031	4.859	3.648

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de gemeente al gedurende een ruime tijd ruimschoots voldoet aan de kasgeldlimiet. Voor de laatste kwartalen van het jaar 2009 worden nog (grond-)verkooptransacties verwacht, daarom wordt uitgegaan van een overschot aan vlottende middelen op 1 januari 2010 van afgerond € 2,0 miljoen. De raming van de kasgeldlimiet 2010 wordt in de volgende tabel weergegeven. In deze tabel is overigens bij de berekening van de kasgeldlimiet de prognose voor het tijdstip van de uitgaven van het investeringsplan verwerkt. Als alle investeringswerken en (bouw-)grondtransacties volgens prognose worden uitgevoerd ontstaat, is er geen behoefte aan het aantrekken van vreemd geld, aangezien het aantrekken van een langlopende lening in 2011 geprognosticeerd is.

Raming kasgeldlimiet 2010	Alle bedragen in € (x 1.000,-)			
	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Begrotingsomvang 2010 € 22,9 mln.				
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,5	8,5	8,5	8,5
- in bedrag	1.947	1.947	1.947	1.947
2. Omvang vlottende schuld				
- uitvoering investeringsplan	- 515	-1.499	-868	-667
- saldo bestedingen/opbrengsten grondexploitatie	200	200	305	300
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- aflossing onderhandse leningen	- 289	0	0	-157
Totaal - 2 -	-604	-1.299	-563	-524
3. Vlottende middelen				
- tegoeden gemiddeld in rekening-courant	2.000	1.396	97	-466
- vrijvallende afschrijvingen	226	226	226	227
Totaal - 3 -	2.226	1.622	323	-239
Toets kasgeldlimiet				
Ruimte 1 + 2 + 3	3.569	2.270	1.707	1.184

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument om de rentetypische looptijd van de leningenportefeuille te spreiden. Hierdoor werkt een verandering in de rente vertraagd door op de rentelasten. Deze norm heeft betrekking op de leningen met een looptijd vanaf een jaar en draagt bij tot een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille in de tijd.

De renterisiconorm wordt bepaald door een bedrag ter grootte van een bij ministeriele regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een bij ministeriele regeling vastgesteld minimumbedrag. Dit bedrag mag in werkelijkheid niet overschreden worden. Voor gemeenten is dit percentage vastgesteld op 20% en het minimumbedrag op € 2,5 miljoen.

In onderstaand overzicht zijn de renterisico's in beeld gebracht voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	bedragen x € 1.000,-			
	2010	2011	2012	2013
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1 Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0	0
2a Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	3.000	0	0
2b Nieuw verstrekte lange leningen	0	0	0	0
2 Netto nieuw aangetrokken schuld	0	3.000	0	0
3 Betaalde aflossingen	446	446	550	550
4 Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	0	446	0	0
5 Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	0	446	0	0
Renterisiconorm				
6 Begrotingstotaal per 1 januari	22.898	23.613	23.194	23.261
7 Renterisiconorm 20% van 6	4.580	4.723	4.639	4.652
Toets renterisiconorm				
7 Renterisiconorm	4.580	4.723	4.639	4.652
5 Renterisico op vaste schuld	0	446	0	0
Overschrijding/Ruimte	4.580 ruimte	4.277 ruimte	4.639 ruimte	4.652 ruimte

Financieringspositie

De financieringspositie geeft de mate aan waarin de kapitaalgoederen gefinancierd zijn met langlopende of vaste financieringsmiddelen. Op de volgende bladzijde wordt een overzicht gegeven van de financieringsbehoefte en de vaste financieringsmiddelen. Omdat een actuele liquiditeitsplanning op basis van geplande investeringen in de tijd nog niet gemaakt kan worden, wordt de berekening gemaakt op basis van het bestaande beleid. Wanneer de noodzaak tot het aantrekken van langlopende leningen zich voordoet, biedt bovenstaande renterisicoberekening ruimte tot circa € 4,6 miljoen in 2010.

Bedragen x € 1.000,-	Werkelijk 1-1-2009	Begroot 1-1-2010
Vaste kapitaalgoederen	13.771	14.635
Langlopende geldleningen	4.257 -/-	3.585 -/-
Te dekken door reserves	9.514	11.050
Aanwezige reserves	13.337 -/-	14.517 -/-
Overschot aan financieringsmiddelen	3.823	3.467

Zoals uit voorgaande tabel blijkt, worden de voorzieningen niet ingezet als financieringsmiddel.

Leningportefeuille

Onderstaande tabel geeft het verloop van de leningportefeuille weer.

Bedragen x € 1.000,-	2009	2010
Saldo leningportefeuille per 1 januari	4.257	3.585
Bij: nieuwe leningen	-	-
Af: reguliere aflossingen	672	446
Af: vervroegde aflossingen	-	-
Saldo leningportefeuille per 31 december	3.585	3.139

Rentevisie

Verwacht wordt dat de wereldeconomie in groei ten opzichte van 2009 licht zal toeneemen. In 2009 wordt een lichte stijging van de rentetarieven voor de lange termijn verwacht. Deze verwachting is voornamelijk gebaseerd op de wekelijks ontvangen informatie van de afdeling economisch onderzoek van de Bank Nederlandse Gemeenten en daarnaast gegevens vermeld in het Financieel Dagblad.

§ 5

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie – niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de bestuurlijke organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat de middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat de gemeente een betrouwbare partner is en daarbij transparant werkt. Deze verwachtingen vormen de criteria voor de paragraaf bedrijfsvoering.

Beleidskader

Het beleid van de gemeente Goedereede is vastgelegd in een aantal nota's, onder andere:

- Koers 2007;
- Compleet besluiten;
- Visie publieke dienstverlening;
- Budgethoudersregeling;
- Verordeningen regelende het dualisme in Goedereede;
- Communicatienota;
- Mandaatregeling;
- Risicomanagement;
- Toekomstvisie;
- Vitale regio.

Ontwikkelingen

➤ *Bestuur*

In 2006/2007 heeft een extern bureau een Bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd. De beoordelingsresultaten variëren van voldoende tot goed. Een plan van aanpak is opgesteld ten aanzien van de feitelijke verbeterpunten en bedreigingen. Het plan van aanpak is gepresenteerd en in maart 2008 toegelicht in de raadscommissie publiekzaken.

Begin 2009 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland het initiatief hebben genomen om een commissie, onder voorzitterschap van de heer Schutte, advies uit te laten brengen over de bestuurlijke toekomst van Goeree-Overflakkee. Op 31 maart 2009 heeft de commissie Schutte haar rapport ter zake gepresenteerd. Kort samengevat kwam het advies hierop neer dat de afzonderlijke gemeenteraden werd verzocht vóór 15 juni 2009 een keuze te maken voor – kortweg – a) een fusiemodel óf b) een samenwerkingmodel. Mede op basis van de uitkomst van een enquête onder de kiesgerechtigde bewoners heeft de gemeenteraad van Goedereede besloten voor het samenwerkingmodel te kiezen en dit schriftelijk kenbaar te maken aan de commissie Schutte. De andere drie betrokken gemeenten daarentegen spraken hun voorkeur uit voor het fusiemodel.

Ondertussen is bekend geworden dat de commissie Schutte heeft geadviseerd te opteren voor één gemeente op Goeree-Overflakkee. Op 30 juni jl. hebben Gedeputeerde Staten dit advies overgenomen en uitgesproken voornemens te zijn om de procedure op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) te starten tot wijziging van de gemeentelijke indeling van Goedereede, Dirksland, Middelharnis en Oostflakkee. Uitgaande van de maximumtermijnen op grond van de Wet arhi blijkt dat de fusie tussen de vier gemeenten eerst op 1 januari 2013 gerealiseerd kan worden. Indien de vier gemeenteraden tijdig in de fase van het arhi-proces alsnog gezamenlijk met een concreet plan van

aanpak met een helder en ondubbelzinnig tijdschema aankoersen op een vrijwillige fusie van de vier gemeenten per 1 januari 2012, zullen Gedeputeerde Staten zich daarover nader beraden en een nieuwe afweging maken of de regie voor de vormgeving van de bestuurlijke toekomst bij de gemeenten of bij de provincie moet liggen.

➤ *Toekomstvisie*

Eind 2008 heeft de gemeenteraad een gemeentelijke toekomstvisie vastgesteld. Daarbij zijn alle voor verschillende deelgebieden binnen de gemeente bestaande beleidsnota's als het ware bij elkaar opgeteld en is een overkoepelde visie geformuleerd waardoor onderlinge samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen wordt verkregen. Deze toekomstvisie zal voor het gemeentebestuur fungeren als afwegingskader bij de beoordeeling van nieuwe initiatieven. In de toekomstvisie wordt op hoofdlijnen vastgelegd waar de gemeente op maatschappelijk, economisch en ruimtelijk gebied zou moeten staan in 2020. Op gemeentelijk niveau geeft de visie aan welke ontwikkelingen gewenst zijn voor de gehele gemeente, op welke wijze deze ontwikkelingen ruimtelijk worden vertaald en hoe deze ontwikkelingen worden gefaseerd.

Begin 2009 is, met name op initiatief van de wethouders Economie en Ruimte, door een zogenaamde denktank (bestuurders, marktpartijen en ambtelijk vertegenwoordigd) een plan (op hoofdlijnen) gemaakt voor met name Stellendam. Dit om reden dat daar de grootste opgave ligt én omdat er prenten nodig zijn om de overige overheden c.a. op basis hiervan te overtuigen dat het plan voor Stellendam in de meest brede zin een plan is wat de doelstellingen van zowel de markt, de provincie, de natuurlobby en de gemeente kan verbinden en verenigen. Door middel van een kleurige brochure heeft de denktank recent het resultaat van de afwegingen het licht laten zien. Dit plan is in besloten vergadering op 7 april 2009 aan de raadscommissie Grondgebiedzaken gepresenteerd.

➤ *Organisatie*

Na een periode van opbouw rondom de thema's "dienstverlening", "besluiten en verantwoordingen" en "beleid en projecten", is de organisatie verder gegaan met het professionaliseren en verbeteren van kwaliteit. Zo is in het kader van rechtmatigheid een intern controleplan voor de periode 2007 tot en met 2010 beschikbaar. Dit plan is akkoord bevonden door de externe accountant en gestart is met de uitvoering van de jaarlijkse interne controlewerkzaamheden. Een en ander heeft er (mede) toe geleid dat met betrekking tot zowel de jaarrekening 2007 als de jaarrekening 2008 de begeerde rechtmatigheidsverklaring is ontvangen. Het spreekt als vanzelf dat de inzet erop gericht is deze verklaring bij voortdurend te verkrijgen (althoewel dit laatste op zichzelf minder vanzelfsprekend is).

Ook qua risicomanagement zijn de nodige ontwikkelstappen gezet. Beschikbaar is gekomen een nota "Risicomanagement". In de planning- & controlcyclus is met ingang van 2008 opgenomen een verplichte (voortgangs)rapportage over de risico's. Dit vindt plaats via de maraps en is zichtbaar gemaakt in de bestuursrapportage van de Voorjaarsnota. Met ingang van 1 juli 2008 is de interne advisering aan het college (verder) geprofessionaliseerd.

In april jl. is een vervolg gegeven op het in het najaar 2006 uitgevoerde onderzoek "Waar staat je gemeente". De uitslag van het jongste onderzoek is te raadplegen op de website van de gemeente.

➤ *Eilandelijke ontwikkelingen*

De samenwerking op ambtelijk niveau krijgt steeds meer gestalte door de vorming van eilandelijke werkgroepen, zoals op het gebied van ICT/P&O/communicatie, maar ook de vorming van een inkoopbureau (BIAGO). Voor wat het Bureau Inkoop en Aanbesteding Goeree-Overflakkee kan gemeld worden dat in 2009 een concerninkoper en een inkoopmanager in dienst zijn getreden, waardoor meer en meer gezamenlijke inkooptrajecten

zullen worden doorlopen. Daarnaast bestaan al vele overige ambtelijke overlegstructuren.

Met betrekking tot de samenwerking op ICT-gebied zij vermeld dat door het algemeen bestuur van het ISGO aan de eilandelijke werkgroep ICT opdracht is verstrekt tot het opstellen van een plan van aanpak om te komen tot een centrale en gemeenschappelijke (facilitaire) ICT-omgeving. De werkgroep zal hierbij extern worden begeleid.

Met ingang van 1 september 2009 gaat eilandelijk het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) van start. De raad heeft met de instelling van het RBL en verdere invulling in formatieve zin bij besluit van juni 2009 ingestemd.

➤ *Personeel en management*

Met ingang van 2008 wordt weer gewerkt met cluster- en sectorplannen. Het afstemmen van deze plannen met de beschikbare ambtelijke capaciteit maakt de druk op de ambtelijke organisatie zichtbaar.

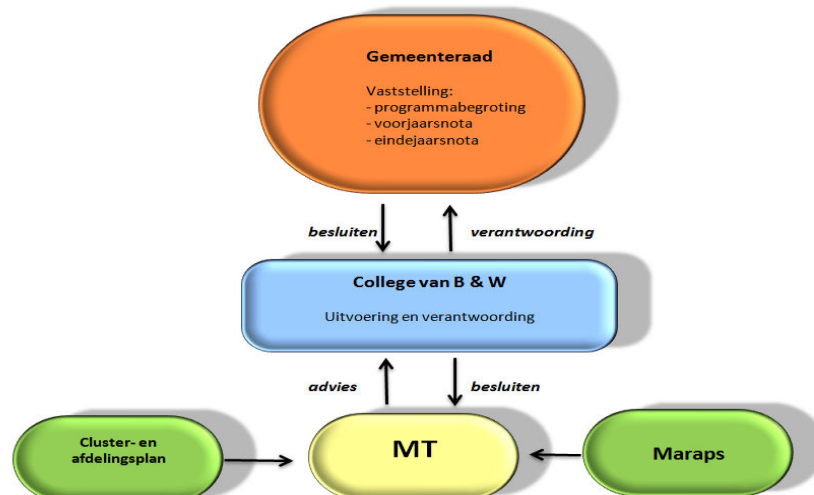
De planning- en controlcyclus is zodanig ingericht dat bij de tussentijdse rapportage (marap) de verantwoording en voortgang van de doelstellingen en actiepunten van de programmabegroting worden gevolgd. Over deze voortgang en het bijsturen op onderdelen vindt periodiek overleg plaats tussen het sectorhoofd en de portefeuillehouder. De planning- en controlcyclus met betrekking tot de programmabegroting is in grote lijnen als volgt ingericht:

1. opstellen van clusterplannen;
2. integratie clusterplannen in afdelingsplannen;
3. input via maraps;
4. vaststelling kadernota;
5. actualiseren bestaande ramingen en ontwikkelingen;
6. conceptbegroting ambtelijk gereed;
7. overleg MT en afstemming met MT⁺;
8. overleg portefeuillehouder Financiën;
9. behandeling college;
10. aanbidding gemeenteraad.

Het proces tot vaststelling van de programmarekening is als volgt:

1. vaststelling programmabegroting gemeenteraad;
2. adviezen aan het college worden gelabeld als inputbron voor de bestuursrapportage (voorjaarsnota/kadernota/eindejaarsnota/jaarrekening);
3. bijsturen in het portefeuillehoudersoverleg;
4. managementrapportages als inputbron voor de bestuursrapportage;
5. tussentijdse verantwoording door voorjaarsnota en eindejaarsnota;
6. aanbidding gemeenteraad;

De bestuurlijke context in deze is als volgt:

➤ *Formatie*

Er is een wijziging te zien in het aantal medewerkers bij de sector Publiekzaken. Het zorgloket is per 1 oktober 2008 van de cluster Publieksbalie overgegaan naar de cluster Maatschappelijke Ondersteuning, waardoor het aantal medewerkers bij de cluster Publieksbalie met vijf medewerkers is teruggebracht. Binnen de cluster Maatschappelijke ontwikkeling is het aantal medewerkers teruggebracht naar acht. Dit heeft te maken met de volgende verschuivingen. In 2008 waren negen personen werkzaam binnen de cluster. De consultants werk en inkomen (twee fte) zijn overgegaan naar de midoffice binnen het zorgloket. Door een herverdeling van de taken binnen het zorgloket is daar een volledige fte komen te vervallen. Deze ene formatieplaats is overgeheveld naar Maatschappelijke Ontwikkeling. Hier is namelijk sinds 1 oktober 2008 een ondersteunend beleidsmedewerker ingevuld. Uiteindelijk levert dit dus een aantal fte op van acht. Het zorgloket had in 2008 vijf medewerksters. Door de herverdeling is hier een fte komen te vervallen. Door de toevoeging van de consultants werk en inkomen aan de midoffice van het zorgloket komt het aantal medewerkers binnen het zorgloket nu op zes. Per saldo betekent dit voor de cluster MO een totaal aantal medewerkers van veertien.

Oorspronkelijk was rekening gehouden met een uitbreiding van de buitendienst door het aantrekken van een groenmedewerker/hovenier, werkzaam bij het werkvoorzieningschap "Binnenhof". Gelet op de financiële positie van de gemeente is hiervan afgezien.

Organisatieonderdeel	Formatie fte			Aantal medewerkers				
	Rekening 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	2009	2010	V	M	vac.
MT	4,0	4,0	4,0	4	4	1	3	
Griffier/projecten	1,0	1,0	1,0	1	1	0	1	
Totaal	5,0	5,0	5,0	5	5	1	5	--
Stafafdeling BMO								
- Fin/P&O	7,7	7,7	7,7	9	9	5	4	
- DIV/ICT/Best.secr	8,7	8,7	8,7	10	10	5	5	
Totaal BMO	16,4	16,4	16,4	19	19	10	9	--
Sector Grondgebiedzaken								
- RO	12,3	13,3	13,3	14	14	4	8	2
- B&U	6,7	6,7	6,7	7	7	1	6	0
- Buitendienst	20,0	21,0	21,0	21	21	0	21	0
Totaal GGZ	39,0	41,0	41,0	42	42	5	35	2
Sector Publiekzaken								
- Publieksbalie	10,2	10,2	6,6	15	10	7	2	1
- Maatschappelijke Ontwikkeling	8,7	8,7	12,1	9	14	8	4	2
- Zwembad	6,1	6,1	6,0	9	9	6	2	1
	25,0	25,0	24,7	33	33	21	8	4
Totaal personeel	85,4	87,4	87,2	99	99	37	57	6

➤ *Ontwikkeling binnen Publieksbalie*

Door de invoering van de Omgevingsvergunning wordt binnen de publieksbalie met ingang van 1 januari 2010 een vergunningenloket opgestart. Dit vergunningenloket heeft geen consequenties voor het aantal fte/medewerkers. Met de start van een vergunningenloket wordt slechts bewerkstelligd dat voor het vergunningentraject in de toekomst ook gewerkt wordt vanuit de één-loket gedachte.

➤ *Opbouw en samenstelling personeel*

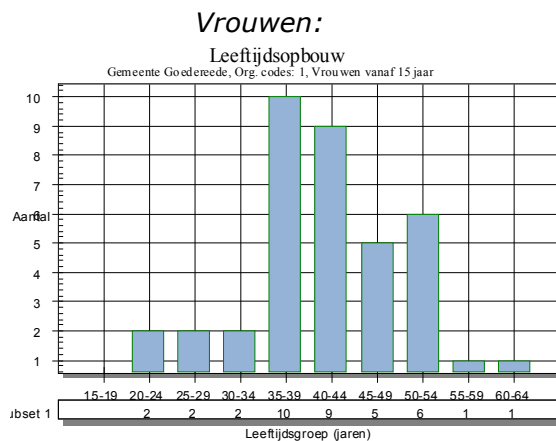
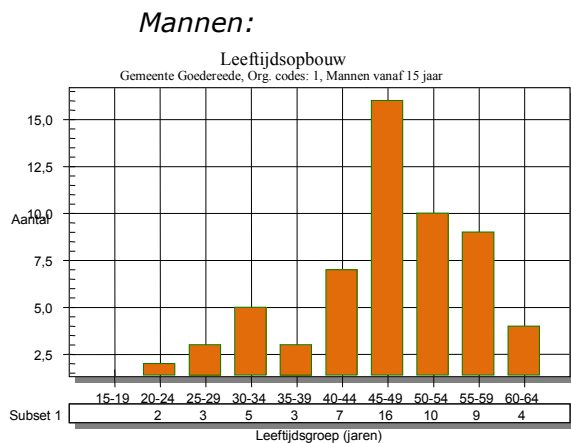
Onderzoek is gedaan naar de opbouw en samenstelling van het gemeentepersoneel. Ook is gekeken naar de diensttijdopbouw bij de gemeente. Navolgend is het een en ander visueel gemaakt door het opnemen van een aantal tabellen.

• *Personele verdeling*

Van de 97 personen is 60% man en 40% vrouw. Van de mannen werkt 5% parttime, van de vrouwen werkt 87% parttime (situatie per 1 september 2009).

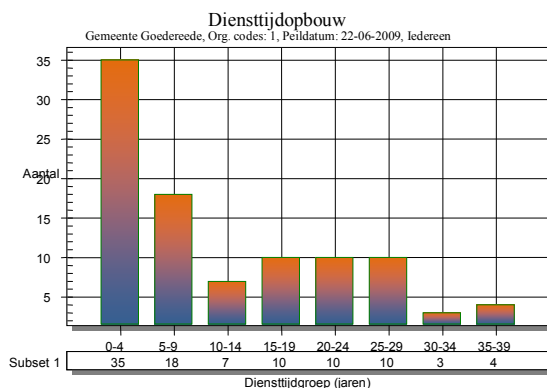
• *Leeftijdopbouw*

De leeftijdsopbouw van de medewerkers schuift steeds verder op. Op korte termijn levert dit nog geen problemen op, maar over zo'n vijftien jaar kan dit wel het geval zijn. Van de mannen is 61% tussen de 35 en 55 jaar en maar liefst tweederde gedeelte is boven de 45 jaar. Van de vrouwen is 79% tussen de 35 en 55 jaar en een derde deel boven de 45 jaar. 55% van het personeel is tussen de 40 en 55 jaar. De vrouwen binnen het gemeentelijk apparaat zijn gemiddeld jonger dan de mannen. De verdeling is ook verschillend. De buitendienst bijvoorbeeld bestaat volledig uit mannen, het zorgloket alleen uit vrouwen. Op de sector Grondgebiedzaken is 12% vrouwen, op Publiekzaken is 74% vrouw.

• *Diensttijdopbouw*

55% van de medewerkers werkt korter dan tien jaar bij de gemeente. De leeftijd van nieuwe medewerkers varieert van 24 tot 55 jaar. Uitstroom zit tussen de 35 en 50 jaar.

➤ *Cultuur*

Een aandachtspunt in de cultuur betreft het duidelijk aanspreken van elkaar op het nakomen van afspraken en het direct aanspreken van elkaar als zaken onduidelijk zijn.

Afspraak is steeds meer een harde afspraak. Dit bevordert de duidelijkheid voor iedereen.

➤ *Integriteitbeleid*

Dit beleid is gebaseerd op het geven van duidelijkheid en openheid. Integriteitbreuken dienen niet verzwegen te worden, maar moeten juist worden aangepakt. Het aanspreken op ongewenst gedrag heeft een voorbeeldwerking naar de rest van de organisatie. De doelstellingen die de organisatie nastreeft op het gebied van integriteit zijn vastgelegd in een door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde gedragscode voor de medewerkers. Nieuwe medewerkers zijn verplicht een integriteitverklaring te ondertekenen.

➤ *Mandaatregeling*

De huidige mandaatregeling dateert van 2004 en is nadien regelmatig geüpdatet. In 2010 zal deze geheel worden herzien en, waar mogelijk, in een moderner jasje worden gestoken.

➤ *Integraliteit*

In het besluitvormingsproces wordt hoe langer hoe meer gestuurd op integrale afstemming. Er zijn duidelijke afspraken over waar het primaat dient te liggen in bepaalde werkprocessen. Hiermee wordt bevorderd dat het bestuur in staat is om op basis van integraliteit besluiten te nemen.

Onderzoeken

De Onderzoeksverordening van de gemeente Goedereede schrijft voor dat het college periodiek de doelmatigheid van een organisatie-eenheid onderzoekt. Het voornemen bestaat om door middel van een kwaliteitsmeting het functioneren van de cluster RO nader te onderzoeken.

Een doeltreffendheidonderzoek wordt uitgevoerd naar het effect van de oprichting van het Bureau Inkoop en Aanbesteding Goeree-Overflakkee (BIAGO). Dit naar aanleiding van het verzoek van de commissie publiekzaken d.d. 15 mei 2008 (toezegging nr. 129).

§ 6

Verbonden partijen

Inleiding

Met "verbonden partijen" worden rechtspersonen bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Belang

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. In de eerste plaats voeren de verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen en programma's. Er blijft dus voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma's. De tweede reden betreft de kosten – het budgettaire beslag – en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Hieronder is – programmagewijs – weergegeven in welke gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen de gemeente Goedereede financieel en bestuurlijk participeert. De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Over het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling gekozen wordt indien de gemeente dit beleid niet dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijk belangen die door deze vennootschappen worden (of werden) nagestreefd.

Programma 0 Algemeen bestuur

- Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee

Vestigingsplaats

Het openbaar lichaam is gevestigd te Middelharnis.

Openbaar belang

Het samenwerkingsverband heeft tot doel vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur te streven naar een evenwichtige ontwikkeling van het gebied van de deelnemende gemeenten.

Deelnemers

De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: het college van burgemeester en wethouders vormt onderdeel van het algemeen bestuur van de regeling.

Dagelijks bestuur: als portefeuillehouder "intergemeentelijke aangelegenheden" is de burgemeester lid van het dagelijks bestuur.

Gemeentelijke bijdrage

Voor 2010 wordt de bijdrage geraamd op € 682.516,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

Programma 1 Openbare orde & veiligheid

- Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats

De Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

De zorg voor het verder verbeteren van de kwaliteit van de samenwerking tussen de Halt-bureaus in de regio door middel van verplichtende werkafspraken met de relevante partners en onderlinge uniformering van de werkprocessen, het betrokken houden van de deelnemende gemeenten bij de Halt-organisatie, de verantwoordelijkheid in de regio voor de Halt-organisatie blijvend en opnieuw vormgeven, het begeleiden van het proces van verdergaande integratie van de afzonderlijke Halt-bureaus.

Deelnemers

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maasvluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid per deelnemende gemeente.

Dagelijks bestuur: de gemeenten Bernisse, Brielle, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Middelharnis, Rozenburg, Spijkenisse en Westvoorne wijzen één lid van het dagelijks bestuur aan.

Gemeentelijke bijdrage

Voor 2010 wordt de bijdrage geraamd op € 3.800,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

- Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, kortweg VRR, is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

Het openbaar lichaam heeft tot doel a) het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; b) het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg; c) het voorkomen en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; d) het geven van invulling aan de regionale

taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verbandhoudende multidisciplinaire samenwerking.

Deelnemers

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maasvluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Rozenburg, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid per deelnemende gemeente.

Gemeentelijke bijdrage

Voor 2010 wordt de bijdrage geraamd op € 803.701,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

Programma 4 Onderwijs

➤ Openbaar Lichaam Volwasseneneducatie Rijnmond

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling, kortweg aangeduid als "Oliver", is gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

Op grond van de Wet educatie beroepsonderwijs (WEB) moet de gemeente bepalen aan welke educatieve doeleinden de desbetreffende rijksmiddelen worden besteed. In dat verband maakt de gemeente Goedereede deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling Volwasseneneducatie WGR-gebied Rijnmond, ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen. In formele zin is voortzetting daarvan niet langer noodzakelijk, doch de leden van de gemeenschappelijke regeling c.q. de portefeuillehouders onderwijs/educatie van de regio Rijnmond hechten grote waarde aan deze samenwerking en wensen deze (dan ook) voort te zetten. Voor sommige onderdelen van de educatie zoals VAVO, opleidingen voor VMBO theoretische leerweg/HAVO/VWO en cursussen die gericht zijn op oriëntatie en toeleiding naar beroeps- en hoger onderwijs voor hoog opgeleide allochtonen levert het een meerwaarde op voor zowel gemeenten als voor uitvoerende instellingen (ROC's) om een gezamenlijk inkoopcontract af te sluiten.

Deelnemers

De gemeenten Bernisse, Binnenmaas, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, 's-Gravendeel, Hellevoetsluis, Korendijk, Middelharnis, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Rotterdam, Rozenburg, Spijkenisse, Strijen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid (via ISGO).

Geraamde bijdrage

De jaarlijkse bijdrage is geraamd op € 120,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Het contract loopt op 31 december 2009 af. In het samenwerkingsverband worden de mogelijkheden bekeken voor verlenging van het contract.

Programma 5 Verblijfsvoorziening

- Natuur- en recreatieschap De Grevelingen

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Zierikzee.

Openbaar belang

Het lichaam heeft tot taak de behartiging in onderlinge samenhang van de belangen van natuur, landschap en openluchtrecreatie in een gebied waarvoor de regeling geldt.

Deelnemers

De provincies Zuid-Holland en Zeeland en de gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis, Schouwen-Duiveland en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: een lid + plaatsvervangend lid.

Geraamde bijdrage

Voor 2010 wordt een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 8.160,-.

Ontwikkelingen

Eind 2005 is het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) uit de gemeenschappelijke regeling getreden. Onderdeel van de uittreding vormt een door het Rijk te betalen afkoopsom van € 9,75 miljoen die dient als compensatie voor het wegval- len van de jaarlijkse bijdrage door LNV in het exploitatietekort van De Grevelingen. Over- rigens zou deze uittreding eerst na 2009 tot een verhoging van de bijdrage van de vijf deelnemende gemeenten kunnen leiden; de verwachting is echter dat met deze som die bijdrage de eerstkomende 20 tot 25 jaar geen aanpassing zal hoeven ondergaan.

Verder kan hier geduid worden op de nodige initiatieven die vanuit het bestuur van de gemeenschappelijke regeling genomen zijn om na te denken over en een beeld te schet- sen van de toekomst van dit unieke gebied, wat heeft geresulteerd in de nota "Zicht op de Grevelingen", waarin onder andere getijdenwerking centraal staat. De Uitvoeringsor- ganisatie werkt in opdracht van het Algemeen Bestuur aan de uitvoering van de projec- ten uit "10 voor de Brouwersdam".

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

- Natuur- en recreatieschap Haringvliet

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap Haringvliet – een openbaar lichaam – is gevestigd te Den Haag.

Openbaar belang

Het lichaam heeft tot taak, in onderlinge samenhang, a) de behartiging van de belangen van de watersport en andere vormen van de openluchtrecreatie binnen het gebied, b) de behartiging van de belangen van de landschapszorg, de natuur en de natuurbescherming binnen het gebied en c) de zorg voor de toeristische waarden binnen het gebied.

Deelnemers

De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Bernisse, Dirksland, Cromstrijen, Goede- reede, Hellevoetsluis, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden, waarvan een lid te benoemen door de ge- meente Goedereede.

Geraamde bijdrage

Voor 2010 wordt een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 23.668,-.

Ontwikkelingen

In opdracht van het Haringvlietschap, Deltanatuur, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer is "Haringvliet Hollandsch Diep: een visie op recreatie" tot stand gekomen. Gewerkt wordt aan het opzetten van een uitvoeringsorganisatie die een vervolg gaat geven aan de daadwerkelijke uitvoering van de in deze visie als haalbaar beoordeelde concrete projecten.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

Programma 6 Zorg/welzijn

➤ GGD Zuid-Hollandse eilanden

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling tot instelling en instandhouding van een Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst voor de Zuid-Hollandse Eilanden (GGD-ZHE) is (vooralsnog) gevestigd te Spijkenisse.

Openbaar belang

Het behartigen en verwezenlijken van belangen op het gebied van de volksgezondheid door het verkrijgen van inzicht in gezondheidssituaties van de bevolking, het bestrijden van infectieziekten, het bevorderen van het nemen van maatregelen en het verrichten van werkzaamheden op het gebied van de hygiëne, de collectieve preventieve zorg en overige taken in het kader van de wetgeving op het gebied van de gezondheidszorg. De GGD ondersteunt de gemeente voorts bij het ontwikkelen van een lokaal gezondheidsbeleid.

Deelnemers

De gemeenten Bernisse, Binnenmaas, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Helvoetsluis, Korendijk, Middelharnis, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Rozenburg, Spijkenisse, Strijen en Westvoorne.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid uit raad/college.

Geraamde bijdrage

Uitgaande van continuering van het bestaande beleid wordt voor 2010 een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 187.811,-.

Ontwikkelingen

De GGD-ZHE bevindt zich momenteel in een transitietraject. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2010 op te heffen en de taken en medewerkers van de GGD Zuidhollandse Eilanden naar de GGD Zuid-Holland Zuid (ZHZ) en Rotterdam Rijnmond (RR) over te doen gaan. In verband met deze ontwikkeling heeft de gemeenteraad op 5 maart 2009 de intentie uitgesproken te zijner tijd met opheffing van de gemeenschappelijke regeling, onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat op dat moment de inhoudelijke, financiële en bestuurlijke consequenties naar tevredenheid inzichtelijk en aanvaardbaar zijn. De afronding van dit proces verloopt echter moeizaam en bespreking c.q. besluitvorming in de gemeenteraden zal binnen deze termijn niet mogelijk zijn. Er wordt momenteel nog intensief gesproken met GGD-Rijnmond en GGD-ZHZ over de laatste (financiële) afrondingsvraagstukken. Het personeel zal echter met ingang

van 1 juli 2009 werkzaam zijn bij de nieuwe werkgever en van daaruit de dienstverlening voor onze regio oppakken.

➤ Regionale sociale werkplaats "Binnenhof"

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling regionale sociale werkplaats "Binnenhof" – een openbaar lichaam – is gevestigd te Middelharnis.

Openbaar belang

Het doel van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor personen die vanwege lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Op grond van artikel 2 WSW moet de gemeente Goedereede ervoor zorgdragen dat zij aan zoveel mogelijk ingezetenen, die tot de doelgroep behoren, een dienstbetrekking naar burgerlijk recht aanbieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Het gemeentebestuur van Goedereede heeft, tezamen met de andere gemeenten op Goeree-Overflakkee, de uitvoering van de WSW integraal overgeheveld naar het werkvoorzieningschap. Het schap ontvangt de WSW-subsidie via de deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn de gemeenten verantwoordelijk voor eventuele tekorten in de exploitatie.

Deelnemers

De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee.

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: negen leden, waarvan twee leden van de gemeente Goedereede.
Dagelijk bestuur: vier leden, uit en door algemeen bestuur, bij voorkeur de portefeuillehouders sociale zaken.

Geraamde bijdrage

Voor 2010 wordt een gemeentelijke bijdrage geraamd van € 155.060,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

In het raadsakkoord 2006-2010 is met betrekking tot deze partij gesteld dat de jaarlijkse tekorten van dien aard zijn dat het niet langer verantwoord wordt geacht om deze zonder bijsturen op het bordje van de belastingbetaler neer te leggen. De gemeente zal dan ook goedkeuring onthouden aan begrotingen en jaarrekeningen van deze partij met negatieve resultaten, tenzij deze deel uitmaken van een totaal en grondig saneringsplan voor de bedrijfsvoering. Negatieve resultaten zullen wel worden geaccepteerd indien de bedrijfsvoering naar de mening van de gemeente voldoende efficiënt is ingericht.

Ontwikkelingen

Mede met het oog op de inwerking getreden wet tot wijziging van de Wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2008 is de notitie "Strategische visie uitvoering modernisering Wet Sociale Werkvoorziening op Goeree-Overflakkee" opgesteld. Aanpassing van de huidige gemeenschappelijk regeling, waaraan een meer fundamentele discussie – te voeren binnen iedere gemeente afzonderlijk en binnen de gemeenschappelijke regeling – over de verdeling van taken en bevoegdheden tussen de gemeenten en het schap vooraf zal (moeten) gaan, is nog onderwerp van gesprek. Een andere belangrijke ontwikkeling is de omvorming van productiebedrijf naar mensontwikkelbedrijf.

Programma 8 Economische & financiële aangelegenheden

➤ Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling

Vestigingsplaats

De gemeenschappelijke regeling SVHW – een openbaar lichaam – is gevestigd te Klaaswaal.

Openbaar belang

De regeling is getroffen in het belang van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot:

- a. de heffing en invordering van belastingen;
- b. opstellen van de belastingverordeningen en beleidsregels;
- c. de volledige uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;
- d. de administratie van vastgoedgegevens;
- e. het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden;
- f. het bijhouden en beheren van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG);
- g. het bijhouden en beheren van de registratie Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb).

Deelnemers

De gemeenten Alblasterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bergambacht, Bernisse, Binnenmaas, Boskoop, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Korendijk, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Rozenburg, Schoonhoven, Strijen, Vlist en Zevenhuizen-Moerkapelle, het Waterschap Hollandse Delta en de gemeenschappelijke regeling RAD (Regionale Afvalstoffen Dienst – Hoekse Waard).

Vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid uit college.

Geraamde bijdrage

De bijdrage in de kosten is voor 2010 vastgesteld op € 134.000,-.

Veranderingen qua belang

Gedurende het verslagjaar hebben zich in het belang dat de gemeente in deze verbonden partij geen veranderingen voorgedaan.

➤ ENECO Holding NV

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Rotterdam.

Openbaar belang

De vennootschap heeft onder meer ten doel werkzaam te zijn op het gebied van de energielevering, waaronder het produceren, het in- en verkopen, transporteren, distribueren en leveren van energie, warmte, koude, water en gassen aan bedrijven en instellingen, zomede aan particulieren, het exploiteren van communicatienetwerken en kabeltelevisie en –radio, het aanleggen en beheren daarvan, het verwerken en verwijderen van afvalstoffen en het exploiteren en beheren van afvalverwerkingsinstallaties, het bevorderen van doelmatig en zuinig energiegebruik en het verzorgen van voorlichting daarover, het (doen) onderzoeken van en ontwikkelen van nieuwe energieproducten en energiediensten, zomede het verzorgen van en voorzien in van alle goederen en diensten voor het verrichten van vorenstaande, alles in de meest ruime zin.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 16.875 aandelen, die een belang van 0,34% vertegenwoordigen.

Geraamd dividend

Voor 2010 wordt een dividend geraamd van € 460.000,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

Ontwikkelingen

Eneco heeft de keuze gemaakt om de activiteiten productie/handel/levering, netbeheer en infra onder te brengen in aparte bedrijven. In 2008 is de herinrichting van de organisatie afgerond waarbij sprake is van drie kernbedrijven: het energiebedrijf Eneco, de netbeheerder Stedin en het infrabedrijf Joulz. Alhoewel Eneco juridisch procedure blijft voeren tegen het in de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) neergelegde groepsverbod, heeft ook zij bij de Energiekamer voor 1 juli jl. een splitsingsplan moeten indienen. (De WON regelt dat de energiebedrijven hun netten en het beheer daarvan afsplitsen van hun commerciële activiteiten en dat de energie-infrastructuur in handen blijft van de overheid).

➤ N.V. Delta Nutsbedrijven

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Middelburg.

Openbaar belang

Het doel van de vennootschap is onder meer werkzaam te zijn op het gebied van de elektriciteits-, gas-, water- en warmtevoorziening, de inzameling, be- en verwerking van afval en water en op het gebied van de voorziening in andere goederen of diensten die daarmee samenhangen of daaraan verwant zijn in de sector van de openbare nutsvoorzieningen en daaraan verwante sectoren.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 72 van de in totaal 15.280 volgestorte aandelen.

Geraamd dividend

Voor 2010 wordt een dividend geraamd van € 246.500,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Er bestaan er geen voornemens tot wijziging van deze verbonden partij.

Ontwikkelingen

Op grond van de Wet onafhankelijk netbeheer is ook DELTA N.V. verplicht haar dochter DELTA Netwerkbedrijf B.V. (DNWB) af te splitsen van haar commerciële activiteiten. DELTA stelt zich bij de splitsing, die per 1 januari 2011 moet worden doorgevoerd, voor twee gezonde bedrijven te creëren, die opererend vanuit Zeeland de stakeholdersbelangen borgen. DNWB B.V., de regionale netwerkbeheerder in de zin van Electriciteitswet en Gaswet, zal daarbij worden afgesplitst naar en dochter worden van een nieuwe daartoe op te richten vennootschap, de Zeeuwse Netwerkholding N.V. (ZNH). De aandeelhouders van ZNH zijn dezelfde als die van DELTA N.V. en met eenzelfde onderlinge verhouding. Het splitsingsplan is op 25 juni jl. vastgesteld door de aandeelhouders en vervolgens ingediend bij de Energiekamer van de NMa.

➤ N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats

De BNG is gevestigd te Den Haag.

Openbaar belang

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 34.593 aandelen, hetgeen een belang vertegenwoordigt van 0,06212%. De nominale waarden ervan beloopt € 86.482,50.

Geraamd dividend

Voor 2010 wordt een dividend geraamd van € 50.000,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

Gelet op de wijze waarop de BNG het openbaar belang behartigt, beschouwen wij het aandelenbezit in deze vennootschap als een duurzame belegging.

➤ United Fish Auctions N.V.

Vestigingsplaats

De vennootschap is statutair gevestigd te Goedereede.

Openbaar belang

Het doel van de vennootschap is onder meer het in stand houden en exploiteren van een visafslag en het verlenen van diensten ten behoeve van de visserij.

Financiële relatie

De gemeente Goedereede bezit 2.227.263 aandelen (waaronder 1 prioriteits- en 2.142.852 cumulatief preferente aandelen). Daarmee heeft de gemeente een belang van 63%.

Geraamd dividend

Voor 2010 wordt een dividend geraamd van € 0,-.

Beleidsvoornemens omtrent de verbonden partij

In het raadsakkoord 2006-2010 is met betrekking tot deze partij gesteld dat zoveel als mogelijk en redelijk is het behoud van de vestiging van UFA in Stellendam zal worden gestimuleerd, zulks in het kader van het streven naar het behoud van de visserijsector in de gemeente Goedereede.

Ontwikkelingen

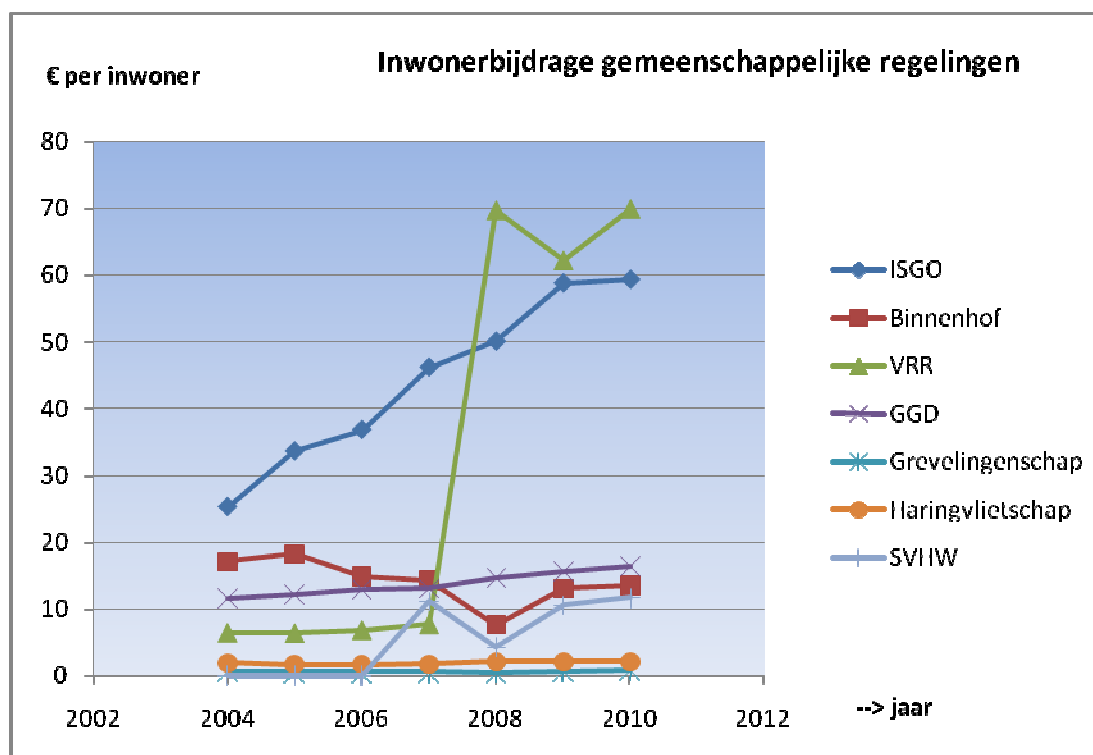
In de achterliggende tijd is uitvoerig onderzocht in hoeverre het mogelijk is om te komen tot een verdere privatisering van deze vennootschap, waarbij de positie van de aanvoersector wordt versterkt. Gebleken is echter dat er geen geld in de sector voorhanden is om in een geprivatiseerde onderneming te participeren en de gemeente evenmin bereid is de aandelen om niet over te dragen. Een en ander heeft ertoe geleid dat besloten is de discussie op dit punt te beëindigen. Niet uit te sluiten valt dat het tij in de toekomst zodanig keert dat dit andermaal onderwerp van bespreking zal vormen.

Overigens

De gemeente heeft overigens nog te maken met werkmaatschappijen van verschillende verbonden partijen, waarvan die partijen de "moeder" vormen. Met verschillende van die dochters wordt een publiek belang behartigd, bijvoorbeeld in het geval van Webego, onderdeel van het werkvoorzieningschap Binnenhof – de gemeente participeert echter niet rechtstreeks in deze besloten vennootschap en zij vormt aldus geen verbonden partij. Dit laatste geldt evenzeer voor de werkmaatschappijen van ondermeer de N.V. ENECO Holding en United Fish Auctions N.V., doch daarbij is het (publieke) belang van de gemeente Goedereede niet steeds (goed) herkenbaar.

Het publieke belang van voornamelijk de gemeenschappelijke regelingen laat zich vertalen in de benodigde financiële bijdrage. De ontwikkeling is meetbaar door de bijdrage uit de drukken in een bedrag per inwoner. Onderstaand schema laat een en ander zien ten aanzien van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen¹.

	rekening 2004	rekening 2005	rekening 2006	rekening 2007	rekening 2008	begroting 2009 ²⁾	begroting 2010
ISGO	25,23	33,58	36,79	46,16	50,05	58,78	59,32
Binnenhof	17,09	18,18	14,79	14,23	7,60	13,04	13,48
VRR	6,38	6,32	6,79	7,66	69,66	62,14	69,85
RIO	9,12	0	0	0	0	0	0
GGD	11,53	12,19	12,90	13,00	14,54	15,54	16,32
Grevelingschap	0,52	0,48	0,48	0,49	0,40	0,55	0,71
Haringvlietschap	1,86	1,63	1,64	1,73	2,05	2,00	2,06
SVHW	0	0	0	11,15	4,27	10,56	11,65
<i>totaal</i>	<i>71,73</i>	<i>72,38</i>	<i>73,39</i>	<i>94,42</i>	<i>148,57</i>	<i>162,61</i>	<i>173,39</i>

¹ Bedragen in euro's. Uitgegaan is steeds van het werkelijke inwonertal per 1 januari (1 januari 2009 = 11.506 inwoners).

² Inclusief begrotingswijzigingen.

§ 7

Grondbeleid en -bedrijf

Inleiding

Het grondbeleid heeft grote invloed op en hangt samen met de realisatie van de programma's zoals infrastructurele werken, onderwijs, verblijfsvoorzieningen, zorg en welzijn, ruimtelijke aspecten en economische en financiële aangelegenheden. Het grondbeleid heeft verder een grote financiële impact. Baten en risico's zijn van belang voor de algehele financiële positie van de gemeente Goedereede.

Beleid

De Nota Grondbeleid is in 2006 vastgesteld. De belangrijkste punten uit deze nota zijn:

1. Gematigd actief grondbeleid

Gezien de schaalgrootte van de gemeente, de beperkte financiële risico's die de gemeente zich kan permitteren en het geringe bouwvolume waardoor grotere projecten een lange doorlooptijd hebben, is gekozen voor een gematigd actief grondbeleid. De gemeente zal streven naar een actieve eigendomspositie in gevallen waarin dit noodzakelijk is om ruimtelijke of volkshuisvestelijke doeleinden te realiseren of waarin vaststaat dat de gemeente bij de ontwikkeling van het project nagenoeg geen risico's loopt en een positief exploitatiesaldo in het verschiet ligt. In andere gevallen zal de gemeente zich beperken tot een meer faciliterend grondbeleid. Daarbij biedt de gemeente de initiatiefnemer onder planologische randvoorwaarden en publiek toezicht de mogelijkheid om zelf een ruimtelijke ontwikkeling te realiseren.

2. Grondprijsbeleid: marktwaardebepaling

Bij de uitgifte van grond wordt een marktconforme prijs in rekening gebracht. Soms zal de verkoopprijs door middel van taxatie kunnen worden vastgesteld. In andere gevallen kan de marktwaarde worden bepaald door de residuwaarde waarbij de investeringskosten in mindering worden gebracht op de commerciële waarde na realisering.

3. Kostenverhaal

Het kostenverhaal staat vermeld in de exploitatieverordening en kan geregeld worden door het afsluiten van exploitatieovereenkomsten dan wel het toepassen van baatbelasting.

4. Publiekprivate samenwerking (PPS)

Afhankelijk van de situatie kan de gemeente besluiten om te komen tot publiekprivate samenwerking. Het gevolg is dat de gemeente meer invloed kan uitoefenen op de ontwikkeling, zonder dat de gemeente daarvoor (te) grote risico's loopt. Bij de keuze voor deze weg zal de gemeente een afweging moeten maken voor wat betreft de punten risico, zeggenschap en profijt. De PPS kan vorm worden gegeven door eerst een intentieovereenkomst te sluiten en vervolgens te gaan onderhandelen over een te sluiten samenwerkingsovereenkomst.

5. Financieel beleid

Er zal uitsluitend tot tussentijdse winstneming op een project worden overgegaan bij het afsluiten van een deelproject.

6. Organisatie beleid

Op basis van de Nota Grondbeleid zal gekomen worden tot een heldere taakverdeling zowel binnen de ambtelijke organisatie als tussen de ambtelijke organisatie en het bestuur voor wat betreft het proces van ruimtelijke plannen, verwervingen, onderhandelingen en projectafspraken.

7. Strategische aankopen

In het kader van een actief grondbeleid is het wenselijk om het college de mogelijkheid te bieden om in een vroeg stadium over te gaan tot een strategische aankoop. Uitgangspunt daarbij is dat de aankoop onvermijdelijk is en/of leidt tot een financieel voordeel (op termijn) door direct lagere kosten van aankoop en/of voordeel op de planning. Uitgangspunt is tevens dat de strategische aankoop binnen vijf jaar moet worden opgenomen in een operationeel plan. In artikel 6 van de Financiële verordening Goedereede is het doen van tussentijdse rapportage en het geven van informatie over aan- en verkoop van grond geregeld.

8. Verantwoording

Jaarlijks zal het college in de paragraaf Grondbeleid en -bedrijf van de programmabegroting de beleidsvoornemens voor het komende jaar neerleggen. Bij de jaarrekening zal verslag worden gedaan en verantwoording worden afgelegd over het gevoerde beleid in het verslagjaar. Bij de rekening zal een overzicht worden gegeven van de geactualiseerde exploitaties en eventuele afwijkingen in programma, tijdsplanning en/of saldo ten opzichte van de door de raad vastgestelde uitgangspunten. Voor afwijkingen van de vastgestelde kosten en opbrengsten dan wel het vastgestelde plansaldo van meer dan € 25.000,- op basis van calculatie of meer dan 20% van het vastgestelde plansaldo zal een aparte toelichting worden gegeven. Tevens zal daarbij een overzicht worden gegeven van de af te sluiten plannen en voorts zal een overzicht worden gegeven van aangekochte strategische aankopen met de betreffende boekwaarden.

9. Inzet publiekrechtelijke middelen bij grondontwikkeling

In haar bestemmingsplannen heeft de gemeente het gebruik van gronden vastgelegd. Als een particulier of een ontwikkelaar het gebruik wil wijzigen, zal het plan moeten worden aangepast. Als de gewenste gebruikwijziging overeenstemt met de doelstellingen van het gemeentelijk beleid, zal de gemeente medewerking verlenen mits de initiatiefnemer bereid is op zijn kosten door een door de gemeente goed te keuren stedenbouwkundige bureau een stedenbouwkundige visie op te laten stellen. Als de visie is opgesteld en door het college is goedgekeurd, zal deze aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.

Zoals hiervoor beschreven is het grondbeleid van de gemeente vastgelegd in de Nota Grondbeleid. Met ingang van 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening in werking getreden, waarvan de Grondexploitatiewet (GreX-wet) deel uitmaakt. De GreX-wet en de aanpassingen in de Onteigeningswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten dwingen de gemeente tot een herijking van het grondbeleid. Bepaald moet worden of wordt gekozen voor een actieve, passieve of facilitaire grondpolitiek. Met de vaststelling van de GreX-wet wijzigt het systeem van kostenverhaal en moeten er keuzes worden gemaakt ten aanzien van de realisering van ruimtelijke ontwikkelingen en de daarbij passende grondpolitiek. Om de kosten te kunnen verhalen hoeft niet persé te worden gekozen voor een actieve grondpolitiek. De GreX-wet biedt namelijk betere mogelijkheden voor kostenverhaal dan voorheen en bovendien kunnen locatie-eisen worden gesteld voor openbare voorzieningen en voor bepaalde woningbouwcategorieën. Wordt privaatrechtelijk niet tot overeenstemming gekomen, dan kan het publiekrechtelijke instrumentarium (GreX-wet) worden ingezet. Verder is er een grondslag om via een exploitatie-overeenkomst bijdragen te vragen in ruimtelijke ontwikkelingen elders in de gemeente. De gemeente kan dus afwegingen maken en voor een andere strategie kiezen dan nu het geval is. Waar eerst voor actief grondbeleid werd gekozen, kan nu facilitair grondbe-

leid de voorkeur verdienen omdat kostenverhaal is verzekerd en bovendien locatie-eisen kunnen worden gesteld.

Nieuw is dat gelijktijdig met het bestemmingsplan een exploitatieplan moet worden vastgesteld. Een dergelijk exploitatieplan hoeft er niet te komen als privaatrechtelijk met de eigenaren tot overeenstemming is gekomen dan wel de gemeente de grond uitgeeft en er geen noodzaak bestaat tot het stellen van locatie-eisen. In dit exploitatieplan worden ondermeer de locatie-eisen geregeld evenals de woningbouwcategorieën.

In de (verplichte) structuurvisie moet een verbinding worden gelegd naar het grondbeleid. Een bijdrage in ruimtelijke ontwikkelingen via een exploitatieovereenkomst kan alleen aan de orde zijn als die ontwikkelingen zijn beschreven in een structuurvisie. Voor deze gemeente wordt door het ISGO gewerkt aan een intergemeentelijke structuurvisie die in 2009 ter vaststelling zal worden aangeboden.

Bij de actualisering van de nota in 2009 zal bezien worden in hoeverre wijziging van bovendaande uitgangspunten noodzakelijk is.

Financiële positie

Voor het grondbeleid is een algemene reserve grondexploitatie vastgesteld. Deze algemene reserve dient ter dekking van onvoorziene risico's met betrekking tot grondexploitatie en als voorziening voor risico's op aangekochte (strategische) gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Voor de hoogte van deze reserve wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Exploitatieplannen

Voorzien wordt dat in 2010 twee exploitatieplannen in uitvoering zijn, namelijk het bedrijventerrein Korteweg te Stellendam en het project Terrein Goekoop te Goedereede.

Bedrijventerrein Korteweg

In 2005 is dit plan in exploitatie genomen. Het plan voorziet in een uitgifte van 88.393 m², inmiddels is 55.249 m² verkocht (stand 1 januari 2009). In 2009 hebben nog geen verkopen plaatsgevonden, maar vooralsnog ligt de uitgifte voor op de planning. Gezien het feit dat dit bedrijventerrein bedoeld is voor lokale bedrijven, zal de gemeente niet actief kopers gaan werven. De grondexploitatie is per 25 mei 2009 geactualiseerd. Voorzien wordt een voordelig exploitatieresultaat van € 1,4 miljoen. De exploitatieberekening is als bijlage bijgevoegd aan het eind van deze paragraaf.

In het vervolg zal het zo zijn dat de prijsstijging per 1 januari van het betreffende jaar wordt doorgevoerd. Aan de voorkant zal dit aan potentiële kopers worden meegedeeld, zodat zij hiermee rekening kunnen houden.

Project Terrein Goekoop

Het project Terrein Goekoop, gelegen aan de Hoofddijk 6 te Goedereede, voorziet in de bouw van tien rijwoningen en vier twee-onder-een-kapwoningen, welke door de gemeente Goedereede in eigen beheer zijn ontwikkeld en worden geëxploiteerd. De aanbesteding van de bouw van de woningen heeft reeds plaatsgevonden, waardoor op korte termijn gestart kan worden met de verkoop (eind september 2009) en de bouw van de woningen (naar verwachting november 2009). Het project zal naar verwachting begin 2011 volledig worden afgerond.

Voorzien wordt een exploitatieresultaat van € 0,2 mln. De exploitatieberekening is als bijlage toegevoegd aan het eind van deze paragraaf.

Ontwikkeling kernen

Voor de uitbreiding van de woonkern Ouddorp zijn gronden aangekocht gelegen tussen de Havenweg en Waterweg te Ouddorp. Door de woningbouwvereniging is een aangrenzend perceel aangekocht. Om tot ontwikkeling van deze gronden te komen is een samenwerkingsovereenkomst met de woningbouwvereniging worden gesloten. Het afgelopen jaar is hard gewerkt om te komen tot plannen voor deze gronden. Inmiddels is er een stedenbouwkundig plan opgesteld, de exploitatie is ter hand genomen en de architect heeft de woningtypen opgesteld. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen en de hiertegen ingebrachte zienswijzen zijn behandeld. Gezien de huidige ontwikkeling kan de hoop worden uitgesproken dat medio 2010 met de daadwerkelijke bouw kan worden begonnen.

De gemeente heeft verder ook gronden in eigendom gelegen nabij Koningspleisterplaats te Goedereede. Dit in verband met het feit dat deze gronden naar alle waarschijnlijkheid zullen komen te liggen binnen de bebouwingscontour van de woonkern Goedereede en hieraan een multifunctionele bestemming kan worden gegeven. Daadwerkelijke planvorming is op dit moment niet aanwezig. De mogelijkheden voor de uitbreiding van de woonkern Goedereede worden overigens beschreven in de toekomstvisie. Concrete stappen hiertoe moeten nog worden genomen.

De realisering van het uitbreidingsplan Stellendam II en III is op korte termijn niet te verwachten. De planvorming zal in ieder geval de op te stellen structuurvisie moeten afwachten.

De plannen voor het aanpassen van het Oranjeplein zijn in voorbereiding, terwijl het bouwplan op het voormalig MAVO-terrein in uitvoering is genomen.

Ten aanzien van de diverse projecten die voor 2010 en volgende jaren op de planning staan zal de gemeente een faciliterend grondbeleid voeren. Het bestemmingsplan met daaraan gekoppeld het exploitatieplan op grond van de Grex-wet biedt hierbij het handvat om al dan niet over te gaan tot het verlenen van medewerking en hiermee kan tevens sturend worden opgetreden. In het kader van het faciliterend grondbeleid kunnen diverse instrumenten worden ingezet, ondermeer samenwerking tussen private- en publieke partijen.

Vorbereidingsplannen

Met ingang van 2005 is, in verband met risicobeheersing, ertoe overgegaan om voorbereidingskosten en de rente van de voorbereidingsplannen niet meer te activeren maar gelijk af te dekken door aanwending van de algemene bedrijfsreserve grondexploitatie. Dit wordt losgelaten wanneer er uitzicht bestaat op een reëel sluitend exploitatieplan. Onderstaand een overzicht van de voorbereidingsplannen en de al aanwezige boekwaarden.

Vorbereidingsplannen	Boekwaarde 1 jan. 2010	Rentekosten (bedragen in €)			
		Raming			
Jaar		2010	2011	2012	2013
Uitbreiding Ouddorp	1.680.275	84.000	138.200	182.600	216.800
Nabij Koningspleisterplaats	259.200	13.000	8.000	8.000	8.000

Planschade

In het kader van zowel een actief als een faciliterend grondbeleid speelt planschade een belangrijke rol. Bij het voeren van een actief grondbeleid is de gemeente altijd aansprakelijk voor de eventuele planschade. Aan de hand van een op te stellen risicoanalyse zal

moeten worden bepaald in hoeverre hiermee in de exploitatieopzet rekening zal moeten worden gehouden. Voor de uitvoering van een faciliterend grondbeleid is het belangrijk dat planschadeovereenkomsten kunnen worden afgesloten met verzoekers op grond waarvan de planschade kan worden verhaald. Verhaal van planschade is mogelijk tot 100%. De advieskosten van derden komen niet voor verhaal in aanmerking.

Met de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening behoort thans 2% van de planschade tot het normale maatschappelijk risico. Deze 2% hoeft dan ook niet meer te worden vergoed. Voorts is de procedure tot het aanvragen van planschade gewijzigd. Om deze reden is de voormalige planschadeverordening ingetrokken en vervangen door de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade.

Actualisatie bouwgrondexploitatie

Aan het eind van ieder jaar wordt, in verband met het opmaken van de programmarekening, een actuele grondexploitatieberekening met betrekking tot de bouwgrond gemaakt. Deze wordt opgenomen in de programmarekening.

Bijlage exploitatieplan Korteweg

Korteweg Stellendam		Exploitatieberekening d.d. 25 mei 2009	
Omschrijving	Begroting 2010	Actualisatie 25 mei 2009	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	258.269	1.915.527	3.155.931
b. Bestedingen in het jaar	27.000	252.926	253.777
gespecificeerd naar:			
* interne doorberekeningen	68.721	26.800	29.204
* rentebijblijfschrijvingen	68.721	95.776	157.800
* overige bestedingen			
- sloopkosten			
- grondwerken	10.641	10.641	2.204
- riolering	13.697	18.291	4.000
- verhardingen	32.461	62.992	57.187
- groenvoorziening	8.961	13.217	3.382
- openbare verlichting en brandkranen	7.171	25.209	
- nutsvoorzieningen	45.900		
- omslag buiten plan	40.000		
* overige algemene kosten	3.717		
c. Opbrengsten in het jaar	816.500	794.032	1.494.181
gespecificeerd naar:			
verkopen 13.629 m ² à € div.			1.494.181
verkopen 4.134 m ² à € 111,-		458.874	
verkopen 2.966 m ² à € 113,-		335.158	
verkopen 7.100 m ² à € 115,-	816.500		
d. Verminderingen in het jaar wegens afgesloten complexen			
e. Boekwaarde per 31 december	816.090	1.374.421	1.915.527
f. Rente komende jaren t/m 2013	16.992	85.713	33.937
g. Geraamde nog te maken kosten	286.409	475.956	591.327
h. Geraamde opbrengsten van nog uit te geven gronden	2.548.070	3.364.570	4.115.700
i. Afronding	21	20	-9
Geraamd voordelig eindresultaat	1.428.500	1.428.500	1.574.900

Het plan is per 11 december 2003 in exploitatie gegaan.

Nog te verkopen m² grond: 21.235 28.335 35.435

Bijlage exploitatieplan Project Terrein Goekoop

Project Terrein Goekoop		Exploitatieberekening d.d. 9 juli 2009	
Omschrijving	Begroting 2010	Actualisatie 9 juli 2009	Rekening 2008
a. Boekwaarde per 1 januari	703.559	241.636	228.000
b. Bestedingen in het jaar	1.315.778	461.923	13.636
gespecificeerd naar:			
* interne doorberekeningen	14.203	10.145	13.386
* rentebijblijfschrijvingen	35.178	14.442	
* rente over oude jaren		47.200	
* overige bestedingen			
- sloopkosten			
- grondwerken	5.301	47.236	
- riolering	29.151	10.638	
- verhardingen	45.319		
- groenvoorziening			
- openbare verlichting en brandkranen	14.453	1.064	
- nutsvoorzieningen			
- omslag buiten plan			
* overige algemene kosten		17.902	11.198
* bouw woningen	1.129.440	320.000	
* overige vermeerderingen	24.831		250
c. Opbrengsten in het jaar	2.271.785		
gespecificeerd naar:			
Verkoop grond 1.029 m ² à € 248,-	255.192		
Verkoop grond 1.000 m ² à € 446,40	446.400		
Verkoop hoekwoning 2 stuks	216.395		
Verkoop tussenwoning 8 stuks	780.435		
Verkoop 2/1 kap woning 4 stuks	547.363		
Overige verminderingen	26.000		
d. Verminderingen in het jaar wegens afgesloten complexen			
e. Boekwaarde per 31 december	-252.448	703.559	241.636
f. Rente komende jaren t/m 2013	-12.622	22.556	
g. Geraamde nog te maken kosten	59.501	1.340.101	
h. Geraamde opbrengsten van nog uit te geven gronden		2.271.785	
i. Afronding	31	31	
Geraamd voordelig eindresultaat	205.600	205.600	-241.636

Het plan is per 1 juli 2009 in exploitatie gegaan.

Nog te verkopen m² grond:

2.029

2.029

Inleiding

Het gemeentelijk klimaatbeleid zal worden gericht op het beheersen en waar mogelijk verminderen van negatieve effecten van de eigen bedrijfsvoering en van derden op het klimaat en het voorkomen van ongewenste effecten van de reeds in gang gezette klimaatverandering. Concreet betekent dit dat het klimaatbeleid in Goedereede berust op **drie pijlers**, te weten:

1. duurzaam handelen, zoals inkoopbeleid, (her)gebruik van materialen enz.;
2. energiebesparingen gericht op het terugdringen van CO₂;
3. het beïnvloeden en stimuleren van derden.

Beleidskader

Het Kabinet heeft de volgende klimaatdoelstellingen gesteld:

- a. 2% energiebesparing per jaar;
- b. 20% aandeel duurzame energiebronnen in 2020;
- c. 30% reductie broeikasgassen in 2020 (voornamelijk CO₂);
- d. 75% duurzaam inkopen voor gemeenten in 2010 en 100% in 2015.

Om deze doelstellingen te kunnen halen heeft het Rijk met de VNG afspraken gemaakt. Overeengekomen is het Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2007 – 2011. De belangrijkste afspraken c.q. doelstellingen van dit akkoord komen overeen met de projecten die de gemeente gaat uitvoeren dan wel nog gaat uitvoeren op grond van de regeling Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK). Daarnaast heeft de gemeente ambitie om stappen te zetten om uiteindelijk te komen tot CO₂-neutrale gemeente.

Pijler 1 – Duurzaam handelen

Algemeen

De overheid wil concrete stappen zetten naar een duurzame samenleving en geeft zelf het goede voorbeeld door bij haar inkopen en aanbestedingen duurzame producten, werken en diensten te eisen. De gemeenten streven op dit punt naar 75% in 2010 en 100% in 2015. SenterNovem ontwikkelt in opdracht van het Ministerie van VROM duurzaamheidscriteria die overheden kunnen toepassen bij hun inkopen en aanbestedingen. Beschreven zijn sociale en milieuaspecten voor 45 productgroepen. Voor het gebruik van de criteriadocumenten is een handleiding duurzaam inkopen beschikbaar gekomen. Het gebruik hiervan is vrij en zal verder afhangen van de aard en de omvang van de inkoopopdracht. De handleiding gaat ervan uit dat gemeenten bij het inkopen onder de (Europese) aanbestedingsdrempels alleen minimumeisen aan een product of dienst stellen. Duurzaam inkopen gaat overigens niet altijd om het inkopen van duurzame producten. Duurzaam inkopen kan ook zijn: niet inkopen. Voorbeelden hiervan zijn het langer gebruiken van afgeschreven producten of hergebruik van materialen.

Situatie Goedereede

In overleg met Biago zullen afspraken gemaakt worden over het "automatisch" meeneemen van de inkopen die aanbesteed gaan worden. In de te actualiseren inkoop- en aanbestedingsprocedure (AIP) ten aanzien van leveringen, diensten en werken zullen de "eisen" ten aanzien van het duurzaam inkopen dan ook worden meegenomen.

Enige voorbeelden van zaken die reeds zijn gerealiseerd c.q. worden toegepast:

- Bij aanschaf van kantoorartikelen wordt standaard gelet op de mogelijkheid van het duurzaam leveren, bijvoorbeeld papierwerk voldoet aan het keurmerk FSC;
- Het kopiëren en afdrukken vindt dubbelzijdig plaats;
- Terughoudendheid wordt betracht in het afdrukken in kleur;
- Het verkrijgen van de onderscheiding QualityCoast en Blauwe vlag;
- Stimuleren fietsgebruik gemeentepersoneel;
- Faciliteren van Telewerken;
- Selectieve onkruidbestrijding met infraroodapparatuur;
- Verbruik plantaardige olie voor gereedschappen (kettingzagen e.d.);
- Nieuwe voertuigen voorzien van een roetfilter en zuinige motoren;
- Afkoppelen van riolering (gescheiden stelsel), in 2008 is een gebied van 1,2 ha afgekoppeld;
- Zowel de inkoop van Gas als Electra vindt voor 100% plaats als groene energie.

Pijler 2 – Energiebesparingen

Binnen deze pijler zijn er vier hoofd aandachtsgebieden, te weten:

1. Eigen organisatie;
2. Openbare verlichting;
3. Rioleringen;
4. Nulmeting gehele gemeente.

Voor de eerste drie genoemde aandachtsgebieden zijn via de Stimuleringsregeling van Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) projecten ingediend.

➤ Eigen organisatie

Gestart is met het in beeld brengen van het energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn deze gebouwen voorzien van een energielabel. Onderstaand treft u overzichten van het gas- en elektriciteitsverbruik:

GAS - verbruik	Label	2005	2006	2007	2008
* Gemeentehuis	C	38.133	21.573	14.999	16.478
* MFG Dorpstienden	C	x	47.870	32.790	56.530
* Haegse Huus	B	4.485	11.080	8.726	12.088
* Oostdam (verenigingsgebouw)	G	18.745	17.221	11.856	11.941
* Oostdam (gymzaal)	G	8.273	7.800	7.326	8.584
* Werkplaats	A	x	x	11.058	11.500
* Zwembad	D	x	250.158	244.596	253.863
Totaal		69.636	355.702	331.351	359.484

Elektriciteit - verbruik	Label	2005	2006	2007	2008
* Gemeentehuis	C	127.951	129.803	144.209	147.936
* MFG Dorpstienden	C	160.860	182.636	262.924	243.267
* Haegse Huus	B	33.654	30.558	32.105	33.638
* Oostdam (verenigingsgebouw)	G	44.757	45.922	40.644	40.500
* Oostdam (gymzaal)	G	12.139	12.055	11.667	9.812
* Werkplaats	A	x	x	28.414	31.012
* Zwembad	D	x	80.170	93.254	111.160
Totaal		379.361	481.144	613.217	617.325

Voor de verenigingsgebouwen is een plan gemaakt voor het plaatsen van tussenmeters om het verbruik beter te kunnen volgen. Uitvoering van het plan zal plaatsvinden tweede helft 2009, begin 2010. De gegevens met betrekking tot het gas- en elektriciteitsverbruik van de gemeentelijke gebouwen worden bijgehouden door middel van een milieubarometer.

In juni 2009 zijn de gemeentelijke gebouwen voorzien van een energielabel (zie bovenstaande tabel voor het label per gebouw). Bij het label hoort een rapportage waarin mogelijke besparingen zijn aangegeven. Deze rapportages dienen nog te worden beoordeeld op haalbaarheid, nut en noodzaak. Hieruit zullen eventueel investeringen volgen welke bijdragen in een verdergaande energiebesparing en een beter label. Wettelijke gezien dienen dergelijke investeringen met een terugverdientijd van vijf jaar in ieder geval te worden uitgevoerd.

➤ Openbare verlichting

De openbare verlichting van de gemeente heeft op basis van een recent uitgevoerde scan energielabel D gekregen. Vanuit deze scan zijn mogelijke besparingen naar voren gekomen die in het huidige beleid zullen worden ondergebracht. Het betreft hier:

- kwikdamp lampen uitfaseren (28 stuks);
- proefproject opzetten met energiezuinige LED om ervaring mee op te doen (Mr. Snijderweg);
- oude armaturen vervangen door nieuwe en efficiënte armaturen (regulier beleid);
- bewust rekening houden met duisternis (o.a. Oostdijkseweg);
- niet onnodig vervangen van masten, maar beproeven van sterkte.

Openbare verlichting - kentallen		
Omschrijving	Kental	Opmerking
Lichtmasten	3.000	circa
Energieverbruik	530.000	kWh/jaar (2008)
Energiebron	100%	groene stroom

➤ Rioleringen

De riolering in de gemeente is in principe uitgevoerd als een vrijervalstelsel. Alleen daar waar noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van een of meerdere pompen. In de gemeente zijn hiervoor momenteel dertig pompinstallaties actief. Daarnaast zijn in de gemeente 168 drukrioolinstallaties aangesloten op een drukrioolstelsel in de buitengebieden. Het hydraulisch goed functioneren van deze installaties heeft de hoogste prioriteit, maar daarnaast zal er naar mogelijkheden worden gezocht om hier energiebesparingen te realiseren. Te denken valt hierbij aan:

Efficiency van de pompen te verhogen

De efficiency van een pompinstallatie wordt bepaald door de combinatie van pomp, persleiding en indirect ook het onderhoud. Recent zijn alle installaties aangesloten op een centraal telemetriesysteem. Dit systeem zal in het kader van het klimaatbeleid verder worden ingericht zodat het totale functioneren, maar ook de ontwikkelingen in het stroomverbruik nauwkeurig zijn te volgen. Toename van het stroomverbruik door bijv. opkomende verstopping wordt zo automatisch vroegtijdig gedetecteerd en gemeld. Verspilling van energie zal zo worden voorkomen.

Het te verpompen debiet*) te reduceren.

Door het afkoppelen van regenwater om de kans op wateroverlast te beperken in perioden van hevige neerslag, wordt ook het te verpompen debiet richting zuivering gereduceerd. Deze reductie heeft een directe positieve invloed op het energieverbruik.

*) debiet = hoeveelheid vloeistof die in een bepaalde tijd een bepaald punt in een leiding passeert

Organisatie

Door de komst van het centrale telemetriesysteem is de rode lamp op rioolchakelkasten vervangen door automatische storingsmeldingen en zijn de maandelijkse inspectieronden van de buitendienst langs alle locaties komen te vervallen. Aan de hand van de geregistreerde trendgegevens van de installaties zoals niveau's, draaiuren etc., zal het functioneren van de installaties periodiek worden doorgesproken.

Rioleringen - kentallen		
Omschrijving	Kental	Opmerking
Aantal pompinstallaties	200	circa
Energieverbruik	215.000	kWh/jaar (2008)
Energiebron	100%	groene stroom

➤ Nulmeting CO₂-uitstoot gehele gemeente

In samenwerking met Eneco is in juni 2009 gestart met het opzetten van een gemeentelijke CO₂-monitor. In eerste instantie bedoeld als nulmeting, daarna als een nog nader te bepalen periodiek terugkerende monitor.

De gemeentelijke CO₂-monitor geeft inzicht in de totale CO₂-uitstoot door energiegebruik binnen de gemeentegrenzen. Deze analyse vindt plaats aan de hand van kengetallen. De gemeentelijke CO₂-monitor geeft op deze manier snel inzicht waar er binnen de gemeentegrenzen verhoudingsgewijs de meeste CO₂ wordt uitgestoten. Samen met de Eneco wordt bekeken op welke van deze activiteiten de gemeente de meeste invloed kan uitoefenen, daarnaast wordt bekeken welke oplossingsrichtingen er zijn waardoor de CO₂-uitstoot het meest effectief en efficiënt verminderd kan worden.

De CO₂-monitor geeft inzicht in de totale CO₂-uitstoot in de volgende deelgebieden:

- Woningbouw;
- Agrarische sector;
- Bedrijven en industrie;
- Verkeer en vervoer.

Het uiteindelijke doel van de gemeentelijke CO₂-monitor is te komen tot een CO₂-neutrale gemeente.

Pijler 3 – Het beïnvloeden en stimuleren van derden

Ook voor deze pijler zijn projecten ingediend via de Stimuleringsregeling van Lokale Klimaatinitiatieven. Zo is er een project voor bewustwording van gemeentelijk personeel met betrekking tot het toetsen en handhaven ten aanzien van het duurzaam bouwen aan de hand van een energieprestatiecoëfficiënt (EPC). Daarnaast dienen er energieprestatieafspraken te komen met woningbouwvereniging "Beter Wonen". Voorts valt te denken aan het realiseren van projecten die grootschalige duurzame energie opwekken, zoals door zon/wind/getijde.

Verder vindt afstemming plaats met medewerkers van het ISGO en overige gemeenten op het eiland. Die afstemming behelst in dusverre voornamelijk het elkaar informeren en het delen van kennis.

Deel 2

Financiële begroting

Uiteenzetting financiële positie 2010

In dit onderdeel komen aan de orde:

- uitgangspunten ramingen;
- jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- financieel perspectief;
- toelichting mutaties na vaststelling Kadernota 2010;
- investeringsparagraaf;
- overzichten stand en verloop van de reserves;
- overzichten stand en verloop van de voorzieningen;
- geïntegreerd overzicht van de investeringen, reserves, voorzieningen en opgenomen langlopende geldleningen.

Uitgangspunten ramingen

Algemene uitgangspunten

- De bestaande jaarschijven van de meerjarenbegroting 2009-2012 vormen de basis voor de meerjarenbegroting 2010-2013, zijnde historische gegevens en bestaand beleid.
- In de begroting 2010 worden autonome ontwikkelingen onafhankelijk van het inflatiebeleid verwerkt. Bij de Voorjaarsnota zijn diverse ontwikkelingen al benoemd en financieel vertaald.
- De begrotingkolom 2009 betreft de stand na 9^e wijziging naar aanleiding van de vaststelling Voorjaarsnota en Kadernota.
- De vergelijkende ramingen (analyse) tussen de begroting 2010 en de begroting 2009 na wijziging zullen worden gebaseerd op de cijfers tot en met de begrotingswijziging 2009 naar aanleiding van de Voorjaarsnota.
- Voor de meerjarenramingen, exclusief personele kosten, wordt rekening gehouden met 0,5% inflatie na 2010. De budgetten in 2010 zijn niet geïndexeerd. Voor de subsidiebudgetten geldt tot en met 2011 een indexering van 2%, vanaf 2012 is rekening gehouden met een inflatiepercentage van 0,5%.
- Voor vervanging van (ziek) personeel wordt in overeenstemming met 2009 uitgegaan van 2,5% van de brutoloonsum.
- Het budget voor scholing en opleiding bedraagt 3% van de brutoloonsum (2009 3%).
- De raming van de salarissen is gebaseerd op de Cao-lonen per 1 juni 2008. De CAO is afgelopen per 1 juni 2009. Bij het opstellen van de begroting zijn de onderhandelingen over de nieuwe CAO nog niet afgerond. Meerjarig wordt rekening gehouden met een stijging van 0,5%.
- De (meerjaren)raming voor de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is nog gebaseerd op de meicirculaire van 2009. De mogelijke gevolgen naar aanleiding van de septembercirculaire worden meegenomen in een begrotingswijziging.
- Dienstverleningsactiviteiten, zoals leges/riool/reiniging en begraafrechten, worden zoveel mogelijk kostendekkend verleend.
- Voor verkopen van (rest)percelen snippergroen geldt dat:
 - a. in de lopende exploitatieplannen hetzelfde bedrag per m² wordt gehanteerd als voor verkoop bouwgrond;
 - b. na het afsluiten van een exploitatieplan nog vijf jaar een tarief wordt gehanteerd van € 80,- per m² exclusief btw;
 - c. na de onder b. bedoelde periode een tarief wordt gehanteerd dat tweejaarlijks wordt geïndexeerd met € 5,- per m² exclusief btw (2008 € 60,-; 2010 € 65,-).
- Financieringsrente voor investeringen wordt voor het eerste jaar in beginsel beperkt tot maximaal zes maanden en tegen een percentage van vijf in overeenstemming met de renteomslag.

Uitgangspunten ten behoeve van de investeringsparagraaf

- De vaststelling van de begroting impliceert tevens vaststelling van de investeringskredieten vermeld in de jaarschijf 2010. Dit geldt echter niet voor de investeringen vanaf een bedrag van € 100.000,-, deze dienen door het college van B&W nog expli-

ciet voorgelegd te worden aan de gemeenteraad voor het verkrijgen van toestemming tot uitvoering c.q. besteding.

- Voor de financieringsrente wordt 5% aangehouden in overeenstemming met het percentage van de renteomslag.
- Voor de berekening van de kapitaallasten geldt in beginsel dat de afschrijvingstermijn begint in het jaar volgend op de realisatie van het investeringswerk. Voorts wordt in principe uitgegaan van het toerekenen van zes maanden rente voor het startjaar.

Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Er is sprake van een jaarlijks vergelijkbaar volume, indien de kosten een voorspelbaar gelijkmatig patroon vertonen. Voor Goedereede gaat het op dit vlak alleen om de vakantiegelden van het personeel. Per ultimo van de hierna genoemde jaren gaat het om de navolgende bedragen.

2009	€ 250.000,-
2010	€ 256.000,-
2011	€ 262.000,-
2012	€ 268.000,-
2013	€ 274.000,-

Financieel perspectief

Opgesteld is een financieel meerjarig overzicht waarin inzicht wordt geboden in de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Als vertrekpunt is daarbij de begrotingspositie bij de Kadernota 2010 genomen. De aangegeven mutaties vormen de belangrijkste die na het opstellen van de Kadernota 2010 zijn opgetreden en hebben geleid tot een nieuw begrotingsresultaat.

De uitkomst van de primitieve begroting en meerjarenbegroting laat, als er geen maatregelen worden genomen, een aanzienlijk structureel tekort zien. Om dit tekort om te buigen tot een sluitende meerjarenbegroting is een dekkingsplan opgesteld. Het een en ander heeft geleid tot het in navolgend overzicht weergegeven financieel perspectief.

Leeswijzer bij navolgende tabel:

- een nadeel is aangegeven met negatief (rood);
- een voordeel is aangegeven met positief (zwart).

Financieel perspectief	2010	2011	2012	2013
Uitgangspositie voor opstellen begroting	-516.700 <i>tekort</i>	-666.600 <i>tekort</i>	-847.900 <i>tekort</i>	-930.200 <i>tekort</i>
Mutaties na vaststelling Kadernota 2010:				
1. Inbreng nieuwe post voor onvoorziene uitgaven	-56.350	-53.250	-57.100	-57.250
2. Bijstelling Algemene Uitkering n.a.v. meicirculaire	-257.100	-397.100	-643.000	-654.400
3. Bijstelling OZB	324.000	338.000	391.000	502.000
4. Vervangingsinvesteringen Oostdam/MFG	-9.600	-38.600	-37.600	-36.600
5. Bijdrage ISGO	13.000	13.000	13.000	13.000
6. Urentoerekening exploitatieplannen	22.000	22.000	22.000	22.000
7. Kapitaallasten basisschool Koningin Beatrix		38.400	23.800	35.900
8. Uitbreiding/nieuwe begraafplaatsen	4.600	3.500	39.300	30.600
9. Wegvallen aanwending reserve bouwleges				-75.000
10. Wegvallen aanwending reserve dividend				-50.000
11. Overige bijstellingen	-28.250	52.850	54.400	52.850
12. Passage Giro d'Italia	-30.000			
13. Aanwending reserve voor passage Giro d'Italia	30.000			
<i>Tekort</i>	-504.400	-687.800	-1.042.100	-1.147.100

Financieel perspectief - vervolg -	2010	2011	2012	2013
Dekkingsplan begroting:				
Technische bijstellingen				
1. Kostenplaatsen indexering 0,5% in plaats van 2%	18.000	51.000	76.000	105.000
2. Inflatieperc. 2010 0% na 2010 0,5%	14.000	31.000	67.000	92.000
3. Inflatieperc. na 2011 0,5% subsidies			3.500	7.100
4. Geen dotatie rente aan reserves	192.600	189.300	187.900	167.500
5. Einde dotatie voorziening Binnenhof	25.000	25.000	25.000	25.000
6. Dekking subsidies cultuurfonds door reserve	15.000	15.000	15.000	15.000
<i>Totaal</i>	<i>264.600</i>	<i>311.300</i>	<i>374.400</i>	<i>411.600</i>
Beleidsmatige bijstellingen				
7. Overheveling strandreiniging > reguliere reiniging	25.000	50.000	75.000	100.000
8. Bijstelling Tenderregeling			41.000	40.600
9. Buurtsport/breedtesportstimulering			25.000	25.000
10. Parkeervoorzieningen	0	12.500	12.500	12.500
11. Hovenier	22.000	22.000	22.000	22.000
<i>Totaal</i>	<i>47.000</i>	<i>84.500</i>	<i>175.500</i>	<i>200.100</i>
Openeinderegelingen				
12. Budgetruimte openeinderegelingen:				
- leerlingenvervoer	20.000	20.000	20.000	20.000
- Wmo	50.000	50.000	50.000	50.000
- WWB I-deel	0	50.000	50.000	50.000
<i>Totaal</i>	<i>70.000</i>	<i>120.000</i>	<i>120.000</i>	<i>120.000</i>
Overige bijstellingen				
13. Incidentele zaken	35.600	45.800	46.000	46.200
14. Mutaties kostenplaatsen	45.000	80.000	136.000	136.000
15. Reconstructie wegen in combinatie GRP			100.000	100.000
16. Actualisering overige algemene dekkingsmiddelen	13.000	17.000	61.000	104.000
17. Actualisering uitkeringen IOAW	6.200	6.200	6.200	6.200
18. Bijstelling Tenderregeling	13.000	13.000	13.000	13.000
19. Verkoop stukjes groen	10.000	10.000	10.000	10.000
<i>Totaal</i>	<i>122.800</i>	<i>172.000</i>	<i>372.200</i>	<i>415.400</i>
Totaal dekkingsplan begroting	504.400	687.800	1.042.100	1.147.100

Toelichting mutaties na vaststelling Kadernota 2010

1. Inbreng nieuwe post voor onvoorziene uitgaven

Bij de Voorjaarsnota is de post onvoorziene uitgaven structureel ingezet om het tekort te kunnen dekken. Voor de komende jaren dient in de begroting opnieuw rekening gehouden te worden met een post onvoorziene uitgaven ter hoogte van circa € 4,75 per inwoner.

2. Bijstelling Algemene Uitkering naar aanleiding van de meicirculaire

De berekening van de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2009. De afname betreft de ontwikkeling ten opzicht van de berekening van de hoogte van de uitkering naar aanleiding van de tussentijdse fictieve berekening op basis van het "aanvullend akkoord medeoverheden van 17 april 2009", zoals die is opgenomen in de Voorjaarsnota 2009.

De ontwikkeling is als volgt:

	2010	2011	2012	2013
Wmo	28.000	28.000	28.000	28.000
Toe-/afname uitkeringspercentage	7.000	-131.000	-383.000	-443.000
Correctie afname uitkeringspercentage			50.000	100.000
Suppletierегeling OZB	28.000	28.000	28.000	34.000
Korting WOZ-waarde	-341.100	-339.100	-367.000	-395.000
Overige bijstellingen	21.000	17.000	1.000	21.600
Totaal	-257.100	-397.100	-643.000	-654.400

Voor de jaren 2012 en 2013 is – onder de noemer correctie afname uitkeringsfactor – invulling gegeven aan de in de meicirculaire genoemde P.M. post voor het stijgingspercentage voor de uitkeringsfactor met cumulatief een half procent.

3. Bijstelling OZB

De hoogte van de opbrengst onroerendezaakbelastingen is gebaseerd op de door het SVHW geraamde WOZ-waarde die eveneens is gebruikt voor de korting op de algemene uitkering. Ten gevolge van de invoering van de methodiek van berekenen met een percentage van de WOZ-waarde – in plaats van een bedrag per € 2.500,- – is er geen sprake meer van een wegleffect.

4. Vervangingsinvesteringen Oostdam en MFG

Ten gevolge van de nieuwe inventarisatie van de meerjaren onderhoudsplanning (MOP) is een tweetal vervangingsinvesteringen in 2010 afgezonderd van het MOP en als separate investering aangemerkt. Hierdoor behoeft geen verhoging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening MOP plaats te vinden.

5. Bijdrage ISGO

Bij het opstellen van de Kadernota 2010 is de bijdrage voor het ISGO gemuteerd met het bedrag dat in de zogeheten financiële thermometer was vermeld. Inmiddels is de begroting 2010 van het ISGO ontvangen. Hieruit blijkt dat een aantal posten uit de thermometer geschrapt is in de begroting. Per saldo leidt dit tot een voordeel voor de begroting 2010.

6. Urentoerekening exploitatieplannen

Ten opzichte van de situatie bij de Kadernota 2010 is de toerekening van uren aan de in ontwikkeling zijnde plannen gewijzigd. Verwacht wordt dat meer uren gemaakt moeten worden, gezien de komende realisatie van de plannen. Deze uren zijn als kosten opgenomen in de exploitatieplannen en verlagen als zodanig de kosten van de reguliere exploitatiebegroting.

7. Kapitaallasten basisschool Koningin Beatrix

Als gevolg van de bouw van het nieuwe gebouw voor de basisschool Koningin Beatrix te Ouddorp, dient de boekwaarde van het oude te slopen gebouw in één keer afgeschreven te worden. Hiervoor wordt de reserve aangewend. Dit betekent voor de jaarlijkse exploitatie een voordeel, omdat de kapitaallasten van het oude gebouw wegvallen. Een deel hiervan is nodig ten behoeve van de meerkosten (ten opzichte van de eerdere raming) van de kapitaallasten over de nieuwbouw. Per saldo leidt dit tot een voordeel ten opzichte van de situatie bij de Kadernota.

8. Uitbreiding/nieuwe begraafplaatsen

De uitbreiding van de bestaande dan wel de realisatie van de nieuwe begraafplaatsen in Ouddorp en Stellendam was in de vorige begroting financieel verwerkt in 2008 en

2011. Inmiddels is duidelijk geworden dat de realisatie in latere jaren zal plaatsvinden. Dit betekent een voordeel in de kapitaallasten voor de begroting 2010. Voor 2010 wordt een deel van de opbrengsten toegevoegd aan de reserve, om te dienen als dekkingsmiddel in 2013. Hierdoor wordt een grote schommeling in de tarieven voorkomen

9. Wegvallen aanwending bouwleges

In 2008 is een egalisatiereserve gevormd uit de incidenteel hogere opbrengst van de bouwleges. Deze egalisatiereserve is in de begroting 2009 voor vier jaar ingezet als dekkingsmiddel. In 2013 leidt dit derhalve een nadeel.

10. Wegvallen aanwending reserve dividend

In 2007 is een egalisatiereserve gevormd uit de tweede tranche dividenduitkering van de BNG (uit de algemene reserve BNG) om de meeropbrengst ten gunste van meerdere jaren aan te wenden. De geplande derde tranche van deze uitkering in 2009 is uitgesteld. Ingeschat wordt dat deze nu in 2011 afkomt en in 2012 een laatste budgettair voordeel in de begroting oplevert.

11. Overige bijstellingen

Naast enige afwijkingen in de kapitaallasten, de reserves en de renteomslag (ten gevolge van het overschot op eigen financieringsmiddelen), en een lagere dotatie aan de onderhoudsvoorziening, betreft deze post meerdere kleine aanpassingen.

12. Passage Giro d'Italia

In 2010 zal de Giro d'Italia ook de gemeente Goedereede passeren. Om een en ander in goede banen te leiden moeten er noodzakelijke kosten gemaakt worden voor organisatie, informatie, communicatie, infrastructurele maatregelen en veiligheid. Daarnaast wordt een bijdrage verleend aan de organiserende gemeente Middelburg.

13. Aanwending reserve voor passage Giro d'Italia

Als dekkingsmiddel voor de te maken kosten in verband met de passage van de Giro d'Italia wordt de reserve toekomstige investeringen aangewend.

Toelichting dekkingsplan begroting

1. Kostenplaatsen indexering 0,5% in plaats van 2%

Ten gevolge van de economische crisis zijn de materiële budgetten op de kostenplaatsen jaarlijks geïndexeerd met 0,5%. In de begroting 2009 was nog sprake van een jaarlijkse indexering van 2%.

2. Inflatiepercentage 2010 0% en na 2010 0,5%

Ten gevolge van de economische crisis zijn de materiële budgetten op de programma's in 2010 niet geïndexeerd. Voor de komende jaren is het inflatiepercentage toegepast van 0,5%. In de begroting 2009 was nog sprake van een jaarlijkse indexering van 2%.

3. Inflatiepercentage subsidies na 2011 0,5%

Ten aanzien van de subsidiebudgetten is – conform bestaande meerjarige afspraken – tot en met 2011 sprake van een indexering met 2%. Vanaf 2012 is rekening gehouden met een inflatiepercentage met 0,5%.

4. Geen dotatie rente aan reserves

Als gevolg van de economische situatie is de dotatie van rente aan de reserves beëindigd. De toerekening van de rente vormt een compensatie van de indexering van de bestedingsruimte bij aanwending. Aangezien de inflatiecorrectie voor de komende jaren sterk is gereduceerd, is het niet wenselijk om ten laste van de exploitatie de reserves te verhogen met een inflatiepercentage.

5. Einde dotatie voorziening Binnenhof

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening Binnenhof wordt beëindigd omdat deze – ten gevolge van niet noodzakelijk gebleken onttrekkingen – op het gewenste niveau is gekomen.

6. Dekking subsidies cultuurfonds door reserve

De subsidies die verstrekt worden uit het cultuurfonds kunnen gedekt worden door aanwending van de egalisatiereserve cultuurfonds.

7. Overheveling strandreiniging naar reguliere reiniging

De kosten voor de reiniging van de stranden zijn gebracht ten laste van het product reiniging. Gefaseerd wordt de dekking uit de reinigingsrechten ingevoerd.

8. Bijstelling Tenderregeling

In 2007 is de Visie Maatschappelijke Ondersteuning vastgesteld. Onderdeel van deze visie is de tenderregeling voor ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Het oorspronkelijke budget kan inmiddels worden geactualiseerd en neerwaarts bijgesteld. Op basis van deze visie is beleid gemaakt tot en met 2011. Voor de situatie na 2011 wordt het budget vrijgegeven, zodat bij het opstellen van beleid voor de periode vanaf 2012 opnieuw een financiële afweging gemaakt kan worden.

9. Buurtsport/breedtesportstimulering

Voor de duur van het project combinatiefunctie(s) sport, onderwijs en buurt, dient het budget buurtsport/breedtesportstimulering ingezet te worden. Bij beëindiging van het project kan in 2012 het budget vrijvallen.

10. Parkeervoorzieningen

De huidige raming voor het uitbreiden van de parkeervoorzieningen wordt met ingang van 2011 van de begroting afgevoerd.

11. Hovenier

In het groenkwaliteitsplan zijn diverse niveaus van onderhoud aangedragen. Het voorgestane plusniveau voorziet in een toename van de capaciteit aan hoveniers/groenmedewerkers. Door nu te kiezen van één niveau lager kan het budget neerwaarts bijgesteld worden.

12. Budgetruimte opneinderegelingen

Op basis van de huidige cijfers en verwachtingen kunnen de budgetten voor leerlingenvervoer, Wmo en WWB-uitkeringen neerwaarts bijgesteld worden. Het betreft hier opneinderegelingen, omdat de uitgaven niet afhankelijk zijn van het geraamde budget maar van het aantal aanvragen voor aanspraak op de (wettelijke) regeling.

13. Incidentele zaken

Gezocht is naar mogelijkheden om de bestaande budgetten af te romen, zonder direct het beleidsterrein af te stoten, dan wel de taak niet meer uit te voeren. Sprake is van verlaging van het budget representatiekosten, de fietsenregeling voor personeel, dotatie aan de pensioenvoorziening voor bestuurders en voorlichting.

14. Mutaties kostenplaatsen

Op de personele budgetten van de kostenplaatsen is het inflatiepercentage toegepast van 0,5%. In de begroting 2009 was nog sprake van een jaarlijkse indexering van 2%.

15. Reconstructie wegen in combinatie GRP

Door reconstructiewerkzaamheden aan de Hoge Pad te combineren met rioleringswerken, kan het benodigde bedrag voor reconstructies bijgesteld worden.

16. Actualisering overige algemene dekkingsmiddelen

De ramingen van de diverse algemene dekkingsmiddelen (gemeentelijke belastingen) zijn geactualiseerd. De hondenbelasting, (water)toeristenbelasting en forensenbelasting zijn op basis van de ramingen van het SVHW bijgesteld. De toename in de jaren 2012 en 2013 zijn het gevolg van de indexering van de opbrengsten, welke in de begroting 2009 niet waren geactualiseerd.

17. Actualisering uitkeringen IOAW

Op basis van de huidige realiteit is de raming van het budget uitkeringen IOAW bijgesteld.

18. Bijstelling Tenderregeling

In 2007 is de Visie Maatschappelijke Ondersteuning vastgesteld. Onderdeel van deze visie is de tenderregeling voor ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. Het oorspronkelijke budget kan inmiddels worden geactualiseerd en neerwaarts bijgesteld. Op basis van deze visie is beleid gemaakt tot en met 2011. Voor de situatie na 2011 wordt het budget vrijgegeven, zodat bij het opstellen van beleid voor de periode vanaf 2012 opnieuw een financiële afweging gemaakt kan worden.

19. Verkoop stukjes groen

De laatste jaren is het ontvangen bedrag voor verkoop van aan percelen grenzende strookjes grond aan inwoners zodanig toegenomen, dat het budget in de begroting hiervoor is verhoogd.

Investeringsparagraaf							
Pr	Omschrijving	Inv.bedrag	Jaarlijkse lasten				
			2009	2010	2011	2012	2013
013-2 E	Gladheidsbestrijdingmateriaal	2009					
	- afschrijving in 10 jr.	24.500		-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	- rente		-600	-1.200	-1.100	-1.000	-900
	Totaal		-600	-3.700	-3.600	-3.500	-3.400
021-1 M	Revitalisering gebied Mr. Snijderweg	2008					
	investering maatschappelijk nut		-211.000				
	- dekking reserve grondexploitatie		211.000				
033-1 M	Ondergrondse containers (restant)	2009					
	- afschrijving in 15 jr.	51.600	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900
	- rente		-2.700	-2.500	-2.300	-2.100	-1.900
	Totaal		-6.600	-6.400	-6.200	-6.000	-5.800
034-2 E	GRP/werken		Investeringsbedragen per jaar				
	- vrijverval		500.000	1.578.000	1.394.000	532.000	600.000
	- gemalen		200.000		28.000	133.000	
	- milieumaatregelen (STIWAS)		1.068.000				
	Totale kapitaallasten		-99.700	-165.400	-263.800	-322.600	-366.400
	- dekking via egalisatiereserve		99.700	165.400	263.800	322.600	366.400
	Totaal		0	0	0	0	0
035-1 E	Begraafplaats Ouddorp	2012					
	- afschrijving in 40 jr. m.u.v. grondaan- koop	1.150.000					-10.000
	- rente					-18.800	-57.500
	Totaal					-18.800	-67.500
035-1 E	Begraafplaats Stellendam	2010					
	- afschrijving in 40 jr.	1.199.000				-9.100	-9.100
	- rente			-20.800	-50.900	-60.000	-59.500
	- dekking € 250,- per begrafenis			25.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal			4.200	-25.900	-44.100	-43.600
043-1 E	Nieuwbouw Beatrix	2011					
	- afschrijving in 40 jr.	3.483.700				-28.800	-30.300
	- rente				-101.000	-174.200	-172.700
	Totaal		0	0	-101.000	-203.000	-203.000

Investeringsparagraaf - vervolg -							
Pr	Omschrijving	Inv.bedrag	Jaarlijkse lasten				
			2009	2010	2011	2012	2013
043-1 E	Sloop- en ov. werkzaamheden Beatrix	2011					
	- sloop- en dergelijke kosten	123.303			-123.303		
	- dekking door aanwending reserve				123.303		
	Totaal				0		
052-3 E	Renovatie sportvelden (restant)	2009					
	- afschrijving in 15 jr. restant krediet:	16.000	-17.300	-17.300	-17.300	-17.300	-17.300
	- rente		-12.100	-11.200	-10.400	-9.500	-8.700
	Totaal (totale krediet bedraagt € 259.600,-)		-29.400	-28.500	-27.700	-26.800	-26.000
053-3 E	Vervanging glijbaan Zwembad	2010					
	- afschrijving in 10 jr.	75.000			-7.500	-7.500	-7.500
	- rente			-1.900	-3.800	-3.400	-3.000
	Totaal			-1.900	-11.300	-10.900	-10.500
054-1 E	Renovatie Oostdam	2010					
	- afschrijving in 20 jr.	200.000			-10.000	-10.000	-10.000
	- rente			-5.000	-10.000	-9.500	-9.000
	Totaal		0	-5.000	-20.000	-19.500	-19.000
056-1 E	Tractor (vervanging)	2010					
	- afschrijving in 7 jr.	49.000			-7.000	-7.000	-7.000
	- rente			-1.200	-2.500	-2.100	-1.800
	Totaal			-1.200	-9.500	-9.100	-8.800
057-3 E	ORB - Unimog + vlet	2010					
	- afschrijving in 10 jr.	40.000			-4.000	-4.000	-4.000
	- rente			-1.000	-2.000	-1.800	-1.600
	Totaal			-1.000	-6.000	-5.800	-5.600
087-1 E	Vervanging wagenpark	2009					
	- afschrijving in 7 jr.	281.000	-39.200	-39.200	-39.200	-39.200	-39.200
	- rente		-1.000	-11.800	-9.800	-7.800	-6.200
	Totaal		-40.200	-51.000	-49.000	-47.000	-45.400
087-1 E	Vervanging meubilair Haegse Huus	2009					
	- afschrijving in 10 jr.	27.000		-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
	- rente			-1.400	-1.200	-1.100	-900
	Totaal dekking kap.Ist door geblokkeerde reserve HH-meubilair			-4.100	-3.900	-3.800	-3.600
				4.100	3.900	3.800	3.600

Investeringsparagraaf - vervolg -								
Pr	Omschrijving	Inv.bedrag	Jaarlijkse lasten					
			2009	2010	2011	2012	2013	
087-1 E	Zonwering/geluidsinstall. Haegse Huus	2009						
	- afschrijving in 15 jr.	33.000		-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	
	- rente			-1.700	-1.500	-1.400	-1.300	
	Totaal dekking kap.lst door geblokkeerde reserve HH-zonwering			-3.900 3.900	-3.700 3.700	-3.600 3.600	-3.500 3.500	
087-1 E	Vervanging kozijnen Haegse Huus	2010						
	- afschrijving in 15 jr.	33.000			-2.200	-2.200	-2.200	
	- rente			-800	-1.700	-1.500	-1.400	
	Totaal			-800	-3.900	-3.700	-3.600	
087-1 E	Renovatie dak MFG	2010						
	- afschrijving in 15 jr.	185.000			-9.300	-9.300	-9.300	
	- rente			-4.600	-9.300	-8.800	-8.300	
	Totaal			-4.600	-18.600	-18.100	-17.600	
087-1 E	Verv. buitenzonwering gemeentehuis	2012						
	- afschrijving in 15 jr.	55.500					-3.700	
	- rente					-1.400	-2.800	
	Totaal					-1.400	-6.500	
TOTAAL - GENERAAL				-76.800	-103.900	-286.500	-421.400	-469.850

Overzicht stand en verloop reserves

Bij de paragraaf weerstandsvermogen is het reservebeleid beschreven. Navolgend is per jaar en per reserve het doel en de voorziene ontwikkeling aangegeven en toegelicht.

2010	BW 1 jan 10	Rente 980	Dotaties 980	Aanwend. 980	Afschr.op activa M.	BW 31 dec 10
Algemene reserves 02011						
Algemene reserve	611.200					611.200
Risicoreserve	1.032.100					1.032.100
Alg.res. Grondexploitatie	1.559.600			148.600		1.411.000
Toekomstige investeringen	1.553.673			37.500		1.516.173
Totaal	4.756.573	0	0	186.100	0	4.570.473
Egalisatiereserves 02012						
Attracties zwembad	42.200		11.600			53.800
Gebruiksapparatuur zwembad	17.200		5.500	4.000		18.700
Cultuurfonds	95.300		0	15.000		80.300
Wmo	370.700			4.600		366.100
WWB-inkomensdeel	348.100					348.100
IOAW	49.100					49.100
IOAZ	11.300					11.300
Bbz	81.300					81.300
VCP Ouddorp	137.200		30.000	24.900		142.300
VCP Goedereede	428.700		0	288.000		140.700
Idem (2 ^e ontsluiting Nw Oostd.)	100.000		143.000	0		243.000
VCP Stellendam	120.000			120.000		0
Dividend BNG	77.400			50.000		27.400
Bouwleges	232.500			75.000		157.500
Oude boekwaarde Beatrixschool			225.000			225.000
Totaal	2.111.000	0	415.100	581.500	0	1.944.600
Geblokk. best.res. 02013						
Centrale werkplaats	932.700	46.600			114.500	864.800
Brandweerkazerne Gdr.	110.900	5.500			10.200	106.200
Reddingspost Brouwersdam P-5	16.600	800			3.300	14.100
Haegse H install/zonw. P17 15j	43.800	2.200			3.900	42.100
Haegse H meubilair P17 10j	35.900	1.800			4.100	33.600
Brandw.k. Std P24	76.600	3.800			13.100	67.300
Ega reserve GRP	4.349.800	217.500	717.300		353.900	4.930.700
Bruidsschatregeling OW	40.600	2.000		42.600		0
Zoutstrooier	17.800	900			2.500	16.200
Ega busjes GW	37.200	1.900			14.100	25.000
Verbouw CNS	344.800	17.200			27.500	334.500
Verbouw Kompas	134.100	6.700			16.600	124.200
Totaal	6.140.800	306.900	717.300	42.600	563.700	6.558.700
Overige best.res. 02014						
Kunsthonds	10.300					10.300
Uitgifte eigen graven	184.300		30.000			214.300
Erfp.gronden ind.ter	16.700					16.700
Alg. res. voorm. WB	658.200					658.200
Wegenfonds	5.400					5.400
Toeristenbelasting	324.800		247.500	147.500		424.800
Bibliotheek servicewinkel	33.200					33.200
Sloop Beatrixschool	123.000		0			123.000
Kwaliteitsfonds Stellendam	100.000		0			100.000
Totaal	1.455.900	0	277.500	147.500	0	1.585.900
Onderwijs 02015	47.700					47.700
TOTAAL - RESERVES	14.511.973	306.900	1.409.900	957.700	563.700	14.707.373

Toelichting 2010

Algemene reserves

Deze reserves zijn niet direct gekoppeld aan een onderwerp, taak of functie en zijn bedoeld om algemene risico's te kunnen opvangen, maar ook als dekkingsmiddel in te zetten voor nieuw beleid.

Algemene reserve	Doel - Opvang van rekeningstekorten Geen mutaties
Risicoreserve	Doel - Kunnen opvangen van risico's die niet geraamd zijn (zie § 2) Geen mutaties
Grondexploitatie	Doel - Risico's t.a.v. exploitatieplannen en planschade-uitkeringen (zie § 2), maar ook als voorfinancieringsbron m.b.t. subsidies en bijdragen. Aanwending: € 97.600 dekking rente voorbereidingsplannen (zie § 7) € 25.000 claims wegens planschade € 26.000 administratiekosten
Toekomstige investeringen	Doel - Vrij inzetbaar voor nieuw beleid. Voeding vindt o.a. plaats door de bijdrage per m ² in de exploitatieplannen voor het kunnen realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Aanwending: € 7.500 structurele lasten uitvoering klimaatbeleid € 30.000 bijdrage Giro d'Italia

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves zijn ingesteld om de jaarlijkse exploitatie-uitgaven niet te veel te laten schommelen door de afwijkingen te vereffenen/dekken door een reserve.

Attracties zwembad	Doel - speel/vermaak attributen ineens via de reserve afwikkelen Dotatie € 11.600 reguliere exploitatiebijdrage
Gebruiksapparatuur zwembad	Doel - gebruiksapparatuur ineens via de reserve afwikkelen Toevoeging € 5.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 4.000 diverse vervangingen
Cultuurfonds	Doel - d.m.v. restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden, zoals gemeentelijke monumenten. Aanwending € 15.000 reguliere jaarlijkse aanwending exploitatiekosten
Wmo	Doel - buffer voor niet voorziene aanspraken WMO. Aanwending € 4.600 bijdrage mantelzorgondersteuning
WWB-inkomensdeel	Doel - buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAW	Doel - buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAZ	Doel - buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
Bbz	Doel - buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
VCP-Ouddorp	Doel - Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Dotatie € 30.000 reguliere dotatie Aanwending € 24.900 dekking voor twee projecten
VCP-Goedereede	Doel - Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Goedereede. Aanwending € 15.000 maatregelen Hoofddijk-Doelweg € 130.000 ontsluiting Hoofddijk € 143.000 overboeking ten behoeve van tweede ontsluiting (ten gevolge van vervallen verbindingsweg met 't Hof)
VCP-Goedereede (tweede ontsluiting)	Doel - Komen tot een tweede verkeerstechnische ontsluiting van de woonkern Goedereede. Dotatie € 143.000 voeding reserve (t.g.v. vervallen verbindingsweg met 't Hof)
VCP-Stellendam	Doel - Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Aanwending € 120.000 parkeervoorzieningen sportpark

Dividend BNG	Doel – De extra uitkering (2007) meerjarig als dekkingsmiddel inzetten. Aanwending € 50.000 conform begroting 2007
Bouwleges	Doel – Tarief-egalisereserve gevormd voor het opvangen van de schommelingen in de ontvangsten uit bouwleges en daarmee ook de legestarieven in de komende jaren. Aanwending € 75.000 aanwending conform begroting 2009
Bouw Beatrixschool	Doel – Dekken van de vrijval van de boekwaarde van de oude Beatrixschool na nieuwbouw in 2011 Dotatie € 225.000 conform begroting 2009
Geblokkeerde bestemmingsreserves Deze reserves zijn in de meeste gevallen ingesteld voor het kunnen opvangen van kapitaallasten op investeringen met een economisch nut. Als gevolg van het BBV mogen dergelijke investeringen niet meer ineens worden gedekt door een aanwending van een reserve. Rentetoerekening is 5% In verband met dekking kapitaalrente.	
Centrale werkplaats	Doel – dekking van de kapitaallast welke voortkomt uit de werkplaats. Aanwending € 114.500 in verband met kapitaallasten
Brandweerkazerne Goedereede	Doel – dekkingsmiddel voor de bijdrage die aan de VRR, bestemd voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne. Aanwending € 10.200 in verband met bijdrage VRR voor kapitaallasten
Reddingspost Brouwersdam	Doel – dekking kapitaallast vervanging verbouwing van de reddingspost. Aanwending € 3.300 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus – zonwering	Doel – dekking kapitaallasten vervanging zonwering overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.900 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus - meubilair	Doel – dekking kapitaallasten vervanging meubilair overeenk. investeringsplan Aanwending € 4.100 in verband met kapitaallasten
Aanpassing brandweerkazerne SLD	Doel – dekking kapitaallasten vervanging brandweerkazerne Stellendam Aanwending € 13.100 in verband met kapitaallasten
GRP	Doel – het meerjarig egaliseren van het heffingstarief voor aanleg en onderhoud van het rioleringsstelsel. Aanwending € 353.900 in verband met kapitaallasten Toevoeging € 717.300 voeding t.l.v. product riolering
Bruidschatregeling OW	Doel – dekking meerjarige (vijf jaar) bijdrage aan de Stichting Openbaar Onderwijs Goeree-Overflakkee bepaald bij oprichting (2005) Aanwending € 42.600 afwikkeling regeling na 5 jaar
Zoutstrooier	Doel – dekking kapitaallast van de nieuwe zoutstrooier Aanwending € 2.500 in verband met kapitaallasten
Busjes GW	Doel – dekking kapitaallast vervanging busjes gemeentewerken Aanwending € 14.100 in verband met kapitaallasten
Verbouw CNS	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van CNS Aanwending € 27.500 in verband met kapitaallasten
Verbouw Kompas	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van het Kompas Aanwending € 16.600 in verband met kapitaallasten
Overige bestemmingsreserves Specifiek bestemde reserves, die niet vallen onder het begrip egalisatie of geblokkeerd, worden hier geregistreerd.	
Kunsthonds	Doel – Beschikbaar voor incidentele uitingen van kunst. Geen mutaties.
Uitgifte eigen graven	Doel – Beschikbaar voor renovatie bestaande begraafplaatsen. Toevoeging € 30.000 dekking tekort 2013 i.v.m. uitstel uitbreiding begraafplaats Ouddorp
Erfpachtgronden industrieterrein	Doel – Beschikbaar voor het kunnen (gedeeltelijk) afdekken van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven industriegrond te Stellendam. Geen mutaties
Voormalig won.bedrijf	Doel – Bestemd voor (milieu)sanering van het woonwagencentrum. Geen mutaties

Toelichting 2010 - vervolg -

Wegenfonds	Doel – Bestemd voor bijdrageverlening landinrichtingprojecten Ouddorp-West. Na de afwikkeling in 2005 resteert nog de bijdrageverlening voor een wandelpad in het zandwallengebied. Geen mutaties
Toeristenbelasting	Doel – Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de tariefsverhoging, na inflatiecorrectie gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector. Dotatie € 247.500 vanuit hogere opbrengst toeristenbelasting Aanwending € 25.000 Eilandelijk innovatiemanagement € 85.000 Project ontwikkeling Brouwersdam € 37.500 Kosten medewerker economische zaken
Bibliotheek servicewinkel	Doel – Ontwikkelingen in het bibliotheekwerk, zoals aanschaf nieuwe media, en mogelijke realisatie bibliotheek in de servicewinkel gemeentehuis. Geen mutaties
Sloop Beatrixschool	Doel – De oude basisschool Koningin Beatrix te Ouddorp wordt in 2011 gesloopt. De reserve is bedoeld als dekking voor de sloopkosten. Geen mutaties
Kwaliteitsfonds Stellendam	Doel - Het kwaliteitsfonds Stellendam is bedoeld voor dekking projecten in het kader van verbetering van het centrum van Stellendam. Geen mutaties

2011	BW 1 jan 11	Rente 980	Dotaties 980	Aanwend. 980	Afschr.op activa M.	BW 31 dec 11
Algemene reserves 02011						
Algemene reserve	611.200					611.200
Risicoreserve	1.032.100					1.032.100
Alg.res. Grondexploitatie	1.411.000			198.300		1.212.700
Toekomstige investeringen	1.516.173			7.500		1.508.673
Totaal	4.570.473	0	0	205.800	0	4.364.673
Egalisatiereserves 02012						
Attracties zwembad	53.800		11.600			65.400
Gebruiksapparatuur zwembad	18.700		5.500	4.000		20.200
Cultuurfonds	80.300		0	15.000		65.300
Wmo	366.100			4.700		361.400
WWB-inkomensdeel	348.100					348.100
IOAW	49.100					49.100
IOAZ	11.300					11.300
Bbz	81.300					81.300
VCP Ouddorp	142.300		0	0		142.300
VCP Goedereede	140.700		52.400	130.000		63.100
Idem (2 ^e ontsluiting Nw Oostd.)	243.000					243.000
Dividend BNG	27.400		50.000	0		77.400
Bouwleges	157.500			75.000		82.500
Oude boekwaarde Beatrixschool	225.000		135.000	360.000		0
Totaal	1.944.600	0	254.500	588.700	0	1.610.400
Geblokk. best.res. 02013						
Centrale werkplaats	864.800	43.200			110.800	797.200
Brandweerkazerne Gdr.	106.200	5.300			9.700	101.800
Reddingspost Brouwersdam P-5	14.100	700			3.100	11.700
Haegse H install/zonw. P17 15j	42.100	2.100			3.700	40.500
Haegse H meubilair P17 10j	33.600	1.700			3.900	31.400
Brandw.k. Std P24	67.300	3.400			12.600	58.100
Ega reserve GRP	4.930.700	246.500	732.300		448.200	5.461.300
Zoutstrooier	16.200	800			2.500	14.500
Ega busjes GW	25.000	1.300				26.300
Verbouw CNS	334.500	16.700			27.000	324.200
Verbouw Kompas	124.200	6.200			16.100	114.300
Totaal	6.558.700	327.900	732.300	0	637.600	6.981.300
Overige best.res. 02014						
Kunsthonds	10.300					10.300
Uitgifte eigen graven	214.300					214.300
Erfp.gronden ind.ter	16.700					16.700
Alg. res. voorm. WB	658.200					658.200
Wegenfonds	5.400					5.400
Toeristenbelasting	424.800		247.500	142.500		529.800
Bibliotheek servicewinkel	33.200					33.200
Sloop Beatrixschool	123.000		0	123.000		0
Kwaliteitsfonds Stellendam	100.000		0			100.000
Totaal	1.585.900	0	247.500	265.500	0	1.567.900
Onderwijs 02015	47.700					47.700
TOTAAL - RESERVES	14.707.373	327.900	1.234.300	1.060.000	637.600	14.571.973

Toelichting 2011

Algemene reserves

Deze reserves zijn niet direct gekoppeld aan een onderwerp, taak of functie en zijn bedoeld om algemene risico's te kunnen opvangen, maar ook als dekkingsmiddel in te zetten voor nieuw beleid.

Algemene reserve	Doel - Opvang van rekeningstekorten Geen mutaties
Risicoreserve	Doel – Kunnen opvangen van risico's die niet geraamd zijn (zie § 2) Geen mutaties
Grondexploitatie	Doel – Risico's t.a.v. exploitatieplannen en planschade-uitkeringen (zie § 2), maar ook als voorfinancieringsbron m.b.t. subsidies en bijdragen. Aanwending: € 146.800 dekking rente voorbereidingsplannen (zie § 7) € 25.000 claims wegens planschade € 26.500 administratiekosten
Toekomstige investeringen	Doel – Vrij inzetbaar voor nieuw beleid. Voeding vindt o.a. plaats door de bijdrage per m ² in de exploitatieplannen voor het kunnen realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Aanwending: € 7.500 structurele lasten uitvoering klimaatbeleid

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves zijn ingesteld om de jaarlijkse exploitatie-uitgaven niet te veel te laten schommelen door de afwijkingen te vereffenen/dekken door een reserve.

Attracties zwembad	Doel – speel/vermaak attributen ineens via de reserve afwickelen Dotatie € 11.600 reguliere exploitatiebijdrage
Gebruiksapparatuur zwembad	Doel – gebruiksapparatuur ineens via de reserve afwickelen Toevoeging € 5.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 4.000 diverse vervangingen
Cultuurfonds	Doel – d.m.v. restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden, zoals gemeentelijke monumenten. Aanwending € 15.000 reguliere jaarlijkse aanwending exploitatiekosten
Wmo	Doel – buffer voor niet voorziene aanspraken Wmo. Aanwending € 4.700 dekking bijdrage mantelzorgondersteuning
WWB-inkomensdeel	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAW	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAZ	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
Bbz	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
VCP-Ouddorp	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Geen mutaties
VCP-Goedereede	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Goedereede. Dotatie € 52.400 reguliere dotatie Aanwending € 130.000 ontsluiting Hoofddijk
VCP-Goedereede (tweede ontsluiting)	Doel – Komen tot een tweede verkeerstechnische ontsluiting van de woonkern Goedereede. Geen mutaties
Dividend BNG	Doel – De extra uitkering meerjarig als dekkingsmiddel inzetten. Dotatie € 50.000 verwachte extra opbrengst 2011
Bouwleges	Doel – Tarief-egalisatiereserve gevormd voor het opvangen van de schommelingen in de ontvangsten uit bouwleges en daarmee ook de legestarieven in de komende jaren. Aanwending € 75.000 conform begroting 2009
Bouw Beatrixschool	Doel – Dekken van de vrijval van de boekwaarde van de oude Beatrixschool na nieuwbouw in 2011 Dotatie € 225.000 conform begroting 2009 Aanwending € 360.000 vrijval oude boekwaarde

Toelichting 2011 - vervolg -

Toelichting 2011 - vervolg -	
Geblokkeerde bestemmingsreserves Deze reserves zijn in de meeste gevallen ingesteld voor het kunnen opvangen van kapitaallasten op investeringen met een economisch nut. Als gevolg van het BBV mogen dergelijke investeringen niet meer ineens worden gedekt door een aanwending van een reserve. Rentetoerekening is 5% In verband met dekking kapitaalrente.	
Centrale werkplaats	Doel – dekking van de kapitaallast welke voortkomt uit de werkplaats. Aanwending € 110.800 in verband met kapitaallasten
Brandweerkazerne Goedereede	Doel – dekkingsmiddel voor de bijdrage die aan de VRR voldaan moet worden voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne. Aanwending € 9.700 in verband met bijdrage VRR voor kapitaallasten
Reddingspost Brouwersdam	Doel – dekking kapitaallast vervanging verbouwing van de reddingspost. Aanwending € 3.100 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus – zonwering	Doel – dekking kapitaallasten vervanging zonwering overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.700 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus - meubilair	Doel – dekking kapitaallasten vervanging meubilair overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.900 in verband met kapitaallasten
Aanpassing brandweerkazerne SLD	Doel – dekking kapitaallasten vervanging brandweerkazerne Stellendam Aanwending € 12.600 in verband met kapitaallasten
GRP	Doel – het meerjarig egaliseren van het heffingstarief voor aanleg en onderhoud van het rioleringsstelsel. Aanwending € 448.200 in verband met kapitaallasten Dotatie € 732.300 voeding t.l.v. product riolering
Zoutstrooier	Doel – dekking kapitaalast van de nieuwe zoutstrooier Aanwending € 2.500 in verband met kapitaallasten
Verbouw CNS	Doel – dekking kapitaalast welke voortkomt uit verbouw van CNS Aanwending € 27.000 in verband met kapitaallasten
Verbouw Kompas	Doel – dekking kapitaalast welke voortkomt uit verbouw van het Kompas Aanwending € 16.100 in verband met kapitaallasten
Overige bestemmingsreserves Specifiek bestemde reserves, die niet vallen onder het begrip egalisatie of geblokkeerd, worden hier geregistreerd.	
Kunsthonds	Doel – Beschikbaar voor incidentele uitingen van kunst. Geen mutaties
Uitgifte eigen graven	Doel – Beschikbaar voor renovatie bestaande begraafplaatsen. Geen mutaties
Erfpachtgronden industrieterrein	Doel – Beschikbaar voor het kunnen (gedeeltelijk) afdekken van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven industriegrond te Stellendam. Geen mutaties
Voormalig won.bedrijf	Doel – Bestemd voor (milieu)sanering van het woonwagencentrum. Geen mutaties
Wegenfonds	Doel – Bestemd voor bijdrageverlening landinrichtingprojecten Ouddorp-West. Na de afwikkeling in 2005 resteert nog de bijdrageverlening voor een wandelpad in het zandwallengebied. Geen mutaties
Toeristenbelasting	Doel – Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de tariefsverhoging, na inflatiecorrectie gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector. Dotatie € 247.500 vanuit hogere opbrengst toeristenbelasting Aanwending € 25.000 Eilandelijk innovatiemanagement € 80.000 Project ontwikkeling Brouwersdam € 37.500 Kosten medewerker economische zaken
Bibliotheek servicewinkel	Doel – Ontwikkelingen in het bibliotheekwerk, zoals aanschaf nieuwe media, en mogelijke realisatie bibliotheek in de servicewinkel gemeentehuis.

	Geen mutaties
Sloop Beatrixschool	Doel – De oude basisschool Koningin Beatrix te Ouddorp wordt in 2011 gesloopt. De reserve is bedoeld als dekking voor de sloopkosten. Aanwending € 123.000 kosten sloop oude gebouw.
Kwaliteitsfonds Stellendam	Doel - Het kwaliteitsfonds Stellendam is bedoeld voor dekking projecten in het kader van verbetering van het centrum van Stellendam. Geen mutaties

2012	BW 1 jan 12	Rente 980	Dotaties 980	Aanwend. 980	Afschr.op activa M.	BW 31 dec 12
Algemene reserves 02011						
Algemene reserve	611.200					611.200
Risicoreserve	1.032.100					1.032.100
Alg.res. Grondexploitatie	1.212.700			242.700		970.000
Toekomstige investeringen	1.508.673			7.500		1.501.173
Totaal	4.364.673	0	0	250.200	0	4.114.473
Egalisatiereserves 02012						
Attracties zwembad	65.400		11.600			77.000
Gebruiksapparatuur zwembad	20.200		5.500	4.000		21.700
Cultuurfonds	65.300		0	15.000		50.300
Wmo	361.400			4.800		356.600
WWB-inkomensdeel	348.100					348.100
IOAW	49.100					49.100
IOAZ	11.300					11.300
Bbz	81.300					81.300
VCP Ouddorp	142.300		0	6.700		135.600
VCP Goedereede	63.100		1.900	65.000		0
Idem (2 ^e ontsluiting Nw Oostd.)	243.000					243.000
Dividend BNG	77.400			50.000		27.400
Bouwleges	82.500			75.000		7.500
Totaal	1.610.400	0	19.000	220.500	0	1.408.900
Geblokk. best.res. 02013						
Centrale werkplaats	797.200	39.900			107.100	730.000
Brandweerkazerne Gdr.	101.800	5.100			9.200	97.700
Reddingspost Brouwersdam P-5	11.700	600			3.000	9.300
Haegse H install/zonw. P17 15j	40.500	2.000			3.600	38.900
Haegse H meubilair P17 10j	31.400	1.600			3.800	29.200
Brandw.k. Std P24	58.100	2.900			12.100	48.900
Ega reserve GRP	5.461.300	273.100	747.000		502.700	5.978.700
Zoutstrooier	14.500	700			2.400	12.800
Ega busjes GW	26.300	1.300				27.600
Verbouw CNS	324.200	16.200			26.500	313.900
Verbouw Kompas	114.300	5.700			15.600	104.400
Totaal	6.981.300	349.100	747.000	0	686.000	7.391.400
Overige best.res. 02014						
Kunsthonds	10.300					10.300
Uitgifte eigen graven	214.300					214.300
Erfp.gronden ind.ter	16.700					16.700
Alg. res. voorm. WB	658.200					658.200
Wegenfonds	5.400					5.400
Toeristenbelasting	529.800		247.500	62.500		714.800
Bibliotheek servicewinkel	33.200					33.200
Kwaliteitsfonds Stellendam	100.000					100.000
Totaal	1.567.900	0	247.500	62.500	0	1.752.900
Onderwijs 02015	47.700					47.700
TOTAAL - RESERVES	14.571.973	349.100	1.013.500	533.200	686.000	14.715.373

Toelichting 2012

Algemene reserves	
Deze reserves zijn niet direct gekoppeld aan een onderwerp, taak of functie en zijn bedoeld om algemene risico's te kunnen opvangen, maar ook als dekkingsmiddel in te zetten voor nieuw beleid.	
Algemene reserve	Doel - Opvang van rekeningstekorten Geen mutaties
Risicoreserve	Doel – Kunnen opvangen van risico's die niet geraamd zijn (zie § 2) Geen mutaties
Grondexploitatie	Doel – Risico's t.a.v. exploitatieplannen en planschade-uitkeringen (zie § 2), maar ook als voorfinancieringsbron m.b.t. subsidies en bijdragen. Aanwending: € 191.200 dekking rente voorbereidingsplannen (zie § 7) € 25.000 claims wegens planschade € 26.500 administratiekosten
Toekomstige investeringen	Doel – Vrij inzetbaar voor nieuw beleid. Voeding vindt o.a. plaats door de bijdrage per m ² in de exploitatieplannen voor het kunnen realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Aanwending: € 7.500 structurele lasten uitvoering klimaatbeleid
Egalisatiereserves	
Egalisatiereserves zijn ingesteld om de jaarlijkse exploitatie-uitgaven niet te veel te laten schommelen door de afwijkingen te vereffenen/dekken door een reserve.	
Attracties zwembad	Doel – speel/vermaak attributen ineens via de reserve afwickelen Dotatie € 11.600 reguliere exploitatiebijdrage
Gebruiksapparatuur zwembad	Doel – gebruiksapparatuur ineens via de reserve afwickelen Toevoeging € 5.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 4.000 diverse vervangingen
Cultuurfonds	Doel – d.m.v. restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden, zoals gemeentelijke monumenten. Aanwending € 15.000 reguliere jaarlijkse aanwending exploitatiekosten
Wmo	Doel – buffer voor niet voorziene aanspraken Wmo. Aanwending € 4.800 bijdrage mantelzorgondersteuning
WWB-inkomensdeel	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAW	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAZ	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
Bbz	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
VCP-Ouddorp	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Aanwending € 6.700 dekking voor projecten cfm opgave VCP plan
VCP-Goedereede	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Goedereede. Dotatie € 1.900 reguliere dekking Aanwending € 65.000 dekking voor projecten cfm opgave VCP plan
VCP-Goedereede (tweede ontsluiting)	Doel – Komen tot een tweede verkeerstechnische ontsluiting van de woonkern Goedereede. Geen mutaties
Dividend BNG	Doel – De extra uitkering meerjarig als dekkingsmiddel inzetten. Aanwending € 50.000 conform begroting
Bouwleges	Doel – Tarief-egalisatiereserve gevormd voor het opvangen van de schommelingen in de ontvangsten uit bouwleges en daarmee ook de legestarieven in de komende jaren. Aanwending € 75.000 conform begroting 2009

Toelichting 2012 - vervolg -

Geblokkeerde bestemmingsreserves
Deze reserves zijn in de meeste gevallen ingesteld voor het kunnen opvangen van kapitaallasten op investeringen met een economisch nut. Als gevolg van het BBV mogen dergelijke investeringen niet meer ineens worden gedekt door een aanwending van een reserve. Rentetoerekening is 5% In verband met dekking kapitaalrente.

Centrale werkplaats	Doel – dekking van de kapitaallast welke voortkomt uit de werkplaats. Aanwending € 107.100 in verband met kapitaallasten
Brandweerkazerne Goedereede	Doel – dekkingsmiddel voor de bijdrage die aan de VRR voldaan moet worden voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne. Aanwending € 9.200 in verband met bijdrage VRR voor kapitaallasten
Reddingspost Brouwersdam	Doel – dekking kapitaallast vervanging verbouwing van de reddingspost. Aanwending € 3.000 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus – zonwering	Doel – dekking kapitaallasten vervanging zonwering overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.600 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus - meubilair	Doel – dekking kapitaallasten vervanging meubilair overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.800 in verband met kapitaallasten
Aanpassing brandweerkazerne SLD	Doel – dekking kapitaallasten vervanging brandweerkazerne Stellendam Aanwending € 12.100 in verband met kapitaallasten
GRP	Doel – het meerjarig egaliseren van het heffingstarief voor aanleg en onderhoud van het rioleringsstelsel. Aanwending € 502.700 in verband met kapitaallasten Dotatie € 747.000 voeding t.l.v. product riolering
Zoutstrooier	Doel – dekking kapitaalast van de nieuwe zoutstrooier Aanwending € 2.400 in verband met kapitaallasten
Verbouw CNS	Doel – dekking kapitaalast welke voortkomt uit verbouw van CNS Aanwending € 26.500 in verband met kapitaallasten
Verbouw Kompas	Doel – dekking kapitaalast welke voortkomt uit verbouw van het Kompas Aanwending € 15.600 in verband met kapitaallasten

Overige bestemmingsreserves
Specifiek bestemde reserves, die niet vallen onder het begrip egalisatie of geblokkeerd, worden hier geregistreerd.

Kunsthonds	Doel – Beschikbaar voor incidentele uitingen van kunst. Geen mutaties
Uitgifte eigen graven	Doel – Beschikbaar voor renovatie bestaande begraafplaatsen. Geen mutaties
Erfpachtgronden industrieterrein	Doel – Beschikbaar voor het kunnen (gedeeltelijk) afdekken van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven industriegrond te Stellendam. Geen mutaties
Voormalig won.bedrijf	Doel – Bestemd voor (milieu)sanering van het woonwagencentrum. Geen mutaties
Wegenfonds	Doel – Bestemd voor bijdrageverlening landinrichtingprojecten Ouddorp-West. Na de afwikkeling in 2005 resteert nog de bijdrageverlening voor een wandelpad in het zandwallengebied. Geen mutaties
Toeristenbelasting	Doel – Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de tariefsverhoging, na inflatiecorrectie gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector. Dotatie € 247.500 vanuit hogere opbrengst toeristenbelasting Aanwending € 25.000 Eilandelijk innovatiemanagement € 37.500 Kosten medewerker economische zaken
Bibliotheek servicewinkel	Doel – Ontwikkelingen in het bibliotheekwerk, zoals aanschaf nieuwe media, en mogelijke realisatie bibliotheek in de servicewinkel gemeentehuis. Geen mutaties

Kwaliteitsfonds Stellendam	Doel - Het kwaliteitsfonds Stellendam is bedoeld voor dekking projecten in het kader van verbetering van het centrum van Stellendam. Geen mutaties
----------------------------	---

2013	BW 1 jan 13	Rente 980	Dotaties 980	Aanwend. 980	Afschr.op activa M.	BW 31 dec 13
Algemene reserves 02011						
Algemene reserve	611.200					611.200
Risicoreserve	1.032.100					1.032.100
Alg.res. Grondexploitatie	970.000			276.300		693.700
Toekomstige investeringen	1.501.173			7.500		1.493.673
Totaal	4.114.473	0	0	283.800	0	3.830.673
Egalisatiereserves 02012						
Attracties zwembad	77.000		11.600			88.600
Gebruiksapparatuur zwembad	21.700		5.500	4.000		23.200
Cultuurfonds	50.300			15.000		35.300
Wmo	356.600			4.900		351.700
WWB-inkomensdeel	348.100					348.100
IOAW	49.100					49.100
IOAZ	11.300					11.300
Bbz	81.300					81.300
VCP Ouddorp	135.600					135.600
Idem (2 ^e ontsluiting Nw Oostd.)	243.000					243.000
Dividend BNG	27.400					27.400
Bouwleges	7.500					7.500
Totaal	1.408.900	0	17.100	23.900	0	1.402.100
Geblokk. best.res. 02013						
Centrale werkplaats	730.000	36.500			103.400	663.100
Brandweerkazerne Gdr.	97.700	4.900			8.700	93.900
Reddingspost Brouwersdam P-5	9.300	500			2.900	6.900
Haegse H install/zonw. P17 15j	38.900	1.900			3.500	37.300
Haegse H meubilair P17 10j	29.200	1.500			3.600	27.100
Brandw.k. Std P24	48.900	2.400			11.600	39.700
Ega reserve GRP	5.978.700	298.900	747.000		542.300	6.482.300
Zoutstrooier	12.800	600			2.300	11.100
Ega busjes GW	27.600	1.400				29.000
Verbouw CNS	313.900	15.700			26.100	303.500
Verbouw Kompas	104.400	5.200			15.100	94.500
Totaal	7.391.400	369.500	747.000	0	719.500	7.788.400
Overige best.res. 02014						
Kunsthonds	10.300					10.300
Uitgifte eigen graven	214.300			30.000		184.300
Erfp.gronden ind.ter	16.700					16.700
Alg. res. voorm. WB	658.200					658.200
Wegenfonds	5.400					5.400
Toeristenbelasting	714.800		247.500	62.500		899.800
Bibliotheek servicewinkel	33.200					33.200
Kwaliteitsfonds Stellendam	100.000		0			100.000
Totaal	1.752.900	0	247.500	92.500	0	1.907.900
Onderwijs 02015	47.700					47.700
TOTAAL - RESERVES	14.715.373	369.500	1.011.600	400.200	719.500	14.976.773

Toelichting 2013

Algemene reserves

Deze reserves zijn niet direct gekoppeld aan een onderwerp, taak of functie en zijn bedoeld om algemene risico's te kunnen opvangen, maar ook als dekkingsmiddel in te zetten voor nieuw beleid.

Algemene reserve	Doel – Opvang van rekeningstekorten Geen mutaties
Risicoreserve	Doel – Kunnen opvangen van risico's die niet geraamd zijn (zie § 2) Geen mutaties
Grondexploitatie	Doel – Risico's t.a.v. exploitatieplannen en planschade-uitkeringen (zie § 2), maar ook als voorfinancieringsbron m.b.t. subsidies en bijdragen. Aanwending: € 224.800 dekking rente voorbereidingsplannen (zie § 7) € 25.000 claims wegens planschade € 26.500 administratiekosten
Toekomstige investeringen	Doel – Vrij inzetbaar voor nieuw beleid. Voeding vindt o.a. plaats door de bijdrage per m ² in de exploitatieplannen voor het kunnen realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Aanwending: € 7.500 structurele lasten uitvoering klimaatbeleid

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves zijn ingesteld om de jaarlijkse exploitatie-uitgaven niet te veel te laten schommelen door de afwijkingen te vereffenen/dekken door een reserve.

Attracties zwembad	Doel – speel/vermaak attributen ineens via de reserve afwickelen Dotatie € 11.600 reguliere exploitatiebijdrage
Gebruiksapparatuur zwembad	Doel – gebruiksapparatuur ineens via de reserve afwickelen Toevoeging € 5.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 4.000 diverse vervangingen
Cultuurfonds	Doel – d.m.v. restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden, zoals gemeentelijke monumenten. Aanwending € 15.000 reguliere jaarlijkse aanwending exploitatiekosten
Wmo	Doel – buffer voor niet voorziene aanspraken Wmo. Aanwending € 4.900 bijdrage mantelzorgondersteuning
WWB-inkomensdeel	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAW	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
IOAZ	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
Bbz	Doel – buffer voor de uitkeringen. Geen mutaties
VCP-Ouddorp	Doel – Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties in de woonkern Ouddorp. Geen mutaties
VCP-Goedereede (tweede ontsluiting)	Doel – Komen tot een tweede verkeerstechnische ontsluiting van de woonkern Goedereede. Geen mutaties
Dividend BNG	Doel – De extra uitkering meerjarig als dekkingsmiddel inzetten. Geen mutaties
Bouwleges	Doel – Tarief-egalisatiereserve gevormd voor het opvangen van de schommelingen in de ontvangsten uit bouwleges en daarmee ook de legestarieven in de komende jaren. Geen mutaties

Toelichting 2013 - vervolg -

Geblokkeerde bestemmingsreserves	
Deze reserves zijn in de meeste gevallen ingesteld voor het kunnen opvangen van kapitaallasten op investeringen met een economisch nut. Als gevolg van het BBV mogen dergelijke investeringen niet meer ineens worden gedekt door een aanwending van een reserve. Rentetoerekening is 5% in verband met dekking kapitaalrente.	
Centrale werkplaats	Doel – dekking van de kapitaallast welke voortkomt uit de werkplaats. Aanwending € 103.400 in verband met kapitaallasten
Brandweerkazerne Goedereede	Doel – dekkingsmiddel voor de bijdrage die aan de VRR voldaan moet worden voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne. Aanwending € 8.700 in verband met bijdrage VRR voor kapitaallasten
Reddingspost Brouwersdam	Doel – dekking kapitaallast vervanging verbouwing van de reddingspost. Aanwending € 2.900 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus – zonwering	Doel – dekking kapitaallasten vervanging zonwering overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.500 in verband met kapitaallasten
Haegse Huus - meubilair	Doel – dekking kapitaallasten vervanging meubilair overeenk. investeringsplan Aanwending € 3.600 in verband met kapitaallasten
Aanpassing brandweerkazerne SLD	Doel – dekking kapitaallasten vervanging brandweerkazerne Stellendam Aanwending € 11.600 in verband met kapitaallasten
GRP	Doel – het meerjarig egaliseren van het heffingstarief voor aanleg en onderhoud van het rioleringsstelsel. Aanwending € 542.300 in verband met kapitaallasten Dotatie € 747.000 voeding t.l.v. product riolering
Zoutstrooier	Doel – dekking kapitaallast van de nieuwe zoutstrooier Aanwending € 2.300 in verband met kapitaallasten
Verbouw CNS	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van CNS Aanwending € 26.100 in verband met kapitaallasten
Verbouw Kompas	Doel – dekking kapitaallast welke voortkomt uit verbouw van het Kompas Aanwending € 15.100 in verband met kapitaallasten
Overige bestemmingsreserves	
Specifiek bestemde reserves, die niet vallen onder het begrip egalisatie of geblokkeerd, worden hier geregistreerd.	
Kunsthonds	Doel – Beschikbaar voor incidentele uitingen van kunst. Geen mutaties
Uitgifte eigen graven	Doel – Beschikbaar voor renovatie bestaande begraafplaatsen. Aanwending € 30.000 dekking tekort 2013 i.v.m. uitstel uitbreiding begraafplaats Ouddorp
Erfpachtgronden industrieterrein	Doel – Beschikbaar voor het kunnen (gedeeltelijk) afdekken van de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven industriegrond te Stellendam. Geen mutaties
Voormalig won.bedrijf	Doel – Bestemd voor (milieu)sanering van het woonwagencentrum. Geen mutaties
Wegenfonds	Doel – Bestemd voor bijdrageverlening landinrichtingprojecten Ouddorp-West. Na de afwikkeling in 2005 resteert nog de bijdrageverlening voor een wandelpad in het zandwallengebied. Geen mutaties
Toeristenbelasting	Doel – Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de tariefsverhoging, na inflatiecorrectie gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector. Dotatie € 247.500 vanuit hogere opbrengst toeristenbelasting Aanwending € 25.000 Eilandelijk innovatiemanagement € 37.500 Kosten medewerker economische zaken
Bibliotheek servicewinkel	Doel – Ontwikkelingen in het bibliotheekwerk, zoals aanschaf nieuwe media, en mogelijke realisatie bibliotheek in de servicewinkel gemeentehuis.

	Geen mutaties
Kwaliteitsfonds Stellendam	Doel - Het kwaliteitsfonds Stellendam is bedoeld voor dekking projecten in het kader van verbetering van het centrum van Stellendam. Geen mutaties

Overzicht stand en verloop voorzieningen

Navolgend is per jaar en per voorziening het doel en de verwachte ontwikkeling aangegeven en toegelicht.

Overzicht voorzieningen					
Jaar 2010	BW	Dotaties	Verminderings		BW
	1 jan.		Vrijval	Besteed	31 dec.
Planmatig onderhoud					
Technisch onderhoud zwembad	15.900	121.700		68.000	69.600
Technische installatie MFG	2.000	48.000		0	50.000
MOP - gemeentelijke gebouwen	420.300	197.800		344.500	273.600
MOP - Onderwijs - buitenkant (043)	214.600	144.500		152.000	207.100
MOP - Onderwijs - buitenkant (041)	0				0
MOP groot onderhoud sportvelden	24.500	6.300			30.800
Renovatiefonds openbaar groen	15.000	15.000			30.000
Totaal	692.300	533.300	0	564.500	661.100
Risico's					
Dubieuze debiteuren	80.000				80.000
Belastingdebiteuren	25.000				25.000
Bouwleges	140.000				140.000
Bestemmingsplannen	360.000	110.000		200.000	270.000
Onderhoud woonwagens	4.500				4.500
Binnenhof	198.000				198.000
Totaal	807.500	110.000	0	200.000	717.500
Overige					
Pensioenaansprakelijkheid wethouders	576.500	56.000		22.000	610.500
Wachtgeldaansprakelijkheid B&W	174.700			56.000	118.700
FPU-reserve	33.800				33.800
Sanering onderwijstekorten	0				0
GOA gelden	22.800				22.800
Adv spaarverlof	59.000			29.000	30.000
Wachtgeld medewerker	80.000			40.000	40.000
VZ ORB materieel	24.200	7.000			31.200
Lokaal onderwijsbeleid	0				0
Asfaltbestek	300.000			300.000	0
VZ Ouddorp Zuid II	0				0
VZ Nieuwe Oostdijk VI	0				0
VZ Industrierrein Stellendam	0				0
VZ Voormalig MAVO-terrein	0				0
Totaal	1.271.000	63.000	0	447.000	887.000
TOTAAL - VOORZIENINGEN	2.770.800	706.300	0	1.211.500	2.265.600

Planmatig onderhoud	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie ten gevolge van onderhoud te voorkomen. Op basis van een periodieke inventarisatie van de onderhoudstoestand van de onderhavige objecten, wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld en financieel vertaald. Op basis hiervan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd aan de voorziening.	
Technisch onderhoud zwembad	Doel – Kunnen onderhouden van gebouw en installaties van het zwembad. Dotatie € 121.700 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 7.000 onderhoud luchtbehandelingsinstallatie € 33.000 onderhoud waterpompen e.d. € 28.000 overige posten onderhoud
Technisch installaties MFG	Doel – Kunnen onderhouden van technische installaties van het verenigingsgebouw MFG. Toevoeging € 48.000 reguliere exploitatiebijdrage
MOP – gemeentelijke gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van gemeentelijke gebouwen. Dotatie € 197.800 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 66.200 onderhoud Haagse Huus (o.a. vloer, plafond, schilderen) € 102.300 onderhoud MFG (o.a. vloer, schilderwerk en verlichting) € 18.000 onderhoud Gymzaal Goedereede € 25.200 onderhoud Reddingspost € 36.200 onderhoud gemeentehuis € 26.600 onderhoud Aula's begraafplaatsen (daken, wanden & CV) € 20.400 onderhoud werkplaats € 25.100 onderhoud Musea (o.a. plafond, wanden & beveiliging) € 24.500 onderhoud overige gebouwen
MOP - OW gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van onderwijsgebouwen. Dotatie € 144.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 152.000 onderhoud conform mjo (o.a. gevels Stellegors en Eben-Haëzer)
MOP groot onderhoud sportvelden	Doel – Kunnen onderhouden van sportcomplexen. Dotatie € 6.300 exploitatiebijdrage
Renovatiefonds openbaar groen	Doel – Kunnen renoveren van het openbaar groen. Dotatie € 15.000 exploitatiebijdrage
Risico's	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om de risico's ten aanzien van in de exploitatie opgenomen 'open einde regelingen' te kunnen afdekken. Hiermee wordt een constante exploitatielast opgenomen en kunnen eventuele fluctuaties in de verschuldigde bijdragen worden opgevangen zonder de exploitatie te bezwaren.	
Dubieuze debiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de nadelige gevolgen van mogelijke oninbaarheid van vorderingen op debiteuren, waaronder dwangsommen. Geen mutaties
Belastingdebiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de lasten ten gevolge van oninbaarheid van belastingvorderingen. Geen mutaties
Bouwleges	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen. Geen mutaties
Bestemmingplannen	Doel – De voorziening is gevormd voor het bekostigen van het meerjaren lopende project vernieuwing bestemmingplannen. Dotatie € 110.000 exploitatiebijdrage Aanwending € 200.000 uitgaven project vernieuwing bestemmingplannen
Onderhoud woonwagens	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van groot onderhoud. Geen mutaties
Binnenhof	Doel – Opvangen tegenvallende gemeentelijke bijdrage in gemeenschappelijke regeling 'Binnenhof'. Geen mutaties

Overige

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de bestaande verplichtingen te kunnen voldoen, wanneer tot uitbetaling van de betreffende budgetten overgegaan moet worden. Dit kan zowel een eenmalige als een meerjarige aan-
gelegenheid zijn.

Pensioenaanspraken wethouders	Doel – Het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenregeling voor (gewezen) wethouders. Dotatie € 56.000 reguliere exploitatiebijdrage voor toekomstige pensioenbetalingen Aanwending € 22.000 uitbetaling pensioen aan voormalig wethouders
Wachtgeldaanspraken voormalig burgemeester en wethouders	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgeld aan voormalig burgemeester en wethouders. Aanwending € 56.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig burgemeester en wethouder
FPU reserve	Doel – In 2001 is deze voorziening ingesteld voor het seniorenbeleid. Geen mutaties
GOA gelden	Doel – Ter uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA) is een uitwerkingsnotitie opgesteld. Verkregen bijdragen zijn in deze voorziening gestort. Geen mutaties
ADV-spaarverlof	Doel – dekking kosten van opname gespaarde ADV-uren van een medewerker, volgens oude regeling, waarvan de inleg reeds is gestopt. Aanwending € 29.000 opname verlof medewerker
Wachtgeld medewerker	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgeldverplichtingen aan een exmedewerker. Aanwending € 40.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig medewerker.
ORB-materieel	Doel – dekking kosten onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB) ter beschikking gesteld materieel. Dotatie € 7.000 reguliere exploitatiebijdrage
Asfaltbestek	Doel – Het kunnen uitvoeren van een reconstructie van een gemeentelijke weg in 2010. Aanwending €300.000 reconstructie Molenkade

Overzicht voorzieningen					
Jaar 2011	BW	Dotaties	Verminderings		BW
	1 jan.		Vrijval	Besteed	31 dec.
Planmatig onderhoud					
Technisch onderhoud zwembad	69.600	124.100		176.900	16.800
Technische installatie MFG	50.000	48.000		0	98.000
MOP - gemeentelijke gebouwen	273.600	202.700		118.600	357.700
MOP - Onderwijs - buitenkant (043)	207.100	147.400		287.600	66.900
MOP - Onderwijs - buitenkant (041)	0				0
MOP groot onderhoud sportvelden	30.800	6.300			37.100
Renovatiefonds openbaar groen	30.000	15.000			45.000
Totaal	661.100	543.500	0	583.100	621.500
Risico's					
Dubieuze debiteuren	80.000				80.000
Belastingdebiteuren	25.000				25.000
Bouwleges	140.000				140.000
Bestemmingsplannen	270.000	110.000		200.000	180.000
Onderhoud woonwagens	4.500				4.500
Binnenhof	198.000				198.000
Totaal	717.500	110.000	0	200.000	627.500
Overige					
Pensioenaansprakelijkheid wethouders	610.500	46.000		25.000	631.500
Wachtgeldaansprakelijkheid B&W	118.700			53.000	65.700
FPU-reserve	33.800			10.000	23.800
Sanering onderwijstekorten	0				0
GOA gelden	22.800				22.800
Adv spaarverlof	30.000			30.000	0
Wachtgeld medewerker	40.000			40.000	0
VZ ORB materieel	31.200	7.000			38.200
Lokaal onderwijsbeleid	0				0
Asfaltbestek	0				0
VZ Ouddorp Zuid II	0				0
VZ Nieuwe Oostdijk VI	0				0
VZ Industrierrein Stellendam	0				0
VZ Voormalig MAVO-terrein	0				0
Totaal	887.000	53.000	0	158.000	782.000
TOTAAL - VOORZIENINGEN	2.265.600	706.500	0	941.100	2.031.000

Planmatig onderhoud	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie ten gevolge van onderhoud te voorkomen. Op basis van een periodieke inventarisatie van de onderhoudstoestand van de onderhavige objecten, wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld en financieel vertaald. Op basis hiervan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd aan de voorziening.	
Technisch onderhoud zwembad	Doel – Kunnen onderhouden van gebouw en installaties van het zwembad. Dotatie € 124.100 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 104.000 onderhoud leidingen en pompen warmte € 58.000 onderhoud warmte- & regelinstallatie € 14.900 overige posten onderhoud
Technisch installaties MFG	Doel – Kunnen onderhouden van technische installaties van het verenigingsgebouw MFG. Toevoeging € 48.000 reguliere exploitatiebijdrage
MOP - gemeentelijke gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van gemeentelijke gebouwen. Dotatie € 202.700 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 30.000 onderhoud Haagse Huus (o.a. verwarming en vloeren) € 21.000 onderhoud MFG € 25.700 onderhoud gemeentehuis € 41.900 onderhoud overige gebouwen
MOP - OW gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van bijzonder onderwijsgebouwen. Dotatie € 147.400 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 287.600 onderhoud diverse gebouwen (o.a. terrein Koningin Beatrix)
MOP groot onderhoud sportvelden	Doel – Kunnen onderhouden van sportcomplexen. Dotatie € 6.300 exploitatiebijdrage
Renovatiefonds openbaar groen	Doel – Kunnen renoveren van het openbaar groen. Dotatie € 15.000 exploitatiebijdrage
Risico's	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om de risico's ten aanzien van in de exploitatie opgenomen 'open einde regelingen' te kunnen afdekken. Hiermee wordt een constante exploitatielast opgenomen en kunnen eventuele fluctuaties in de verschuldigde bijdragen worden opgevangen zonder de exploitatie te bezwaren.	
Dubieuze debiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de nadelige gevolgen van mogelijke oninbaarheid van vorderingen op debiteuren, waaronder dwangsommen. Geen mutaties
Belastingdebiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de lasten ten gevolge van oninbaarheid van belastingvorderingen Geen mutaties
Bouwleges	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen. Geen mutaties
Bestemmingplannen	Doel – De voorziening is gevormd voor het bekostigen van het meerjaren lopende project vernieuwing bestemmingplannen. Dotatie € 110.000 exploitatiebijdrage Aanwending € 200.000 uitgaven project vernieuwing bestemmingplannen
Onderhoud woonwagens	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van groot onderhoud. Geen mutaties
Binnenhof	Doel – Opvangen tegenvallende gemeentelijke bijdrage in gemeenschappelijke regeling 'Binnenhof'. Geen mutaties

Overige

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de bestaande verplichtingen te kunnen voldoen, wanneer tot uitbetaling van de betreffende budgetten overgegaan moet worden. Dit kan zowel een eenmalige als een meerjarige aan-
gelegenheid zijn.

Pensioenaanspraken wethouders	Doel – Het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenregeling voor (gewezen) wethouders. Dotatie € 46.000 reguliere exploitatiebijdrage voor toekomstige pensioenbetalingen Aanwending € 25.000 uitbetaling pensioen aan voormalig wethouders
Wachtgeldaanspraken voormalig burgemeester en wethouders	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgelden aan voormalig burgemeester en wethouders. Aanwending € 53.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig burgemeester
FPU reserve	Doel – In 2001 is deze voorziening ingesteld voor het seniorenbeleid. Aanwending € 10.000 i.v.m. deelname FPU door medewerker
GOA gelden	Doel – Ter uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA) is een uitwerkingsnotitie opgesteld. Verkregen bijdragen zijn in deze voorziening gestort. Geen mutaties
ADV-spaarverlof	Doel – dekking kosten van opname gespaarde ADV-uren van een medewerker, volgens oude regeling, waarvan de inleg reeds is gestopt. Aanwending € 30.000 opname verlof medewerker
Wachtgeld medewerker	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgeldverplichtingen aan een exmedewerker. Aanwending € 40.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig medewerker.
ORB- materieel	Doel – dekking kosten onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB) ter beschikking gesteld materieel. Dotatie € 7.000 reguliere exploitatiebijdrage

Overzicht voorzieningen					
Jaar 2012	BW	Dotaties	Verminderingen		BW
	1 jan.		Vrijval	Besteed	31 dec.
Planmatig onderhoud					
Technisch onderhoud zwembad	16.800	124.100		110.000	30.900
Technische installatie MFG	98.000	48.000		0	146.000
MOP - gemeentelijke gebouwen	357.700	202.700		130.500	429.900
MOP - Onderwijs - buitenkant (043)	66.900	150.400		81.300	136.000
MOP - Onderwijs - buitenkant (041)	0				0
MOP groot onderhoud sportvelden	37.100	6.300			43.400
Renovatiefonds openbaar groen	45.000	15.000			60.000
Totaal	621.500	546.500	0	321.800	846.200
Risico's					
Dubieuze debiteuren	80.000				80.000
Belastingdebiteuren	25.000				25.000
Bouwleges	140.000				140.000
Bestemmingsplannen	180.000	110.000		200.000	90.000
Onderhoud woonwagens	4.500				4.500
Binnenhof	198.000	0			198.000
Totaal	627.500	110.000	0	200.000	537.500
Overige					
Pensioenaansprakelijkheid wethouders	631.500	35.000		40.000	626.500
Wachtgeldaansprakelijkheid B&W	65.700			30.000	35.700
FPU-reserve	23.800			10.000	13.800
Sanering onderwijstekorten	0				0
GOA gelden	22.800				22.800
Adv spaarverlof	0				0
Wachtgeld medewerker	0				0
VZ ORB materieel	38.200	7.000			45.200
Lokaal onderwijsbeleid	0				0
Asfaltbestek	0				0
VZ Ouddorp Zuid II	0				0
VZ Nieuwe Oostdijk VI	0				0
VZ Industrierrein Stellendam	0				0
VZ Voormalig MAVO-terrein	0				0
Totaal	782.000	42.000	0	80.000	744.000
TOTAAL - VOORZIENINGEN	2.031.000	698.500	0	601.800	2.127.700

Planmatig onderhoud	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie ten gevolge van onderhoud te voorkomen. Op basis van een periodieke inventarisatie van de onderhoudstoestand van de onderhavige objecten, wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld en financieel vertaald. Op basis hiervan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd aan de voorziening.	
Technisch onderhoud zwembad	Doel – Kunnen onderhouden van gebouw en installaties van het zwembad. Dotatie € 124.100 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 100.000 onderhoud installaties water en warmte € 10.000 overige posten onderhoud
Technisch installaties MFG	Doel – Kunnen onderhouden van technische installaties van het verenigingsgebouw MFG. Toevoeging € 48.000 reguliere exploitatiebijdrage
MOP - gemeentelijke gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van gemeentelijke gebouwen. Dotatie € 202.700 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 15.800 onderhoud Haagse Huus € 22.700 onderhoud MFG € 24.000 onderhoud Werkplaats € 45.000 onderhoud gemeentehuis € 23.000 onderhoud overige gebouwen
MOP - OW gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van bijzonder onderwijsgebouwen. Dotatie € 150.400 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 81.300 onderhoud diverse gebouwen (o.a. daken Westhoek en Buten de Poorte)
MOP groot onderhoud sportvelden	Doel – Kunnen onderhouden van sportcomplexen. Dotatie € 6.300 exploitatiebijdrage
Renovatiefonds openbaar groen	Doel – Kunnen renoveren van het openbaar groen. Dotatie € 15.000 exploitatiebijdrage
Risico's	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om de risico's ten aanzien van in de exploitatie opgenomen 'open einde regelingen' te kunnen afdekken. Hiermee wordt een constante exploitatielast opgenomen en kunnen eventuele fluctuaties in de verschuldigde bijdragen worden opgevangen zonder de exploitatie te bezwaren.	
Dubieuze debiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de nadelige gevolgen van mogelijke oninbaarheid van vorderingen op debiteuren, waaronder dwangsommen. Geen mutaties
Belastingdebiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de lasten ten gevolge van oninbaarheid van belastingvorderingen Geen mutaties
Bouwleges	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen. Geen mutaties
Bestemmingplannen	Doel – De voorziening is gevormd voor het bekostigen van het meerjaren lopende project vernieuwing bestemmingplannen. Dotatie € 110.000 exploitatiebijdrage Aanwending € 200.000 uitgaven project vernieuwing bestemmingplannen
Onderhoud woonwagens	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van groot onderhoud. Geen mutaties
Binnenhof	Doel – Opvangen tegenvallende gemeentelijke bijdrage in gemeenschappelijke regeling 'Binnenhof'. Geen mutaties

Overige

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de bestaande verplichtingen te kunnen voldoen, wanneer tot uitbetaling van de betreffende budgetten overgegaan moet worden. Dit kan zowel een eenmalige als een meerjarige aan-
gelegenheid zijn.

Pensioenaanspraken wethouders	Doel – Het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenregeling voor (gewezen) wethouders. Dotatie € 35.000 reguliere exploitatiebijdrage voor toekomstige pensioenbetalingen Aanwending € 40.000 uitbetaling pensioen aan voormalig wethouders
Wachtgeldaanspraken voormalig burgemeester en wethouders	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgeld aan voormalig burgemeester en wethouders. Aanwending € 30.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig burgemeester
FPU reserve	Doel – In 2001 is deze voorziening ingesteld voor het seniorenbeleid. Aanwending € 10.000 i.v.m. deelname FPU door medewerker
GOA gelden	Doel – Ter uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA) is een uitwerkingsnotitie opgesteld. Verkregen bijdragen zijn in deze voorziening gestort. Geen mutaties
ORB- materieel	Doel – dekking kosten onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB) ter beschikking gesteld materieel. Dotatie € 7.000 reguliere exploitatiebijdrage

Overzicht voorzieningen					
	BW	Dotaties	Verminderingen		BW
Jaar 2013	1 jan.		Vrijval	Besteed	31 dec.
Planmatig onderhoud					
Technisch onderhoud zwembad	30.900	129.100		90.600	69.400
Technische installatie MFG	146.000	48.000		80.000	114.000
MOP - gemeentelijke gebouwen	429.900	212.700		660.100	-17.500
MOP - Onderwijs - buitenkant (043)	136.000	153.500		21.600	267.900
MOP - Onderwijs - buitenkant (041)	0				0
MOP groot onderhoud sportvelden	43.400	6.300			49.700
Renovatiefonds openbaar groen	60.000	15.000			75.000
Totaal	846.200	564.600	0	852.300	558.500
Risico's					
Dubieuze debiteuren	80.000				80.000
Belastingdebiteuren	25.000				25.000
Bouwleges	140.000				140.000
Bestemmingsplannen	90.000	110.000		200.000	0
Onderhoud woonwagens	4.500				4.500
Binnenhof	198.000				198.000
Totaal	537.500	110.000	0	200.000	447.500
Overige					
Pensioenaansprakelijkheid wethouders	626.500	35.000		40.000	621.500
Wachtgeldaansprakelijkheid B&W	35.700			30.000	5.700
FPU-reserve	13.800			10.000	3.800
Sanering onderwijstekorten	0				0
GOA gelden	22.800				22.800
Adv spaarverlof	0				0
Wachtgeld medewerker	0				0
VZ ORB materieel	45.200	7.000			52.200
Lokaal onderwijsbeleid	0				0
Asfaltbestek	0				0
VZ Ouddorp Zuid II	0				0
VZ Nieuwe Oostdijk VI	0				0
VZ Industrierrein Stellendam	0				0
VZ Voormalig MAVO-terrein	0				0
Totaal	744.000	42.000	0	80.000	706.000
TOTAAL - VOORZIENINGEN	2.127.700	716.600	0	1.132.300	1.712.000

Planmatig onderhoud	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie ten gevolge van onderhoud te voorkomen. Op basis van een periodieke inventarisatie van de onderhoudstoestand van de onderhavige objecten, wordt een meerjaren onderhoudsplan opgesteld en financieel vertaald. Op basis hiervan wordt jaarlijks een bedrag gedoteerd aan de voorziening.	
Technisch onderhoud zwembad	Doel – Kunnen onderhouden van gebouw en installaties van het zwembad. Dotatie € 129.100 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 90.600 onderhoud installaties
Technisch installaties MFG	Doel – Kunnen onderhouden van technische installaties van het verenigingsgebouw MFG. Toevoeging € 48.000 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 80.000 onderhoud installaties (verlichting, regeling en luchtbehandeling)
MOP - gemeentelijke gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van gemeentelijke gebouwen. Dotatie € 212.700 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 178.400 onderhoud Haagse Huus (o.a. plafonds, verlichting, cv) € 138.800 onderhoud MFG (o.a. vloeren, schilderen en lift) € 78.100 onderhoud Werkplaats (terrein) € 96.400 onderhoud gemeentehuis (o.a. verlichting en lift). € 34.400 onderhoud gymzaal Goedereede € 51.700 onderhoud aula's begraafplaatsen (Ouddorp) € 40.800 onderhoud reddingspost (o.a. dak, deur en verwarming) € 24.000 onderhoud overige gebouwen
MOP - OW gebouwen	Doel – Kunnen onderhouden van de buitenzijde van bijzonder onderwijsgebouwen. Dotatie € 153.500 reguliere exploitatiebijdrage Aanwending € 21.600 onderhoud diverse gebouwen
MOP groot onderhoud sportvelden	Doel – Kunnen onderhouden van sportcomplexen. Dotatie € 6.300 exploitatiebijdrage
Renovatiefonds openbaar groen	Doel – Kunnen renoveren van het openbaar groen. Dotatie € 15.000 exploitatiebijdrage
Risico's	
Deze voorzieningen zijn ingesteld om de risico's ten aanzien van in de exploitatie opgenomen 'open einde regelingen' te kunnen afdekken. Hiermee wordt een constante exploitatielast opgenomen en kunnen eventuele fluctuaties in de verschuldigde bijdragen worden opgevangen zonder de exploitatie te bezwaren.	
Dubieuze debiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de nadelige gevolgen van mogelijke oninbaarheid van vorderingen op debiteuren, waaronder dwangsommen. Geen mutaties
Belastingdebiteuren	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van de lasten ten gevolge van oninbaarheid van belastingvorderingen Geen mutaties
Bouwleges	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen. Geen mutaties
Bestemmingplannen	Doel – De voorziening is gevormd voor het bekostigen van het meerjaren lopende project vernieuwing bestemmingplannen. Dotatie € 110.000 exploitatiebijdrage Aanwending € 200.000 uitgaven project vernieuwing bestemmingplannen
Onderhoud woonwagens	Doel – De voorziening is gevormd voor het opvangen van groot onderhoud. Geen mutaties
Binnenhof	Doel – Opvangen tegenvallende gemeentelijke bijdrage in gemeenschappelijke regeling 'Binnenhof'. Geen mutaties

Overige

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de bestaande verplichtingen te kunnen voldoen, wanneer tot uitbetaling van de betreffende budgetten overgegaan moet worden. Dit kan zowel een eenmalige als een meerjarige aan-
gelegenheid zijn.

Pensioenaanspraken wethouders	Doel – Het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenregeling voor (gewezen) wethouders. Dotatie € 35.000 reguliere exploitatiebijdrage voor toekomstige pensioenbetalingen Aanwending € 40.000 uitbetaling pensioen aan voormalig wethouders
Wachtgeldaanspraken voormalig burgemeester en wethouders	Doel – Het kunnen uitbetalen van wachtgeld aan voormalig burgemeester en wethouders. Aanwending € 30.000 uitbetaling wachtgeld aan voormalig burgemeester
FPU reserve	Doel – In 2001 is deze voorziening ingesteld voor het seniorenbeleid. Aanwending € 10.000 i.v.m. deelname FPU door medewerker
GOA gelden	Doel – Ter uitvoering van het gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA) is een uitwerkingsnotitie opgesteld. Verkregen bijdragen zijn in deze voorziening gestort. Geen mutaties
ORB- materieel	Doel – dekking kosten onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade (ORB) ter beschikking gesteld materieel. Dotatie € 7.000 reguliere exploitatiebijdrage

Geïntegreerd overzicht van de investeringen, reserves, voorzieningen en opgenomen langlopende geldleningen

Financieringsoverzicht							
	2010						
	1-1-2010	mutaties +	mutaties -/	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2013
INVESTERINGEN							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa							
- maatschappelijk nut	24.000		3.150	20.850	17.700	14.550	11.400
- economisch nut	14.163.940	2.416.000	909.900	15.670.040	19.630.340	20.522.740	20.153.240
Financiële vaste activa	505.322			505.322	505.322	505.322	505.322
TOTAAL VASTE ACTIVA	14.693.262	2.416.000	913.050	16.196.212	20.153.362	21.042.612	20.669.962
Onderhanden werk (incl. bouwgrondexploitaties)	3.647.904	1.487.541	1.507.500	3.627.945	3.935.610	3.895.623	3.783.405
TOTAAL VASTE ACTIVA en ONDERHANDEN WERK	18.341.166	3.903.541	2.420.550	19.824.157	24.088.972	24.938.235	24.453.367
FINANCIERING							
Eigen vermogen	14.511.973	1.716.800	1.521.400	14.707.373	14.571.973	14.715.373	14.976.773
- algemene reserve	4.756.573	0	186.100	4.570.473	4.364.673	4.114.473	3.830.673
- egaliseringsreserves	2.111.000	415.100	581.500	1.944.600	1.610.400	1.408.900	1.402.100
- geblokkeerde bestemmingsreserves	6.140.800	1.024.200	606.300	6.558.700	6.981.300	7.391.400	7.788.400
- overige bestemmingsreserves	1.503.600	277.500	147.500	1.633.600	1.615.600	1.800.600	1.955.600
Vreemd vermogen							
- voorzieningen	2.770.800	706.300	1.211.500	2.265.600	2.031.000	2.127.700	1.712.000
- planmatig onderhoud	692.300	533.300	564.500	661.100	621.500	846.200	558.500
- risico's	807.500	110.000	200.000	717.500	627.500	537.500	447.500
- overige	1.271.000	63.000	447.000	887.000	782.000	744.000	706.000
- opgenomen langlopende geldleningen	3.584.381	0	445.574	3.138.807	5.693.233	5.143.037	4.592.841
TOTAAL FINANCIERINGSMIDDELEN	20.867.154	2.423.100	3.178.474	20.111.780	22.296.206	21.986.110	21.281.614
FINANCIERINGSTEKORT (-)/ OVERSCHOT (+)	2.525.988			287.623	-1.792.766	-2.952.125	-3.171.753

Toelichting bij (meerjarig) overzicht baten en lasten per programma

Indeling

Per programma worden de lasten, de baten en het saldo hiervan weergegeven. Wanneer dit saldo positief is, zijn de lasten hoger dan de baten en – uiteraard – betekent een negatief saldo dat de baten hoger zijn dan de lasten. Vervolgens worden per programma de mutaties in de reserves gesaldeerd weergegeven. Een positief bedrag betekent dat de toevoegingen aan de reserves hoger zijn dan de onttrekkingen en een negatief bedrag is het saldo van hogere onttrekkingen aan de reserves (ten gunste van de exploitatie) ten opzichte van de toevoegingen. Ten slotte wordt het saldo van het product na resultaatbestemming weergegeven. Dit is het totaal van lasten, baten en reservemutaties binnen dit programma.

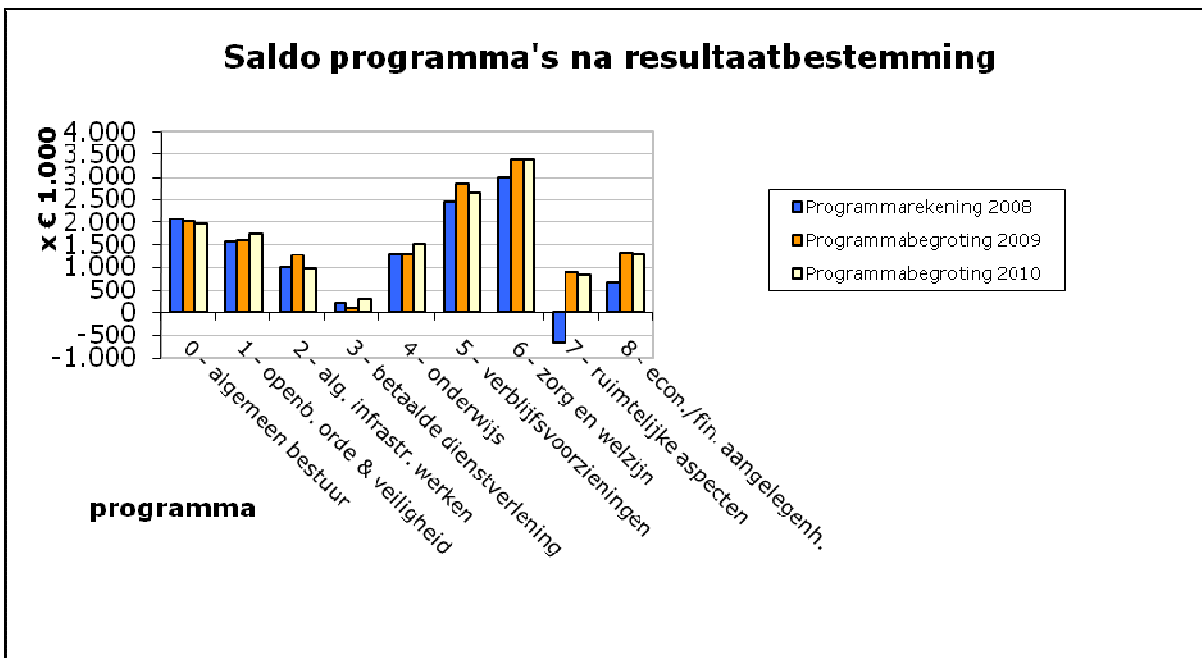
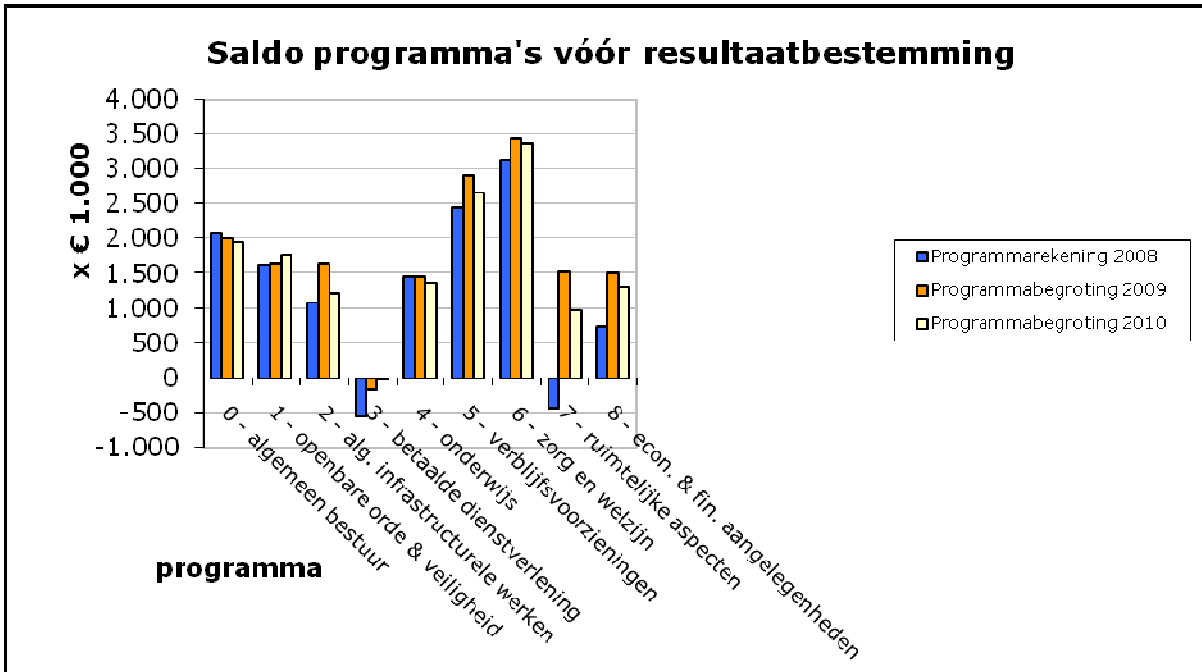
Congruentie

Het saldo na resultaatbestemming per programma sluit aan bij de totalen die genoemd worden in de overzichten ("financiële analyse") in de programma's. Het totaal van de mutaties betreffende de reserves is in overeenstemming met het totaal van het overzicht van het verloop van de reserves op de pagina's 118 tot en met 133.

(Meerjarig) Overzicht baten en lasten per programma						
(bedragen x € 1.000)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Programma	Gerealiseerd	Begroting na wijzigingen	Begroting	mjb	mjb	mjb
0 Algemeen Bestuur						
Lasten	2.087	2.058	2.013	2.006	2.023	2.036
Baten	11	51	52	53	54	54
Saldo	2.076	2.007	1.961	1.953	1.969	1.982
Mutaties reserves	-6	-10				
Saldo na resultaatbestemming	2.070	1.997	1.961	1.953	1.969	1.982
1 Openbare orde & veiligheid						
Lasten	1.688	1.675	1.777	1.853	1.879	1.882
Baten	57	17	5	5	5	5
Saldo	1.631	1.658	1.772	1.848	1.874	1.877
Mutaties reserves	-57	-54	-33	-32	-31	-30
Saldo na resultaatbestemming	1.574	1.604	1.739	1.816	1.843	1.847
2 Alg. infrastructurele werken						
Lasten	1.569	3.452	1.283	1.092	1.175	1.108
Baten	480	1.804	54	54	54	54
Saldo	1.089	1.648	1.228	1.038	1.121	1.054
Mutaties reserves	-96	-377	-260	-78	-70	-
Saldo na resultaatbestemming	993	1.271	969	960	1.051	1.054
3 Betaalde dienstverlening						
Lasten	3.408	3.582	3.739	3.911	4.029	4.115
Baten	3.965	3.747	3.762	3.836	3.920	3.979
Saldo	-557	-165	-23	75	109	136
Mutaties reserves	754	269	318	209	169	175
Saldo na resultaatbestemming	197	104	295	284	279	310
4 Onderwijs						
Lasten	1.463	1.633	1.514	1.999	1.611	1.598
Baten	4	175	142	142	142	142
Saldo	1.459	1.458	1.372	1.858	1.469	1.456
Mutaties reserves	-171	-163	138	-392	-43	-41
Saldo na resultaatbestemming	1.288	1.295	1.510	1.466	1.427	1.415

(Meerjarig) Overzicht baten en lasten per programma - vervolg -						
(bedragen x € 1.000)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Programma	Gerealiseerd	Begroting na wijzigingen	Begroting	mjb	mjb	mjb
5 Verbljfsvoorzieningen						
Lasten	2.946	3.469	3.215	3.227	3.128	3.126
Baten	498	550	556	585	553	553
Saldo	2.448	2.919	2.660	2.642	2.575	2.573
Mutaties reserves	-6	-104	-35	-5	-5	-5
Saldo na resultaatbestemming	2.442	2.815	2.625	2.637	2.571	2.568
6 Zorg / welzijn						
Lasten	5.577	5.730	5.679	5.686	5.687	5.708
Baten	2.443	2.289	2.297	2.317	2.318	2.319
Saldo	3.134	3.441	3.382	3.370	3.369	3.389
Mutaties reserves	-135	-75	-5	-5	-5	-5
Saldo na resultaatbestemming	2.999	3.366	3.377	3.365	3.364	3.384
7 Ruimtelijke aspecten						
Lasten	2.920	2.859	2.300	2.451	2.352	2.353
Baten	3.342	1.336	1.323	1.429	1.278	1.243
Saldo	-422	1.523	977	1.022	1.074	1.110
Mutaties reserves	-245	-637	-148	-198	-242	-276
Saldo na resultaatbestemming	-667	886	829	824	832	833
8 Economische & fin. aangelegenheden						
Lasten	1.023	1.593	1.379	1.388	1.311	1.337
Baten	274	83	58	58	58	58
Saldo	749	1.510	1.321	1.330	1.253	1.279
Mutaties reserves	-92	-185	-37	-13	71	75
Saldo na resultaatbestemming	657	1.325	1.285	1.316	1.323	1.353
Totaal saldo programma's						
Lasten	22.681	26.051	22.898	23.613	23.194	23.261
Baten	11.074	10.052	8.248	8.478	8.381	8.407
Saldo	11.607	15.999	14.650	15.134	14.813	14.854
Mutaties reserves	-54	-1.336	-62	-513	-156	-108
Saldo na resultaatbestemming	11.553	14.663	14.588	14.621	14.658	14.746
Algemene dekkingsmiddelen & post onvoorzien						
- Lokale heffingen	3.092	3.338	3.777	3.892	4.044	4.198
- Algemene uitkering	9.237	9.952	9.608	9.470	9.357	9.342
- Dividend	1.028	824	734	834	734	734
- Saldo financieringsfunctie (inclusief bespaarde rente)	773	815	768	842	867	887
- Saldo compensatie BTW en uitkering bcf	0	0	0	0	0	0
- Post onvoorzien	23	4	-42	-39	-44	-45
Saldo	14.153	14.932	14.845	14.999	14.957	15.116
Mutaties reserves	437	-269	-257	-378	-299	-370
Saldo na resultaatbestemming	13.716	14.663	14.588	14.621	14.658	14.746
Begrotingstotaal voor bestemming	2.546	-1.067	195	-135	143	261
Saldo mutaties reserves	-383	1.067	-195	135	-143	-261
Begrotingstotaal na bestemming	2.163	0	0	0	0	0

Het cijfermatige overzicht dat hiervoor is weergegeven, wordt in onderstaande grafieken visueel weergegeven. In beide grafieken worden de saldi per programma weergegeven van de programmarekening 2008, programmabegroting 2009 inclusief begrotingswijzigingen en de programmabegroting 2010. De eerste grafiek geeft de baten en lasten per programma aan zonder dat rekening is gehouden met mutaties in de reserves (resultaatbestemming). Bij de tweede grafiek is hier juist wel rekening meegehouden.

Analyse verschillen begroting 2010 en begroting 2009

Pr Omschrijving	Saldo	Voorz	Kap.Ist	Boekw	Reserve	Reserve	Resultaat
	directe				dotaties	onttrekk	Pro
0 Representatie & voorlichting	7.000						7.000
Bijdrage ISGO	14.400						14.400
Schriftelijke enquête gemeentelijke herindeling	15.400						15.400
Overige posten en afronding	4.700		100			-10.000	-5.200
Totaal programma 0	41.500	0	100	0	0	-10.000	31.600
1 Brandweertaak via VRR	-34.500						-34.500
Bijdrage ISGO (milieu)	-38.700						-38.700
Overige posten en afronding	14.200	-100	-3.100			-19.200	-8.200
Totaal programma 1	-59.000	-100	-3.100	0	0	-19.200	-81.400
2 Wegenbudget	-26.200	150.000					123.800
VCP Ouddorp & Goedereede	116.600				45.000	-116.600	45.000
VCP Stellendam	-80.000					120.000	40.000
Openbare verlichting	94.200					-84.400	9.800
Onderhoud Haven van Goedereede	80.000					-80.000	0
Overige posten en afronding	25.500						25.500
Totaal programma 2	210.100	150.000	0	0	45.000	-161.000	244.100
3 Leges Bouwvergunningen	-75.000					-3.000	-78.000
Reiniging	-34.000		6.600				-27.400
Riolering	24.600		-21.100		-13.300	6.000	-3.800
Begraafplaatsen	15.000		35.800		-30.000	-5.000	15.800
Overige posten en afronding	-800	-200				-4.500	-5.500
Totaal programma 3	-70.200	-200	21.300	0	-43.300	-6.500	-98.900
4 Bruidsschatregeling openbaar onderwijs	42.000					-42.000	0
Vervoerskosten Koningin Beatrixschool	14.000						14.000
Reservering Koningin Beatrixschool					-225.000		-225.000
Overige posten en afronding	5.800	-10.900	13.900		9.500	-44.100	-25.800
Totaal programma 4	61.800	-10.900	13.900	0	-215.500	-86.100	-236.800
5 Onderhoud Sportvelden	-700	11.000	1.500			-37.300	-25.500
Combinatiefuncties/Buurt-/Breedtesportstimulering	-6.100					-15.000	-21.100
Cultureel erfgoed	45.000					-45.000	0
Openbaar groen	20.700		-4.900			-10.200	5.600
Strandrecreatie	79.500		11.500				91.000
Overige openluchtrecreatie	-55.000					30.000	-25.000
Overige posten en afronding	11.000	-3.300	-3.700			8.600	12.600
Totaal programma 5	94.400	7.700	4.400	0	0	-68.900	37.600

Analyse verschillen begroting 2010 en begroting 2009 - vervolg -

Pr Omschrijving	Saldo	Voorz	Kap.Ist	Boekw	Reserve	Reserve	Resultaat
	directe				dotaties	onttrekk	Pro
6 Sociale voorzieningen	43.325					-35.000	8.325
Dotatie voorziening Binnenhof		25.000					25.000
Sociaal cult. werk - buurtsport & lokaal jeugdbeleid	36.000					-36.000	0
WMO - CVV & hulp bij huishouden	30.000						30.000
Overige posten en afronding	-29.400		100			100	-29.200
Totaal programma 6	79.925	25.000	100	0	0	-70.900	34.125
7 Bestemmingsplannen/handhaving	48.000	450.000				-290.000	208.000
Erfpachtgronden	-3.000		22.400	25.600		-170.000	-125.000
Grondexploitatieplannen	81.000		10.400	-48.750	1.135.600	-1.155.800	22.450
Overige posten en afronding	7.950					-9.500	-1.550
Totaal programma 7	133.950	450.000	32.800	-23.150	1.135.600	-1.625.300	103.900
8 Woonaccommodatie	42.000					-42.000	0
Onderzoek versterking visserij	30.000						30.000
Overige economische activiteiten	66.700					50.400	117.100
Overige posten en afronding	-21.900	50.100	400		-5.700	-151.300	-128.400
Totaal programma 8	116.800	50.100	400	0	-5.700	-142.900	18.700
Totaal programma's excl. overhead kostenpl.	609.275	671.600	69.900	-23.150	916.100	-2.190.800	52.925
Overhead kostenplaatsen:							
- personele kosten	-64.000						-64.000
- overige kosten	-9.050	3.600	-8.500				-13.950
Totaal kostenplaatsen	-73.050	3.600	-8.500	0	0	0	-77.950
Totaal programma's incl. overhead kostenpl.	536.225	675.200	61.400	-23.150	916.100	-2.190.800	-25.025
Algemene dekkingsmiddelen:							
- saldo financieringsfunctie	53.400				174.900		228.300
- dividenden	-90.000				50.000	50.000	10.000
- algemene uitkering Gemeentefonds	-344.000						-344.000
- belastingopbrengsten	439.000						439.000
- onvoorzien	-45.775					-262.500	-308.275
Overige posten en afronding							0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	12.625	0	0	0	224.900	-212.500	25.025
Totaal programma's+alg. dekkingsmiddelen	548.850	675.200	61.400	-23.150	1.141.000	-2.403.300	0

Toelichting belangrijkste verschillen (begroting 2010 versus begroting 2009)

Programma 0 - Algemeen Bestuur

- *Representatie en voorlichting:*
Als bezuinigingsmaatregel is het budget representatie en het budget voorlichting neerwaarts bijgesteld.
- *Bijdrage ISGO:*
Ten opzichte van de raming 2009 is de begrote bijdrage voor het ISGO in 2010 lager.
- *Schriftelijke enquête herindeling:*
In 2009 is een schriftelijke enquête gehouden onder de bevolking over de mogelijke herindeling van de vier gemeenten op het eiland.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

- *Brandweer:*
De bijdrage aan de veiligheidsregio (VRR) voor brandweezorg is volgens de geldende regels geïndexeerd. Dit leidt tot een nadeel in 2010 ten opzichte van 2009. In de meerjarenbegroting was hiermee al rekening gehouden.
- *Bijdrage ISGO (milieu):*
De begrote (milieu)bijdrage aan het ISGO is als gevolg van benodigde formatie in 2010 € 38.500,- hoger dan in 2009.

Programma 2 - Algemene infrastructurele werken

- *Wegenbudget:*
Voor een planologisch procedure ten behoeve van het verbeteren van fietsmogelijkheden is bij de Voorjaarsnota 2009 eenmalig een bedrag van € 25.000,- beschikbaar gesteld voor de begroting 2010. In 2008 en 2009 is een bedrag van € 150.000,- in de voorziening gestort voor de reconstructie van de Molenkade. Voor de begroting 2010 leidt dit tot een voordeel ten opzichte van 2009.
- *VCP Ouddorp en Goedereede:*
Volgens het VCP worden diverse onderdelen uitgevoerd. Per jaar verschillen de daarmee samenhangende kosten en mutaties in de reserves.
- *VCP Stellendam:*
In 2010 worden, conform de Kadernota, de parkeervoorzieningen bij sportpark Stellendam aangepast. Dekking hiervoor geschiedt door aanwending van de VCP-reserve. Ten opzichte van 2009, waarin nieuwe bewegwijzering is aangebracht ten laste van de exploitatie, betekent dit een exploitatievoordeel in 2010 van € 40.000,-.
- *Openbare verlichting:*
Het betreft hier voornamelijk een bedrag voor werkzaamheden waarvoor in 2008 opdracht is verleend en die in 2009 worden uitgevoerd. Begin 2009 is het hiervoor benodigde budget opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd. Het hierdoor incidenteel hogere budget in 2009 impliceert een voordeel in de begroting 2010.
- *Onderhoud haven van Goedereede:*
In de begroting 2009 is opgenomen een budget van € 300.000,- voor groot onderhoud aan de haven van Goedereede. Uit de leefbaarheidgelden (compensatie Maasvlakte II) is hiervoor een bijdrage van € 220.000,- ontvangen. Dekking voor het restant is begroot door aanwending van de reserve.

Programma 3 - Betaalde dienstverlening

- *Leges bouwvergunningen:*
Op basis van de ontwikkeling van het aantal en de omvang van de bouwvergunningen in de achterliggende jaren is een inschatting gemaakt van de aanvragen in 2010 en de hiermee samenhangende legesopbrengst. Ten opzichte van 2009, waarin enkele incidentele bijzondere aanvragen behandeld zijn, wordt in 2010 een lagere opbrengst geraamd.
- *Reiniging:*
De lasten zijn toegenomen ten opzichte van 2009 als gevolg van gescheiden inzameling van kunststoffen (via ISGO) alsook de toerekening van de kosten van de strand-

reiniging. Voor dit laatste is een gefaseerde verhoging van de inkomsten doorgevoerd.

- *Riolering:*
Het investeringskrediet voor 2010, zoals bij de Kadernota vastgesteld, genereert hogere kapitaallasten. De baten zijn iets hoger en de onderzoekskosten voor het waterplan enigszins lager dan in 2009.
- *Begraafplaatsen:*
De uitbreiding van de bestaande dan wel de realisatie van de nieuwe begraafplaatsen in Ouddorp en Stellendam waren in de vorige begroting financieel verwerkt in 2008 en 2011. Inmiddels is wel duidelijk geworden dat de realisatie in latere jaren zal plaatsvinden. Dit betekent een voordeel in de kapitaallasten voor de begroting 2010. Voor 2010 wordt een deel van de opbrengsten toegevoegd aan de reserve, om te dienen als dekkingsmiddel in 2013. Hierdoor wordt een grote schommeling in de tarieven voorkomen.

Programma 4 - Onderwijs

- *Bruidschatregeling openbaar onderwijs:*
In 2009 is de laatste van de vijf voorschotbetalingen van de bruidsschatregeling bestuurlijke krachtenbundeling openbaar onderwijs in de begroting opgenomen. Het resterende (lagere) bedrag voor de afrekening is in de begroting 2010 opgenomen. Als dekkingsmiddel is de reserve bruidsschatregeling aangewend.
- *Vervoerskosten Koningin Beatrixschool:*
Ten gevolge van de aanpassing van de kilometergrens in 2009 nemen de kosten voor georganiseerd vervoer in 2010 af met € 14.000,-.
- *Reservering Koningin Beatrixschool:*
Om in 2011 de boekwaarde van de oude school te kunnen financieren wordt er in 2010 en 2011 een bedrag gedoteerd aan de hiervoor bestemde reserve. Dit was al voorzien in de meerjarenbegroting 2009.

Programma 5 - Verblijfsvoorzieningen

- *Onderhoud sportvelden:*
Voor het uitvoeren van groot onderhoud in 2008 en 2009 is een deel van het budget opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd.
- *Combinatiefuncties/ Buurt-/Breedtesportstimulering:*
In 2009 is betreffende budget verhoogd en overgeheveld van programma 6 naar programma 5.
- *Cultureel erfgoed:*
Begin 2009 is het niet gebruikte een deel van het budget 2008 opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd.
- *Openbaar groen*
In 2009 is een deel van het budget 2008 voor groot onderhoud groen opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd.
- *Strandreiniging:*
De kosten met betrekking tot strandreiniging worden vanaf 2010 toegerekend aan het product reiniging. Dit betekent voor 2010 ten opzichte van 2009 een voordeel.
- *Passage Tour de France en Giro d'Italia:*
Beide evenementen zijn eenmalig en vinden plaats in 2010. Dit veroorzaakt een nadeel ten opzichte van 2008. De kosten voor de passage van de Giro d'Italia worden gedekt vanuit de reserve.

Programma 6 - Zorg en Welzijn

- *Sociale voorzieningen:*
Het verschil betreft een verstrekte Bbz-lening in 2009, waarvoor de egaliseringsreserve Bbz is aangewend.
- *Dotatie voorziening Binnenhof:*

Vanaf 2010 wordt de dotatie beëindigd aangezien verdere toename van deze voorziening niet noodzakelijk wordt geacht.

- *Sociaal Cultureel Werk – buurtsport & lokaal jeugdbeleid:*
In 2009 is een deel van het budget 2008 voor groot onderhoud groen opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd.
- *WMO – CVV & hulp bij huishouden:*
Het budget voor vervoerskostenvergoedingen/CVV stijgt en de kosten voor hulp bij huishouden daalt in 2010. Laatstgenoemde budget was in 2008 substantieel lager dan begroot in 2009.

Programma 7 - Ruimtelijke aspecten

- *Bestemmingsplannen/handhaving:*
Het voordeel in de begroting 2010 ten opzichte van 2009 wordt voornamelijk verklaard met het opstarten van het project Vernieuwing Bestemmingsplannen, waarvoor in 2009 een forse dotatie aan de hiervoor bestemde voorziening is begroot. Hiervoor is grotendeels een onttrekking aan de reserve gedaan. Daarnaast zijn de reguliere van de budgetten in 2010 verlaagd.
- *Erfpachtgronden:*
In 2009 is de reserve erfpachtgronden ten gunste van de exploitatie gebracht. Deze reserve is niet meer in z'n volledige omvang noodzakelijk als gevolg van verkoop en levering van het laatste in erfpacht uitgeven object. Als gevolg van deze verkoop vervallen kapitaallasten en boekwaardemutaties.
- *Grondexploitatieplannen:*
De kosten van deze plannen worden geëlimineerd door mutatie in de boekwaarde.

Programma 8 - Economische en financiële aangelegenheden

- *Woonaccommodatie:*
In 2009 is een deel van het budget 2008 voor groot onderhoud opnieuw beschikbaar gesteld en is hiervoor het rekeningresultaat 2008 (door middel van aanwending van de reserve) bestemd.
- *Onderzoek versterking visserij:*
In 2009 is eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van onderzoek naar mogelijkheden voor versterking van de positie van de visserijsector.
- *Overige economische activiteiten:*
In 2009 is een groter aantal individuele zaken uitgevoerd, zoals het opstellen van de Toekomstvisie en de revitalisering van het Oranjeplein. Voor de ontwikkeling van het gebied aan de Brouwersdam wordt de reserve aangewend.

Overhead kostenplaatsen

- *Personele kosten:*
Ten gevolge van indexering en jaarlijkse periodieke verhogingen nemen de personele kosten toe.

Algemene dekkingsmiddelen

- *Saldo financieringsfunctie:*
De toerekening van de rente over de reserves neemt toe met ruim € 34.000,- en de toerekening over de voorzieningen, ten gunste van de exploitatie, met 19.000,-. Met ingang van 2010 wordt over de vrij besteedbare reserves geen rente meer toegerekend. Dit betekent een voordeel in 2010 ten opzichte van 2008 van € 174.900,-.
- *Dividenden:*
De dividenden zijn afgestemd op de gegarandeerde bedragen en de werkelijke ontvangsten in 2009. In 2009 was begroot een extra dividenduitkering van de BNG ten laste van haar reserves. Dit bedrag wordt ten gunste van de Algemene Reserve gebracht en valt in jaarlijkse termijnen ten gunste van de exploitatie.
- *Algemene Uitkering Gemeentefonds (A.U.):*
De A.U. neemt in 2010 af met € 344.000,- ten opzichte van 2009. De voornaamste oorzaak is de economische crisis van begin 2009, waardoor de uitkering(sfactor) –

ten gevolge van het neerwaarts bijgestelde accres van het fonds – is verlaagd en de stijging van de WOZ-waarden.

- *Belastingopbrengsten:*
Conform het bestaande beleid inzake de tariefstelling van de gemeentelijke belastingen en heffingen worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd. Daarnaast zijn de ramingen geactualiseerd op basis van de nieuwe WOZ-waarden. Ten opzichte van 2009 betekent dit een voordeel in 2010 van € 439.000,-.
- *Onvoorziene uitgaven:*
In de begroting 2009 is de post onvoorziene uitgaven bij de Voorjaarsnota teruggebracht naar nul. In de begroting 2010 wordt rekening gehouden met een post onvoorziene uitgaven ter hoogte van € 55.000,-. Bij genoemde Voorjaarsnota is voorts een bedrag van € 262.500,- onttrokken aan de reserve.

Analyse verschillen begroting 2010 en rekening 2008

Pr	Omschrijving	Saldo directe	Voorz	Kap.Ist	Boekw	Reserve dotaties	Reserve onttrekk	Resultaat Pro
0	Voorziening wachtgeld voormalig burgemeester		175.000					175.000
	Bijdrage ISGO	-16.700						-16.700
	Raadsondersteuning (accountant -rekenkamer)	-19.300						-19.300
	Overige posten en afronding	-20.504		200			-5.700	-26.004
	Totaal programma 0	-56.504	175.000	200	0	0	-5.700	112.996
1	Brandweertaak via VRR	-59.000					-28.000	-87.000
	Bijdrage I.S.G.O. (milieu)	-88.000						-88.000
	Implementatie veiligheidsbeleid	-7.000						-7.000
	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum	-5.100						-5.100
	Wet tijdelijke huisverbod	-7.000						-7.000
	Overige posten en afronding	-5.774	-200	-5.100			4.300	-6.774
	Totaal programma 1	-171.874	-200	-5.100	0	0	-23.700	-200.874
2	Wegenbudget (onderhoud wegen en fietspaden)	-117.000	150.000					33.000
	VCP Goedereede	-90.000				125.000	90.000	125.000
	VCP Stellendam	-120.000					120.000	0
	Openbare Verlichting	-97.000						-97.000
	Parkeervoorzieningen	77.000					-76.500	500
	Overige posten en afronding	-8.228				-92.500	-1.600	-102.328
	Totaal programma 2	-355.228	150.000	0	0	32.500	131.900	-40.828
3	Leges bouwvergunningen	-417.000	104.000			300.000	75.000	62.000
	Startersleningen	-20.000						-20.000
	Exploitatie reiniging	-128.000		-1.200			-8.900	-138.100
	Exploitatie riolering	110.000		-158.300		-57.200	175.000	69.500
	Opbrengsten begraafplaatsen	80.000				-30.000		50.000
	Overige posten en afronding	22.937	-300	-19.800			-18.000	-15.163
	Totaal programma 3	-352.063	103.700	-179.300	0	212.800	223.100	8.237
4	Reservering Koningin Beatrixschool					-225.000		-225.000
	Buidschatregeling	42.300					-51.900	-9.600
	Vervoerskosten speciaal onderwijs	50.500						50.500
	Overige posten en afronding	-23.325	11.400	4.600		9.500	-41.400	-39.225
	Totaal programma 4	69.475	11.400	4.600	0	-215.500	-93.300	-223.325
5	Buurt-/Breedtesportstimulering	-25.000						-25.000
	Sportcombinatiefunctie	-21.100						-21.100
	Fonds Cultuurbehoud	-30.000						-30.000
	Passage Tour de France en Giro d'Italia	-55.000					30.000	-25.000
	Strandreiniging	46.000						46.000
	Kwaliteitsverbetering Flauwe Werk	-25.100						-25.100
	Overige posten en afronding	-28.178	-28.900	14.700		-500	-700	-43.578
	Totaal programma 5	-138.378	-28.900	14.700	0	-500	29.300	-123.778

Analyse verschillen begroting 2010 en rekening 2008 - vervolg -

Pr Omschrijving	Saldo directe	Voorz	Kap.lst	Boekw	Reserve dotaties	Reserve onttrekk	Resultaat Pro
6 Sociale voorzieningen	-59.800						-59.800
Werkgelegenheid	-70.000	25.000					-45.000
Wet maatschappelijke ondersteuning	26.500					-81.400	-54.900
Openbare gezondheidszorg	-43.100						-43.100
Maatschappelijke ontwikkeling	-50.700						-50.700
Kinderdagopvang	-48.600						-48.600
Overige posten en afronding	10.075		300			-48.700	-38.325
Totaal programma 6	-235.625	25.000	300	0	0	-130.100	-340.425
7 Bestemmingsplannen/handhaving	65.100	-97.300				-50.000	-82.200
Vorbereidingsplannen	-1.215.900	-49.800	10.100	-8.751	0	-10.100	-1.274.451
Grondexploitatieplannen	-358.800		83.800	307.700	0	-11.400	21.300
Overige posten en afronding	-58.358	-10.625	23.500	21.044	141.700	-167.200	-49.939
Totaal programma 7	-1.567.958	-157.725	117.400	319.993	141.700	-238.700	-1.385.290
8 Verkoop opstallen (Westerloostraat 2)	-180.000						-180.000
Doorbetaling WHW-gelden Waterschap	-43.800						-43.800
Belastingen (Bijdrage SVHW)	-84.500						-84.500
Overige economische activiteiten	-122.100				-210.000	141.900	-190.200
Overige posten en afronding	-26.531	65.200	1.100			12.700	52.469
Totaal programma 8	-456.931	65.200	1.100	0	-210.000	154.600	-446.031
Totaal programma's excl. overhead kostenpl.	-3.265.086	343.475	-46.100	319.993	-39.000	47.400	-2.639.318
Overhead kostenplaatsen:							
- Personele kosten	-248.700	120.000					-128.700
- Opleidingen/personele ontwikkeling	-100.000						-100.000
- Automatisering (ICT-plan)	-148.000						-148.000
- Kapitaallasten vervoersmiddelen			-51.000				-51.000
- Overige kosten	-36.294	-7.100	14.500				-28.894
Totaal kostenplaatsen	-532.994	112.900	-36.500	0	0	0	-456.594
Totaal programma's incl. overhead kostenpl.	-3.798.080	456.375	-82.600	319.993	-39.000	47.400	-3.095.912
Algemene dekkingsmiddelen:							
- saldo financieringsfunctie	56.100				117.700		173.800
- dividenden	-294.600						-294.600
- algemene uitkering gemeentefonds	371.100						371.100
- belastingopbrengsten	685.400						685.400
- onvoorzien	-64.500				62.000		-2.500
Overige posten en afronding	147						147
Totaal algemene dekkingsmiddelen	753.647	0	0	0	179.700	0	933.347
Totaal programma's+alg. dekkingsmiddelen	-3.044.433	456.375	-82.600	319.993	140.700	47.400	-2.162.565
Rekeningssaldo 2008							2.162.565
Saldo begroting 2010							0
Vershil							2.162.565

Toelichting belangrijkste verschillen (begroting 2010 versus rekening 2008)

Programma 0 - Algemeen Bestuur

- *Voorziening wachtgeld burgemeester:*
In 2008 is – conform de Voorjaarsnota – een voorziening gevormd voor de te betalen wachtgelden voor de teruggetreden burgemeester. Ten opzichte van 2008 betekent dit een voordeel in de begroting 2010 van € 175.000,-.
- *Bijdrage ISGO:*
Ten opzichte van de bijdrage 2008 is de bijdrage, conform de begroting 2010 van het ISGO, in 2010 hoger. Dit wordt mede veroorzaakt door uitbreiding/invulling functie gebiedscoördinator en toename interne/externe kosten archeologie.
- *Raadsondersteuning (accountant - rekenkamer):*
De werkelijke kosten voor raadsondersteuning zijn in 2008 achtergebleven ten opzichte van de begroting. De kosten 2008, ten opzichte van de begroting 2010, van de rekenkamercommissie waren € 9.000,- lager en ook de accountantskosten waren zo'n € 10.000,- lager.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

- *Brandweertaak via VRR:*
De bijdrage aan de veiligheidsregio (VRR) voor brandweezorg is volgens de geldende regels geïndexeerd. In 2010 leidt dit tot een nadeel ten opzichte van 2008. In de meerjarenbegroting was hiermee al rekening gehouden. Per saldo gaat het om een toename van € 59.000,-; dit is het saldo van de te betalen bijdrage VRR en de wegvallende kapitaallasten (lagere bijdrage uit de reserves).
- *Bijdrage ISGO (milieu):*
De begrote (milieu)bijdrage aan het ISGO is in 2010 als gevolg van benodigde formatie en ICT-kosten € 88.000,- hoger dan in 2008.
- *Implementatie Veiligheidsbeleid:*
In 2010 voor het eerst en daarna met een twee jaarlijkse cyclus wordt een regionale veiligheidsrapportage opgesteld. Dit betekent in 2010 ten opzichte van 2008 een toename van de kosten met € 7.000,-.
- *Regionaal Informatie- en Expertisecentrum:*
Betreft de verwachte bijdrage aan de Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond ten behoeve van een landelijke pilot voor de oprichting van een Regionaal Informatie- en expertisecentrum. De pilot start in 2010.
- *Wet tijdelijke huisverbod:*
Betreft de invoering van deze nieuwe wet in 2009, waarvoor in 2008 nog geen kosten zijn gemaakt.

Programma 2 - Algemene infrastructurele werken

- *Wegenbudget (onderhoud wegen en fietspaden):*
Het budget wegbeheer is met ingang van 2008 bijgesteld met € 80.000,- per jaar, tevens wordt ten behoeve van groot onderhoud aan wegen € 50.000,- meer budget begroot. Voor de reconstructie van wegen wordt met ingang van 2008 weer jaarlijks budget beschikbaar gesteld. Niet al het geplande onderhoud is uitgevoerd in 2008, waardoor een nadelig verschil ontstaat ten opzichte van 2010. In 2008 en 2009 is een bedrag van € 150.000,- in de voorziening gestort voor de reconstructie van de Molenkade. Voor de begroting 2010 betekent dit een voordeel ten opzichte van 2008.
- *VCP Ouddorp en Goedereede:*
Volgens het VCP worden diverse onderdelen uitgevoerd. Per jaar verschillen de daarmee samenhangende kosten en mutaties in de reserves.
- *VCP Stellendam:*
In 2010 worden, conform de Kadernota, de parkeervoorzieningen bij sportpark Stellendam aangepast. Dekking hiervoor vindt plaats door aanwending VCP-reserve.
- *Openbare verlichting:*
Bij het verschil 2008 ten opzichte van de begroting 2010 gaat het voornamelijk om een bedrag voor werkzaamheden waarvoor in 2008 opdracht is verleend en die in

2009 worden uitgevoerd. Het hierdoor incidenteel lagere werkelijk besteed budget in 2008, impliceert een nadeel in de begroting 2010.

- *Parkeervoorzieningen:*
In 2008 zijn er diverse incidentele uitbreidingen geweest bij onder andere het Oranjeplein en de Beatrixstraat. Deze uitbreidingen zijn gedekt vanuit de reserve.

Programma 3 - Betaalde dienstverlening

- *Leges Bouwvergunningen:*
Op basis van de ontwikkeling van het aantal en de omvang van de bouwvergunningen in de achterliggende jaren, is een inschatting gemaakt van de aanvragen in 2010 en de hiermee samenhangende legesopbrengst. Ten opzichte van 2008, waarin enkele incidentele bijzondere aanvragen behandeld zijn, wordt in 2010 een lagere opbrengst geraamd.
In 2008 is een voorziening gevormd voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures, hetgeen een voordeel betekent in 2010 ten opzichte van 2008. Daarnaast is € 300.000,- zijnde extra legesopbrengsten opzichte van de begroting 2008, toegevoegd aan de tariefsegalisatiereserve. In 2010 wordt deze niet verwacht, maar wordt juist een dotatie uit de egalisatiereserve verwacht.
- *Startersleningen:*
Vanaf 2009 is het voor starters op de huizenmarkt in Goedereede mogelijk aanspraak te maken op een zogenoemde starterslening. De kosten, namelijk rentederiving, komen voor rekening van de gemeente. In 2008 bestond een dergelijke regeling nog niet.
- *Exploitatie reiniging:*
De lasten zijn toegenomen ten opzichte van 2008 als gevolg van gescheiden inzameling van kunststoffen (via ISGO) alsook de toerekening van de kosten van de strandreiniging. Voor dit laatste is een gefaseerde verhoging van de inkomsten doorgevoerd.
- *Exploitatie riolering:*
Het voordeel op de directe baten en lasten van € 110.000,- wordt voornamelijk veroorzaakt door toename van de opbrengsten als gevolg van de toename van het aantal aansluitingen en gewijzigde kostentoedeling. Deze hogere opbrengst wordt grotendeels toegevoegd aan de egalisatie reserve GRP. De hogere kapitaallasten worden geëlimineerd door een hogere onttrekking aan de geblokkeerde reserve.
- *Opbrengsten begraafplaatsen:*
In 2009 is een verhoging van de tarieven doorgevoerd. Mede hierdoor en door een lager aantal begrafenissen dan begroot in 2008, ontstaat in de begroting 2010 een voordeel van € 80.000,- ten opzichte van 2008. In 2010 wordt een deel van de opbrengsten toegevoegd aan de reserve, om te dienen als dekkingsmiddel in 2013. Hierdoor wordt een grote schommeling in de tarieven voorkomen.

Programma 4 - Onderwijs

- *Reservering Koningin Beatrixschool:*
Om in 2011 de boekwaarde van de oude school te kunnen financieren wordt er in 2010 en 2011 een bedrag gedoteerd aan de hiervoor bestemde reserve. Dit was al voorzien in de meerjarenbegroting 2009.
- *Bruidsschatregeling:*
In 2009 is de laatste van de vijf voorschotbetalingen van de bruidsschatregeling bestuurlijke krachtenbundeling openbaar onderwijs in de begroting opgenomen. Het resterende (lagere) bedrag voor de afrekening is in de begroting 2010 opgenomen.
- *Vervoerskosten speciaal onderwijs:*
Als gevolg van mutatie in het aantal deelnemers zijn de kosten voor vervoer van leerlingen van en naar (speciaal) onderwijsinstellingen toegenomen. Ten opzichte van 2008 betekent dit een voordeel in 2010 van € 50.500,-.

Programma 5 - Verblijfsvoorzieningen

- *Buurt-/Breedtesportstimulering:*

In 2009 is het betreffende budget overgeheveld van programma 6 naar programma 5.

- *Sportcombinatiefunctie:*
Van het Rijk wordt in het kader van het realiseren van de sportcombinatiefunctie geld verkregen uit de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur. Dit budget geeft een gedeeltelijke dekking van de kosten. Het budget maakt onderdeel uit van het project Buurt- en breedtesportstimulering en is gestart in 2009.
- *Fonds Cultuurbehoud:*
In 2008 is het beschikbare budget niet uitgegeven, waardoor het verschil ontstaat.
- *Passage Tour de France en Giro d'Italia:*
Beide evenementen zijn eenmalig en vinden plaats in 2010. Dit veroorzaakt een nadeel ten opzichte van 2008. De kosten voor de passage van de Giro d'Italia worden gedekt vanuit de reserve.
- *Strandreiniging:*
De kosten met betrekking tot strandreiniging worden vanaf 2010 toegerekend aan het product reiniging. Dit betekent voor 2010 ten opzichte van 2008 een voordeel van € 46.000,- op de directe kosten van dit product.
- *Kwaliteitsverbetering Flaauwe Werk:*
Zoals reeds in de Kadernota 2008 is opgenomen wordt voor het eerst in 2009 in het kader van de versterking van "het Flaauwe Werk" het budget voor het onderhoud van de strandopgangen structureel verhoogd met € 25.000,-. Voor 2010 betekent dit een nadeel ten opzichte van 2008.

Programma 6 - Zorg en Welzijn

- *Sociale voorzieningen:*
De hogere lasten in de begroting 2010 ten opzichte van werkelijke lasten 2008 worden voornamelijk veroorzaakt door niet begrote aflossingen Bbz in 2010. Deze aflossingen worden niet begroot, omdat geen zekerheid bestaat over de ontvangst ervan. Voor het overige kent het product geen grote wijzigingen.
- *Werkgelegenheid:*
Ten opzichte van 2008 is sprake van een nadeel van € 45.000,-. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere bijdrage over 2007 (afrekening) en 2008 aan het Binnenhof dan was begroot in 2008 en ook in 2010 (nadeel € 70.000,-) en daar tegenover de vervallen dotatie aan de voorziening werkgelegenheid (voordeel € 25.000,-).
- *Wet maatschappelijk ondersteuning:*
Verwacht wordt dat in 2010 ten opzichte van 2008 meer gebruik gemaakt gaat worden van de door de gemeente verstrekte Wmo-voorzieningen. De budgetten voor leefvoorzieningen en hulp bij huishouden zijn hoger geraamd, hetgeen ten opzichte van 2008 een nadeel € 108.000,- betekent. De dure (incidentele) woonvoorzieningen worden niet verwacht en dus niet geraamd. Ten opzichte van 2008 leidt een en ander tot een voordeel van € 134.000,- als directe last en een nadeel van € 81.000,- als aanwending van de reserve.
- *Zorg: Maatschappelijke ontwikkeling:*
Het nadeel wordt voornamelijk verklaard uit het budget Maatschappelijke ontwikkeling. In 2008 zijn de uitgaven op dit product achtergebleven ten opzichte van de begroting. In 2010 zijn er meer projecten benoemd welke vanuit dit budget worden gefinancierd.
- *Kinderopvang en peuterspeelzalen:*
In 2008 zijn de peuterspeelzalen gefuseerd. Het hiervoor beschikbaar gestelde bedrag is niet volledig gebruikt. Het begrote budget 2010 is ten opzichte van 2008 niet gewijzigd. Verwacht wordt dat de uitgaven in 2010 wel het niveau van de begroting halen.

Programma 7 - Ruimtelijke aspecten

- *Bestemmingsplannen/handhaving:*
Het nadeel in de begroting 2010 ten opzichte van 2008 wordt voornamelijk verklaard met het opstarten van het project Vernieuwing Bestemmingsplannen. In 2009 is in-

gestemd met dit project. Dekking van dit project wordt deels gevonden door het verlagen van het reguliere budget, wat een voordeel ten opzichte van 2008 betekent. Het nadeel op de aanwending van de reserve betreft een budget uit 2007 dat via resultaatbestemming is doorgeschoven naar 2008. Het nadeel ten opzichte van 2008 op de voorziening mutaties betreft de jaarlijkse dotatie aan de voorziening ten behoeve van het project Vernieuwing Bestemmingsplannen.

- *Vorbereidingsplannen:*
Het nadeel op de directe baten en lasten ten opzichte van 2008 wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van het MAVO-terrein en de exploitatiebijdrage Fortjeshoek in 2008. Het nadeel op de voorziening mutaties betreft eveneens het plan Fortjeshoek.
- *Grondexploitatieplannen:*
De kosten van deze plannen worden geëlimineerd door een mutatie in de boekwaarde.

Programma 8 - Economische en financiële aangelegenheden

- *Verkoop opstallen (Westerloostraat 2):*
In 2008 is de woning in de Westerloostraat verkocht. Deze baat betekent een nadeel in 2010 ten opzichte van 2008.
- *Doorbetaling WHW-gelden Waterschap:*
De doorbetaling wordt jaarlijks aangepast op basis van indexcijfers. Ten opzichte van 2008 is sprake van een verhoging in 2010 van € 43.800,-.
- *Belastingen (bijdrage SVHW):*
Met ingang van 2009 wordt de vergoeding voor de WOZ-administratie niet meer rechtstreeks aan het SVHW uitgekeerd, maar via de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds aan de gemeenten. De bijdrage aan het SVHW wordt hierdoor verhoogd.
- *Overige economische activiteiten:*
Diverse activiteiten worden in 2010 voor het eerst uitgevoerd en geven dus een nadelig beeld ten opzichte van 2008. Te denken valt aan het project ontwikkeling Brouwersdam, het budget stimuleringsbeleid en de bijdrage aan het innovatiemanagement. De dekking voor deze projecten wordt grotendeels uit de reserve gehaald. De stijging van de dotatie van de reserve heeft te maken met de dotatie vanuit de opbrengst toeristenbelasting voor het eerst in 2009.

Overhead kostenplaatsen

- *Personele kosten:*
Ten gevolge van formatie-uitbreiding (conform de Kadernota 2009) nemen de personele kosten toe. Ten opzichte van 2008 betreft het een beleidsmedewerker maatschappelijke ontwikkeling en een medewerker voor economische/recreatieve/toeristische zaken. Daarnaast zijn enige functies opnieuw gewaardeerd.
- *Opleidingen/personele ontwikkeling*
En opzichte van 2008 is het budget opleiding/personele ontwikkeling verhoogd in 2010. Door de mutaties in het personeelsbestand in de achterliggende jaren zijn aanvullende opleidingen noodzakelijk.
- *Automatisering:*
Voor de uitvoering van het ICT-plan nemen de automatiseringskosten (sinds 2009) toe ten opzichte van 2008.
- *Kapitaallasten vervoersmiddelen:*
In 2010 is rekening gehouden met de kapitaallasten die voortkomen uit de vervanging van de bussen van de buitendienst. Ten opzichte van 2008 een nadeel in 2010 van zo'n € 51.000,-.

Algemene dekkingsmiddelen

- *Saldo financieringsfunctie:*
In 2008 is rentevoordeel op kortlopend geld gerealiseerd. In de begroting 2010 is hiervoor – op basis van de financieringsbehoefte – geen baat geraamd. Met ingang

van 2010 wordt over de vrij besteedbare reserves geen rente meer toegerekend. Dit betekent een voordeel in 2010 ten opzichte van 2008 van € 117.700,-.

- *Dividenden:*
De dividenden 2010 zijn afgestemd op recente berichtgevingen over mogelijke toekomstige uitkeringen ervan. Verwacht wordt – evenals in 2009 – een verlaging ten opzichte van 2008, wat resulteert in een nadeel van € 294.600,-.
- *Algemene Uitkering Gemeentefonds (A.U.):*
De A.U. neemt in 2010 ten opzichte van 2008 toe met € 371.100,-. De oorzaak van deze stijging ligt in de groei van het Gemeentefonds (het accres) ten opzichte van 2008.
- *Belastingopbrengsten:*
Conform het bestaande beleid inzake de tariefstelling van de gemeentelijke belastingen en heffingen worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd. Ten opzichte van 2008 betekent dit een voordeel in 2010 van circa € 685.400,-.
- *Onvoorziene uitgaven:*
In de begroting 2010 wordt rekening gehouden met een post onvoorziene uitgaven. In de rekening 2008 is deze post niet aanwezig. Bij de Voor- en Eindejaarsnota is in 2008 een dotatie gedaan aan de reserve toekomstige investeringen, hetgeen een voordeel in 2010 ten opzichte van 2008 betekent.

Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

Bedragen in € (positief = lasten / negatief = baten)

Product	Omschrijving	begr 2010 baten	begr 2010 lasten	mjb 2011	mjb 2012	mjb 2013
024-1	Uitbreiding parkeervoorzieningen		12.500			
	<i>totaal programma 2</i>	0	12.500	0	0	0
042-4	Bruidschatregeling best.krachtenbundeling		42.600			0
043-1	Sloopkosten Koningin Beatrix school			123.000		0
043-1	Afboeking oude boekwaarde Koningin Beatrix school			360.000		
	<i>totaal programma 4</i>	0	0	483.000	0	0
052-4	Breedtesportstimulering/sportcombinatiefuncties	-24.400	70.500	46.100		
056-1	Vervanging Freesmachine			10.000		
058-4	Passage Tour de France		25.000			
058-4	Passage Giro d'Italia		30.000			
	<i>totaal programma 5</i>	-24.400	125.500	56.100	0	0
071-1	Inhuur stedenbouwkundige		14.000			
	<i>totaal programma 7</i>	0	14.000	0	0	0
086-4	Mentorproject Goeree-Overflakkee		3.000			
086-4	Economisch Stimuleringsbeleid		20.400	20.800		
086-4	Planontwikkeling Brouwersdam Hotspot		85.000	80.000		
	<i>totaal programma 8</i>	0	105.400	100.800	0	0
Totaal programma's		-24.400	280.200	639.900	0	0
092-3	Dividend BNG			-100.000		
	<i>totaal Algemene dekkingsmiddelen</i>	0	0	-100.000	0	0
	<i>Mutaties reserves</i>					
058-4	Passage Giro d'Italia	-30.000				
042-4	Bruidschatregeling best.krachtenbundeling	-42.600				
043-1	Sloopkosten Koningin Beatrix school			-123.000		
043-1	Afboeking oude boekwaarde Koningin Beatrix school			-360.000		
086-4	Planontwikkeling Brouwersdam Hotspot	-85.000		-80.000		
092-3	Dividend BNG		-50.000	50.000	-50.000	
	Totaal mutaties reserves	-157.600	-50.000	-513.000	-50.000	0
Totaal generaal		-182.000	230.200	26.900	-50.000	0
Saldo baten en lasten			48.200	26.900	-50.000	0

Berekening EMU-saldo Gemeente Goedereede				
		2009	2010	2011
	Vraag	<i>volgens realisatie tot en met sept. 2009, aangevuld met raming resterende periode (x € 1.000)</i>	<i>volgens begroting 2010 (x € 1.000)</i>	<i>volgens meerjarenraming in begroting 2010 (x € 1.000)</i>
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.067	195	-135
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	901	913	954
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.382	703	706
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	2.772	2.416	5.271
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	949		
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	231	225	322
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	1.102	1.144	1.173
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.321	1.212	941
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11	Verkoop van effecten:			
11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
11b	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		-1.057	-898	-3.836

Overzicht programma's verdeeld naar (deel)producten

Programma	Producten	Deelproducten
0 Algemeen bestuur		
	001 Bestuursorganen	1 Democratisch functioneren 2 Bestuurlijke samenwerking 3 Bestuurlijke ondersteuning 4 Best.onderst. raad en rekenkamer
	002 Verkiezingen	1 Verkiezingen
1 Openbare orde en veiligheid		
	011 Brandweer en Rampenbestrijding	1 Brandweer 2 Rampenbestrijding
	012 Openbare orde en veiligheid	1 Openbare orde en veiligheid 2 Uitvoering APV
	013 Verkeersplannen en veiligheid	1 Verkeersmaatregelen 2 Gladheidbestrijding
	014 Milieu	1 Milieu 2 Ongediertebestrijding
2 Algemene infrastructurele werken		
	021 Wegen en fietspaden	1 Wegen en fietspaden
	022 Openbare verlichting	1 Openbare verlichting
	023 Abri's	1 Abri's
	024 Parkeervoorzieningen/havens	1 Parkeervoorzieningen 2 Binnenhavens
	025 Leefbaarheidprojecten	1 Overhead 2 Projecten
3 Betaalde dienstverleningen		
	031 Burgerzaken	1 Burgerzaken
	032 Bouw/woning/welstandstoezicht	1 Bouw/woning/welstandstoezicht 2 Bouw/woning/welstandstoezicht
	033 Reiniging	1 Reiniging 2 Stort
	034 Riolering	1 Afvoer 2 Aansluit
	035 Begraafplaatsen	1 Begraafplaatsen

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
4 Onderwijs	041 Openbaar OW gemeentetaak	<ul style="list-style-type: none"> 1 Administratiekosten 2 Overige kosten buiten de doorwerking 3 Huisvesting (buitenkant)
	042 Openbaar OW bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none"> 1 Personele kosten 2 Personele baten 3 Leermiddelen 4 Gebouwen en overige kosten
	043 Bijzonder OW	<ul style="list-style-type: none"> 1 Huisvesting 2 Overige
	044 Speciaal OW	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbaar onderwijs 2 Bijzonder onderwijs
	045 Overig onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> 1 Leerplichtwet 2 Onderwijsbegeleiding 3 Volwasseneneducatie 4 Muziekonderwijs
	046 Voortgezet onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> 1 Huisvesting Stellendam
5 Verblijfsvoorzieningen	051 Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> 1 Bibliotheek 2 Kunst
	052 Sport	<ul style="list-style-type: none"> 1 IJsbanen 2 Sporthallen/ -lokalen 3 Sportvelden 4 Sportactiviteiten
	053 Zwembad	<ul style="list-style-type: none"> 1 Personeel 2 Directe exploitatiekosten 3 Planmatige exploitatiekosten 4 Overige uitgaven 5 Inkomsten
	054 Verenigingsgebouwen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Exploitatiekosten Oostdam 2 Baten Oostdam 3 Baten MFG Dorpstienen 4 Baten Haegse Huus
	055 Cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> 1 Musea 2 Fonds Cultuurbehoud 3 Overige 4 Dodenherdenking
	056 Openbaar groen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Openbaar groen 2 Afwatering 3 Boomplantdag

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
	057 Strandrecreatie	1 Parking Watchers 2 Strandrecreatie 3 Strandbewaking
	058 Overige openluchtrecreatie	1 Recreatieschappen 2 Bevordering toerisme 3 Speelwerktuigen 4 Overige
6 Zorg/Welzijn		
	061 Sociale voorzieningen	1 WWB 3 IOAW 4 IOAZ 5 BBZ
	062 Werkgelegenheid	1 Sociale werkvoorziening 2 Overige werkgelegenheid
	063 Sociaal beleid	1 Minimabeleid
	064 Wmo verstrekkingen	1 Leefvoorzieningen 2 Woonvoorzieningen 3 Hulp bij het huishouden (Wmo) 4 Overige (Wmo)
	065 Zorg	1 Maatschappelijke dienstverlening 2 Overige maatschappelijke zorg 3 Senioren 4 Ambulancevervoer 5 Openbare gezondheidszorg 6 Jeugdgezondheidszorg uniform deel 7 Jeugdgezondheidszorg maatwerk-deel
	066 Vreemdelingen	1 Vreemdelingen
	067 Sociaal cultureel werk	1 Jeugd en jongeren 2 Podiumkunsten 3 Overige
	068 Kinderdagopvang	1 Kinderdagopvang

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
7 Ruimtelijke aspecten		
	071 Structuur- & Bestemmingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Structuur- & Bestemmingsplannen 2 Handhaving
	072 Gebiedsgerichte aanpak	<ul style="list-style-type: none"> 1 Gebiedsgerichte aanpak
	073 Grondbedrijf algemeen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Administratiekosten 2 Erfpachtgronden
	074 Voorbereidingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Stellendam Zuid (fase II) 2 Ronde Vliedberg 3 Uitbreiding Ouddorp 5 Overige voorbereidingsplannen
	075 Grondexploitatieplannen	<ul style="list-style-type: none"> 2 Hoofddijk Goedereede 4 Korteweg
8 Economische en financiële aangelegenheden		
	081 Woonaccommodatie	<ul style="list-style-type: none"> 1 Woningen 2 Woonwagencentrum 3 Huisvestingswet
	082 Financiering en belegging	<ul style="list-style-type: none"> 1 Financieringen korter dan 1 jaar 2 Financieringen langer dan 1 jaar 3 Aandelen
	083 Algemene uitkering Gemeentefonds	<ul style="list-style-type: none"> 1 Algemene uitkering
	084 WOZ	<ul style="list-style-type: none"> 4 Bezwaar en beroep 5 Overige kosten
	085 Belastingen	<ul style="list-style-type: none"> 1 Heffing en invordering
	086 Economische activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> 1 Markten en standplaatsen 2 Visserijzaken 3 Agrarische zaken en jacht 4 Overige economische activiteiten
	087 Saldi	<ul style="list-style-type: none"> 1 Saldi kostenplaatsen

Overzicht programma's verdeeld naar (deelproducten) – vervolg -

Programma	Producten	Deelproducten
-----------	-----------	---------------

Algemene middelen

092 Algemene dekkingsmiddelen

- 1 Financieringen korter dan 1 jaar
- 2 Financieringen langer dan 1 jaar
- 3 Aandelen
- 4 Algemene uitkering
- 5 OZB Baten
- 6 Overige belastingen
- 7 Onvoorzien

Lijst van gebruikte afkortingen

AB van het ISGO	Algemeen Bestuur van het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee
APV	Algemene plaatselijke verordening
AU	Algemene Uitkering van het Gemeentefonds
BIAGO	Bureau Inkoop en Aanbesteding Goeree-Overflakkee
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BANS	Bestuursakkoord nieuwe stijl
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BCF	BTW-Compensatiefonds
BMO	Bestuurs- en Management Ondersteuning
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BRG-Goedereede	Bestaand Rotterdams Gebied
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CNS	Christelijk Nationale Schoolvereniging, onderwijsorganisatie voor protestants-christelijk basisonderwijs
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DHW	Drank- en Horecawet
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
fte	Full time equivalent
GAP	Gemeentelijk Afkoppelplan
GGD-ZHE	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst voor de Zuid-Hollandse Eilanden
GGZ	Grondgebiedzaken
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
Grex-wet	Grondexploitatiewet
GZH	Groenservice Zuid-Holland
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HbH	Hulp bij het huishouden
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISGO	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
MADD	Make a Difference Day
MFG	Multifunctioneel gebouw "Dorpstienden" te Ouddorp
MJB	Meerjarenbegroting
MOP	Meerjaren Onderhouds Planning
MT	Managementteam
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
NUP	Nationaal Uitvoerings Programma
nWro	(nieuwe) Wet ruimtelijke ordening
OPR	Operationeel Plan Riolering
ORB	Ouddorpse Reddingsbrigade
OZB	Onroerende Zaakbelasting
P&O	Personeel en Organisatie

PPS	Publiekprivate samenwerking
RAD	Regionale Afvalstoffen Dienst
RAS	Regionale Agenda Samenleving Goeree-Overflakkee
RBL	Regionaal bureau leerplicht
REA	Regionale Educatieve Agenda
RIE	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
SLOK	Stimuleringsregeling van Lokale Klimaatinitiatieven
SOPOGO	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee
STIWAS	Stimuleringsregeling Waterkwaliteitsspoor
SVHW	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardering
Svn	Stichting Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
VCP	Verkeerscirculatieplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WEB	Wet educatie beroepsonderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WHW	Wet Herverdeling Wegen
WI	Wet Inburgering
Wkpb	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke beperkingen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wwb	Wet werk en bijstand

Colofon

De programmabegroting 2010 is gemaakt in opdracht van het college van burgemeester en wethouders.

Eindredactie

Stafafdeling BMO/Financiën

Druk

Gemeente Goedereede

Foto's

Gemeente Goedereede

Bestellen

Belangstellenden kunnen de programmabegroting 2010 tegen betaling verkrijgen door deze:

- te bestellen via de website www.goedereede.nl
- te bestellen via de e-mail gemeentehuis@goedereede.nl
- telefonisch te bestellen bij de Publieksbalie (0187-491500) of
- af te halen bij de Publieksbalie in het gemeentehuis, Tramlijnweg 2, 3252 BR Goedereede.

De tekst is ook integraal te vinden op de website.

Uitgave

September 2009